

4-7

Kasım

2021

8. Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi

www.icafr.org

icafr2021@gmail.com

ICAFR'21

8th INTERNATIONAL CONGRESS ON ACCOUNTING AND FINANCE RESEARCH

8. ULUSLARARASI MUHASEBE VE FİNANS ARAŞTIRMALARI KONGRESİ

04-07 KASIM 2021

MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ – MALATYA / TÜRKİYE

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN

Doç. Dr. Oktay KIZILKAYA

Dr. Öğr. Üyesi Metehan KÜÇÜKER

Öğr. Gör. İdil ÖZKAN

KURULLAR

ONUR KURULU

PROF. DR. AYSUN BAY KARABULUT (MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)

PROF. DR. EDALET MURADOV (AZERBAJCAN DEVLET İKTİSAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)

PROF. DR. FADIL HOCA (ULUSLARARASI VİZYON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)

PROF. DR. FATİH SAVAŞAN (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)

PROF. DR. HASAN USLU (NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)

PROF. DR. MUSTAFA ÇUFALI (ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)

KOORDİNATÖR

PROF. DR. AHMET VECDİ CAN (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)

DANIŞMA KURULU

PROF. DR. AHMET VECDİ CAN (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ERCAN BAYAZITLI (ANKARA ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. GANİTE KURT (ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. HALUK BENGÜ (NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. M. BAŞARAN ÖZTÜRK (NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. NURAN CÖMERT (MARMARA ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. SELAHATTİN KARABINAR (İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. SÜLEYMAN SERDAR KARACA (MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ. DR. FEVZİ SERKAN ÖZDEMİR (TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ)

DR. BATUĞHAN KARAER (FİNANS DERNEĞİ YÖN. KUR. BŞK.)

BİLİM KURULU

PROF. DR. ABDULMECİT NUREDİN (INTERNATIONAL VISION UNIVERSITY)

PROF. DR. AGİM MAMUTİ (MOTHER TERESA UNIVERSITY)

PROF. DR. AHMET VECDİ CAN (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ALİ ALAGÖZ (SELÇUK ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ALİ CEYLAN (İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ANTONELLA RUSSO (PARTHENOPE UNIVERSITY OF NAPLES)

PROF. DR. BATUHAN GÜVEMLİ (TRAKYA ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. BHARAT SARATH (RUTGERS, THE STATE UNIVERSITY OF NEW JERSEY)

PROF. DR. BEYHAN MARŞAP (ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. DURMUŞ ACAR (BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ENGİN DİNÇ (KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ERCAN BAYAZITLI (ANKARA ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. FATİH COŞKUN ERTAŞ (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. FİKRET ÇANKAYA (KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. GANİTE KURT (ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. GÜLER ARAS (YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. HALUK BENGÜ (NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. HASAN SALIU (KOSOVA AAB ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. HAYRETTİN USUL (İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. HÜSEYİN AKTAŞ (MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. HÜSEYİN DALĞAR (BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. JIM HASLAM (SHEFFIELD UNIVERSITY)

PROF. DR. KADİR GÜRDAL (ANKARA ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. KAMİL BÜYÜKMİRZA (ATILIM ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. KIYMET TUNCA ÇALİYURT (TRAKYA ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. LUCIA LIMA RODRIGUES (UNIVERSITY OF MINHO)

PROF. DR. ASS LULZIM TAFA (KOSOVA AAB ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. M. BAŞARAN ÖZTÜRK (NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. MEHMET ÖZBİRECİKLİ (MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. MEHMET YÜCE (ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. METİN KAMİL ERCAN (ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. METİN SABAN (BARTIN ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. MIEKE JANS (UNIVERSITEIT HASSELT)

PROF. DR. MUSTAFA MIYNAT (CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. NALAN AKDOĞAN (BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. NECDET ŞENSOY (TÜRKİYE CUMHURİYETİ MERKEZ BANKASI)

PROF. DR. NURAN CÖMERT (MARMARA ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ORHAN ÇELİK (ANKARA ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ÖMER İSKENDER OĞLU (NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ÖMER LALİK (İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. PEDRO JOSÉ ARRIFANO TADEU (INSTITUTO POLİTÉCNICO DA GUARDA)

PROF. DR. PITABAS MOHANTY (XAVIER SCHOOL OF MANAGEMENT)

PROF. DR. RAİF PARLAKKAYA (NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. REŞAT KARCIOĞLU (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. SAİME ÖNCE (ANADOLU ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. SELAHATTİN KARABINAR (İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. SEMRA KARACAER (HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. SEVAL KARDEŞ SELİMOĞLU (ANADOLU ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. SUPRITI MISHRA (INTER. MANAGEMENT INSTITUTE BHUBANESWAR)

PROF. DR. SHAIPI BYTYQI (KOSOVA AAB ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ASS SHEMSEDİN VEHAPI (KOSOVA AAB ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. SÜLEYMAN SERDAR KARACA (MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. SÜLEYMAN UYAR (ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. SÜLEYMAN YÜKÇÜ (DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ŞAKİR SAKARYA (BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. TURHAN KORKMAZ (MERSİN ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ÜMİT GÜCENME GENÇOĞLU (ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. ÜMMÜHAN ASLAN (BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. YASEMİN ERSOY (ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ)

PROF. DR. YILDIZ ÖZERHAN (ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. EMİNE EBRU AKSOY (GAZİ ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. ERKAN ÖZTÜRK (KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. E. SAVAŞ BAŞCI (HİTİT ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. FEVZİ SERKAN ÖZDEMİR (TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ)

DOÇ. DR. FEYYAZ ZEREN (YALOVA ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ. DR. FİLİZ KONUK (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. HAKAN TUNAHAN (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. İDRİS VARICI (ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ. DR. M. FATİH BAYRAMOĞLU (ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. MARTA MACIAS (UNIVERSIDAD CARLOS III DE MADRID)

DOÇ. DR. MİHRİBAN COŞKUN ARSLAN (TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. NALAN KAZAZ (KOSOVA AAB ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ. DR. NERMİN AKYEL (SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. NEVRAN KARACA (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. RECEP YILMAZ (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. SİNAN ESEN (SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ. DR. ŞUAYYİP DOĞUŞ DEMİRCİ (İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ. DR. YAŞAR KÖSE (TÜRK HAVA KURUMU ÜNİVERSİTESİ)

A. NURHODJA NAZIRHODJA (AZERBAJCAN DEVLET İKTİSAT ÜNİVERSİTESİ)

MOHAMMAD HUDAİB (UNIVERSITY OF GLASGOW)

DÜZENLEME KURULU

PROF. DR. SÜLEYMAN SERDAR KARACA (MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ. DR. FEVZİ SERKAN ÖZDEMİR (TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ)

DOÇ. DR. OKTAY KIZILKAYA (MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ)

DR. ÖĞR. ÜYESİ AHMET ŞİT (MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ)

DR. ÖĞR. ÜYESİ CEYDA AKTAN (TÜRK HAVA KURUMU ÜNİVERSİTESİ)

DR. ÖĞR. ÜYESİ GİZEM VERGİLİ (BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ)

DR. ÖĞR. ÜYESİ METEHAN KÜÇÜKER (MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ)

DR. ÖĞR. ÜYESİ NİZAMETTİN BAŞARAN (NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ)

ÖĞR. GÖR. İDİL ÖZKAN (ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ)

ARŞ. GÖR. SELİM ERTAN (ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ)

ARŞ. GÖR. YAVUZ SELİM ABAT (MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ)

BİLİM UZMANI HİLAL KÜÇÜKER

ICAFR'21

8th INTERNATIONAL CONGRESS ON ACCOUNTING AND FINANCE RESEARCH

8. ULUSLARARASI MUHASEBE VE FİNANS ARAŞTIRMALARI KONGRESİ

4 - 7 KASIM 2021

MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ – MALATYA / TÜRKİYE

KONGRE PROGRAMI

04 KASIM 2021 PERŞEMBE

13.30 - 14.30 AÇILIŞ KONUŞMALARI
14.30 - 15.00 Ara
15.00 - 16.30 AÇILIŞ PANELİ

“Dünü Bugünü ve Yarını ile Muhasebe ve Finans Uygulamaları”

Moderatör

Prof. Dr. Süleyman Serdar KARACA (Malatya Turgut Özal Üniversitesi Rektör Yardımcısı)

Panelistler

Prof. Dr. Batuhan GÜVEMLİ (Trakya Üniversitesi Öğretim Üyesi)

Prof. Dr. Ümmühan ASLAN (Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi Öğretim Üyesi)

Doç. Dr. Eşref Savaş BAŞCI (Hitit Üniversitesi Öğretim Üyesi – Finans Derneği Genel Sekreteri)

Mehmet ŞİRİN (KGK Muhasebe Standartları Daire Başkanı)

05 KASIM 2021 CUMA

EŞ ZAMANLI OTURUMLAR (ÇEVİRİM İÇİ)

09.00 - 10.30 I. OTURUM
10.30 - 11.00 Ara
11.00 - 12.30 II. OTURUM
12.30 - 14.00 Ara
14.00 - 15.30 III. OTURUM
15.30 - 16.00 Ara
16.00 - 17.30 IV. OTURUM

06 KASIM 2021 CUMARTESİ

OTURUMLAR (ÇEVİRİM İÇİ)

09.00 - 10.30 V. OTURUM
10.30 - 11.00 Ara
11.00 - 12.30 VI. OTURUM
12.30 - 14.00 Ara
14.00 - 15.30 VII. OTURUM
15.30 - 16.00 Ara
16.00 - 17.30 KAPANIŞ OTURUMU

05 KASIM 2021 CUMA (EŞ ZAMANLI OTURUMLAR – ÇEVİRİM İÇİ)

I. OTURUM - Zoom Salon 1	OTURUM BAŞKANI	09.00 – 10.30
PROF. DR. ŞAKİR SAKARYA		
BİLDİRİ BAŞLIKLARI VE YAZARLAR		
NAKİT HAVUZLAMA YÖNTEMİ İLE VERGİ PLANLAMASI VE FİNANSMAN İHTİYACININ KARŞILANMASI: BİR VAKA ÇALIŞMASI <i>Vergi Müfettişi Kemal Faruk YAZGAN, Prof. Dr. Şakir SAKARYA</i>		
HOFSTEDE’NİN KÜLTÜR BOYUTLARINA GÖRE TÜRKİYE VE İTALYA’DAKİ KADIN MUHASEBECİLERİN KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA <i>Melike ÖZTÜRK, Prof. Dr. Ümmühan ASLAN</i>		
BORSA İSTANBUL’DA İŞLEM GÖREN GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIKLARININ PERFORMANS İNCELEMESİ <i>Arş. Gör. Erdi BAYRAM, Arş. Gör. Zeynep TURAN</i>		
MALİYET AZALTIMININ ORGANİZASYONEL PERFORMANSA ETKİSİ: ÖRNEK BİR UYGULAMA <i>Doç. Dr. Mustafa SAVCI, Doktora Öğrencisi İmad BALİOĞLU</i>		
YÖNETİM KURULU BAĞIMSIZLIĞININ KURUMSAL KAR DAĞITIM POLİTİKASI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ <i>İbrahim Nandom Yakubu, Prof. Dr. Ayhan KAPUSUZOĞLU, Prof. Dr. Nilda Başak CEYLAN</i>		

I. OTURUM - Zoom Salon 2	OTURUM BAŞKANI	09.00 – 10.30
PROF. DR. METİN SABAN		
BİLDİRİ BAŞLIKLARI VE YAZARLAR		
SİGORTA ŞİRKETLERİNDE KÂRLILIĞA ETKİ EDEN İÇSEL VE DIŞSAL FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA: PANEL VERİ ANALİZİ <i>Dr. Ersan ÖZGÜR</i>		
MUHASEBE EĞİTİMİNDE E-MUHASEBE UYGULAMALARI VE ENDÜSTRİ 4.0 TEKNOLOJİLERİ İLE İLGİLİ DERSLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA <i>Dr. Öğr. Üyesi Aydın BAĞDAT</i>		
HİZMET SEKTÖRÜNDE COMPLIMENTARY HARCAMALARIN MALİYETLERE ETKİSİ ÜZERİNE BİR İNCELEME <i>Öğr. Gör. Dr. Engin MERİÇ</i>		
İÇ DENETİMDE KALİTE GÖSTERGELERİ: TÜRKİYE’DE BİR ARAŞTIRMA <i>Öğr. Gör. Dr. Meryem USLU, Dr. Öğr. Üyesi Ali KESTANE, Öğr. Gör. Dr. Rıdvan SEZGİN</i>		
TCMB ORTALAMA FONLAMA FAİZİ VE TOPLAM FONLAMA MİKTARI İLE BANKALARIN MEVDUAT FAİZİ ORANI ARASINDAKİ İLİŞKİ <i>Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ÖCAL</i>		

05 KASIM 2021 CUMA (EŞ ZAMANLI OTURUMLAR – ÇEVİRİM İÇİ)

II. OTURUM - Zoom Salon 1	OTURUM BAŞKANI	11.00 -12.30
PROF. DR. GANİTE KURT		
BİLDİRİ BAŞLIKLARI VE YAZARLAR		
FİNANSMAN GİDERİ KISITLAMASI UYGULAMASINDA KARŞILAŞILAN SORUN: ÇİFTE VERGİLENDİRME <i>Vergi Müfettişi Kemal Faruk YAZGAN, Doç. Dr. Hasan Hüseyin YILDIRIM, Prof. Dr. Şakir SAKARYA</i>		
VERGİDEN KAÇINMA, VERGİ KAÇAKÇILIĞI BAĞLAMINDA VERGİ CENNETLERİ: ULUSAL VE KÜRESEL AÇIDAN BİR DEĞERLENDİRME <i>Dr. Serkan DEMİRKAN</i>		
TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI (TMS) VE TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI (TFRS) İLE VERGİ USUL KANUNU (VUK) DEĞERLEME ÖLÇÜLERİ FARKLARI <i>Arş. Gör. Muhammed Asım KANTAR</i>		
MUHASEBE BİLGİ KALİTESİ'NİN FİNANSAL BAŞARISIZLIK AÇISINDAN İNCELENMESİ <i>Arş. Gör. Elif KARAKAŞ, Doç. Dr. İdris VARICI</i>		

II. OTURUM - Zoom Salon 2	OTURUM BAŞKANI	11.00 -12.30
PROF. DR. NALAN AKDOĞAN		
BİLDİRİ BAŞLIKLARI VE YAZARLAR		
COVID-19 SÜRECİNDE DENETİM ALANINDA YAYINLANAN MAKALELERİN GÖRSEL HARİTALAMA TEKNİĞİ İLE BİBLİYOMETRİK ANALİZİ: 2020-2021 YILLARI ÖRNEĞİ <i>Prof. Dr. Seval KARDEŞ SELİMOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Gül YEŞİLÇELEBİ, Doktora Öğrencisi Mehtap ALTUNEL</i>		
STOK KONTROLÜNDE ABC VE VED ANALİZİ: ÜNİVERSİTE HASTANESİ COVID-19 SERVİSLERİNDE BİR UYGULAMA <i>Doç. Dr. Ersin KORKMAZ, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet GÜNER</i>		
COVID- 19'UN MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: DENİZLİ İLİNDE ODAK GRUP ÇALIŞMASI <i>Doç. Dr. Emin YÜREKLİ, Arş. Gör. Fatih FAYDALI</i>		
COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE BIST SEKTÖR ENDEKSLERİNDE KARŞILAŞTIRMALI OLARAK BALON VARLIĞININ İNCELENMESİ <i>Doç. Dr. İlmut Elif KANDİL GÖKER</i>		
COVID 19 PANDEMİSİNDE KÜRESEL SERMAYE PİYASASI TAHMİNİ: AVRUPA, ABD VE ASYA PASİFİK BORSA ENDEKSLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA <i>Dr. Öğr. Üyesi Nazlıgül GÜLCAN</i>		

05 KASIM 2021 CUMA (EŞ ZAMANLI OTURUMLAR – ÇEVİRİM İÇİ)

III. OTURUM - Zoom Salon 1	OTURUM BAŞKANI	14.00 -15.30
PROF. DR. SELAHATTİN KARABINAR		
BİLDİRİ BAŞLIKLARI VE YAZARLAR		
YAPAY ZEKÂ PROJELERİNİN FİYAT MEKANİZMASI VE OECD TRANSFER FİYATLANDIRMASI REHBERİNE GÖRE İNCELENMESİ <i>Prof. Dr. Ayşe Gül KÖKSAL, Doktora Öğrencisi Kadir GÜLÇİN</i>		
KRİPTO PARALARIN VERGİLENDİRİLMESİ VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ: DÜNYA VE TÜRKİYE'DEKİ DURUM <i>Öğr. Gör. Bilge SEKİZSU, Doç. Dr. Mihriban COŞKUN ARSLAN</i>		
BİTCOİN, ALTIN VE DOLAR NEDENSELLİK ANALİZİ: TODA YOMAMATO YAKLAŞIMI UYGULAMASI <i>Muhammet Sait İŞILDAK</i>		
GOOGLE ARAMALARI VE TWİTTER VERİLERİNİN BİTCOİN DEĞERİ İLE OLAN İLİŞKİSİ <i>Öğr. Gör. Lutfiye SÖNMEZ, Doç. Dr. Mihriban COŞKUN ARSLAN</i>		
BULUT HİZMET HASILATLARININ TFRS 15 STANDARDINA GÖRE TANINMASI VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ <i>Dr. Öğr. Üyesi İlker CALAYOĞLU, Nazan BULUT</i>		

III. OTURUM - Zoom Salon 2	OTURUM BAŞKANI	14.00 -15.30
PROF. DR. H. KAMİL BÜYÜKMİRZA		
BİLDİRİ BAŞLIKLARI VE YAZARLAR		
MALİYET YAPIŞKANLIĞI: TÜRKİYE VE ENDONEZYA KARŞILAŞTIRMASI <i>Prof. Dr. Haluk BENGÜ, Öğr. Gör. Can FİDANCAN</i>		
LİMAN İŞLETMELERİNDE ÇEVRE MALİYETLERİ VE RAPORLANMASI <i>Dr. Öğr. Üyesi Özlem DOĞAN</i>		
DEĞER RAPORLAMA VAKFI: SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK MUHASEBESİ VE ENTEGRE RAPORLAMA KAPSAMINDA DEĞER RAPORLAMA <i>Doç. Dr. Filiz YÜKSEL</i>		
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASININ PİYASA RİSKİ ÜZERİNE ETKİLERİ: TÜRKİYE ENERJİ SEKTÖRÜ ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ <i>Arş. Gör. Türker AÇIKGÖZ</i>		
MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI PERSPEKTİFİNDEN TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ <i>Bilim Uzmanı Ömer KAYA, Doç. Dr. Filiz KONUK, Öğr. Gör. Dr. Emine KAYA</i>		

05 KASIM 2021 CUMA (EŞ ZAMANLI OTURUMLAR – ÇEVİRİM İÇİ)

IV. OTURUM - Zoom Salon 1	OTURUM BAŞKANI	16.00-17.30
PROF. DR. METİN KAMİL ERCAN		
BİLDİRİ BAŞLIKLARI VE YAZARLAR		
TÜRKİYE'DE YATIRIM, TASARRUF VE ÖDEMELER DENGESİ İLİŞKİSİ <i>Doç. Dr. Arzu BAYRAMOĞLU, Hanife GÜNBAY</i>		
YATIRIM FONLARININ FİNANSAL RAPORLAMA UYGULAMALARI VE BİLGİ KAYNAĞI PLATFORMLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA <i>Dr. Öğr. Üyesi Ozan ÖZDEMİR</i>		
FİNANSAL TABANA YAYILMANIN KARBONDİOKSİT EMİSYONLARINA ETKİSİ: OECD ÜLKELERİNDEN KANITLAR <i>Dr. Öğr. Üyesi Selim GÜNGÖR</i>		
İLK HALKA ARZLARA YÖNELİK KISA DÖNEM FİYAT PERFORMANS İNCELEMESİ ve SEKTÖREL KARŞILAŞTIRMA <i>Dr. Öğr. Üyesi Murat DÜZER</i>		
AMERİKAN HAVACILIK FİRMALARININ FİNANSAL BAŞARISIZLIK DÜZEYLERİNİN ORAN VE DİSKRİMİNANT ANALİZİ KULLANILARAK ÖLÇÜLMESİ <i>Dr. Öğr. Üyesi H. Yusuf GÜNGÖR</i>		

IV. OTURUM – Zoom Salon 2	OTURUM BAŞKANI	16.00-17.30
PROF. DR. SEVAL KARDEŞ SELİMOĞLU		
BİLDİRİ BAŞLIKLARI VE YAZARLAR		
KAMUDA MALİ DENETİM: SOSYAL GÜVENLİK KURUMU RAPORLARI <i>Arş. Gör. Dr. Burak KAYIHAN</i>		
MUHASEBE MESLEK MENSUBU ADAYLARININ MESLEĞE İLİŞKİN ALGISI: ANTALYA ÖRNEĞİ <i>Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül CİÇER, Dr. Bülent KINAY</i>		
PANDEMİ DÖNEMİNDE KAMU KURUMLARINDA E-İÇ KONTROL SİSTEMİNİN KULLANILABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA <i>Dr. Öğr. Üyesi Mehmet GÜNER, Doç. Dr. Ersin KORKMAZ</i>		
COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE BIST PERAKENDE TİCARET SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN ŞİRKETLERİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ GELİŞTİRİLMİŞ ENTROPİ TEMELLİ TOPSIS YÖNTEMİ İLE BELİRLENMESİ <i>Prof. Dr. Şakir SAKARYA, Muhammet Yasir BUDAK</i>		
COVID-19 SÜRECİNİN MUHASEBECİLERE ETKİLERİ: SAKARYA İLİ ÖRNEĞİ <i>Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN, SMMM Sait BEŞİR, Arş. Gör. Nurcan KOSTAK</i>		

06 KASIM 2021 CUMARTESİ (ÇEVİRİM İÇİ)

V. OTURUM – Zoom Salon 1	OTURUM BAŞKANI PROF. DR. YASEMİN ERSOY	09.00 – 10.30
BİLDİRİ BAŞLIKLARI VE YAZARLAR		
FINDIK YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPAN İŞLETMELERDE NET NAKİT AKIŞLARI YÖNTEMİNE GÖRE GERÇEĞE UYGUN DEĞERİN TESPİTİ VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ: TFRS 13 VE TMS 16 STANDARTLARI ÇERÇEVESİNDE BİR UYGULAMA <i>Dr. Öğr. Üyesi Dursun KELEŞ</i>		
MALİYET KARAR ANALİZLERİNE ALTERNATİF OLARAK BULANIK SWARA & CORPAS YÖNTEMİ <i>Dr. Öğr. Üyesi Murat TÜRK</i>		
MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ MÜKELLEFLERİNE YÖNELİK BEKLENTİLERİ VE MEMNUNİYET DÜZEYLERİ: SAKARYA İLİNDE BİR ARAŞTIRMA <i>Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN, Ahmet ARDA, Arş. Gör. Hüseyin BURGAZOĞLU</i>		
TÜREV ÜRÜNLERİN KATILIM BANKACILIĞI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ <i>Talha İbrahim EFE</i>		
İŞLETMENİN SÜREKLİLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: DENETÇİ VE AKADEMİSYENLERİN ALGISI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA <i>Gizem ÇOPUR VARDAR, Zafer ANADOLU</i>		

VI. OTURUM – Zoom Salon 1	OTURUM BAŞKANI PROF. DR. SEYHAN ÇİL KOÇYİĞİT	11.00 – 12.30
BİLDİRİ BAŞLIKLARI VE YAZARLAR		
ŞİRKETLERDE SEFFAFLIK VE HESAPVERİLEBİRLİĞİN YOL HARİTASI: YILLIK FAALİYET RAPORLARI VE TÜRKİYE ÖRNEĞİ <i>Prof. Dr. Seval KARDEŞ SELİMOĞLU, Doç. Dr. Resül YAZICI</i>		
KIRGIZİSTAN' DAKİ ÜNİVERSİTELERDE ULUSLARARASI MUHASEBE EĞİTİMİ STANDARTLARI İLE UYUMUNA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA <i>Doç. Dr. Bilal SOLAK, Arş. Gör. Fatih FAYDALI, Ayşe OSPANKULOVA</i>		
SOSYAL MESAFE ZAMANLARINDA BAĞIMSIZ DENETİM UYGULAMALARI: COVID 19 SALGININDAN ALINAN DERSLER <i>Dr. Öğr. Üyesi Tolga ALA</i>		
COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE UZAKTAN EĞİTİM VE ONLİNE FİNANS EĞİTİMİ KONUSUNDA ÖĞRENCİ GÖRÜŞ VE TERCİHLERİ <i>Dr. Öğr. Üyesi Tuğba ECEYURT BATIR</i>		
COVID 19 AŞILANMA ÇALIŞMALARININ TURİZM İŞLETMELERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARINA ETKİSİ, BİST ÖRNEĞİ <i>Dr. Öğr. Üyesi Ergin TEMEL</i>		

06 KASIM 2021 CUMARTESİ (ÇEVİRİM İÇİ)

VII. OTURUM – Zoom Salon 1	OTURUM BAŞKANI	14.00 – 15.30
PROF. DR. İBRAHİM HALİL EKŞİ		
BİLDİRİ BAŞLIKLARI VE YAZARLAR		
ENDÜSTRİ 4.0 VE COVID 19 GÖLGESİNDE, BIST OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN İŞLETMELERİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ COPRAS YÖNTEMİ İLE ANALİZİ <i>Prof. Dr. Beyhan GÜÇLÜ MARŞAP, Doç. Dr. Ali KABLAN</i>		
FİNANSAL GELİŞME VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ <i>Arş. Gör. Hilal BUDAK, Arş. Gör. E. Dilara AKTEKİN</i>		
TÜRKİYE'DEKİ KAMUSAL VE ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARININ PERFORMANSLARININ CAMELS ANALİZİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI <i>Ozan Erdoğan, Dr. Öğr. Üyesi Ali USLU</i>		
BOY OBEZİTE VE FİNANSAL RİSK İŞTAHI <i>Yusuf Bahadır KAVAS, Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kenan ERKAN</i>		
BORSA İSTANBUL BIST 30 ŞİRKETLERİNİN SEÇİLİ KRİTERLERE GÖRE TOPSİS YÖNTEMİ İLE ANALİZİ <i>Selim SARI, Doç. Dr. Mehmet Fatih BAYRAMOĞLU</i>		

KAPANIŞ OTURUMU – Zoom Salon 1	16.00 – 17.30
KAPANIŞ VE DEĞERLENDİRMELER	

İÇİNDEKİLER

FINDIK YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPAN İŞLETMELERDE NET NAKİT AKIŞLARI YÖNTEMİNE GÖRE GERÇEĞE UYGUN DEĞERİN TESPİTİ VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ: TFRS 13 VE TMS 16 STANDARTLARI ÇERÇEVESİNDE BİR UYGULAMA	1
MALİYET AZALTIMININ ORGANİZASYONEL PERFORMANSA ETKİSİ: ÖRNEK BİR UYGULAMA	3
COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE BIST SEKTÖR ENDEKSLERİNDE KARŞILAŞTIRMALI OLARAK BALON VARLIĞININ İNCELENMESİ	5
MALİYET KARAR ANALİZLERİNE ALTERNATİF OLARAK BULANIK SWARA & COPRAS YÖNTEMİ.....	6
BLOKZİNCİR VE KRİPTO PARALARA DAİR GÜNCEL BİR BAKIŞ.....	7
BORSA İSTANBUL BIST 30 ŞİRKETLERİNİN SEÇİLİ KRİTERLERE GÖRE TOPSİS YÖNTEMİ İLE ANALİZİ	9
TÜRKİYE'DE YATIRIM, TASARRUF VE ÖDEMELER DENGESİ İLİŐKİŐİ.....	11
YAPAY ZEKA PROJELERİNİN FİYAT MEKANİZMASI VE OECD TRANSFER FİYATLANDIRMASI REHBERİNE GÖRE İNCELENMESİ	13
YATIRIM FONLARININ FİNANSAL RAPORLAMA UYGULAMALARI VE BİLGİ KAYNAĞI PLATFORMLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.....	15
MALİYET YAPIŞKANLIĞI: TÜRKİYE VE ENDONEZYA KARŞILAŞTIRMASI	17
KAMUDA MALİ DENETİM: SOSYAL GÜVENLİK KURUMU RAPORLARI	19
NAKİT HAVUZLAMA YÖNTEMİ İLE VERĐİ PLANLAMASI VE FİNANSMAN İHTİYACININ KARŞILANMASI: BİR VAKA ÇALIŞMASI.....	21
FİNANSAL TABANA YAYILMANIN KARBONDİOKSİT EMİSYONLARINA ETKİSİ: OECD ÜLKELERİNDEN KANITLAR.....	23
MUHASEBE MESLEK MENSUBU ADAYLARININ MESLEĞE İLİŞKİN ALGISI: ANTALYA ÖRNEĞİ	25
İLK HALKA ARZLARA YÖNELİK KISA DÖNEM FİYAT PERFORMANS İNCELEMESİ VE SEKTÖREL KARŞILAŞTIRMA.....	27
DEĞER RAPORLAMA VAKFI: SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK MUHASEBESİ VE ENTEGRE RAPORLAMA KAPSAMINDA DEĞER RAPORLAMA.....	29
MUHASEBE EĞİTİMİNDE E-MUHASEBE UYGULAMALARI VE ENDÜSTRİ 4.0 TEKNOLOJİLERİ İLE İLGİLİ DERSLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	31
ŞİRKETLERDE SEFFAFLIK VE HESAPVERİLEBİRLİĞİN YOL HARİTASI: YILLIK FAALİYET RAPORLARI VE TÜRKİYE ÖRNEĞİ.....	33

COVID-19 SÜRECİNİN MUHASEBECİLERE ETKİLERİ: SAKARYA İLİ ÖRNEĞİ	36
FİNANSAL GELİŞME VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ.....	38
HOFSTEDE'NİN KÜLTÜR BOYUTLARINA GÖRE TÜRKİYE VE İTALYA'DAKİ KADIN MUHASEBECİLERİN KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	39
ENDÜSTRİ 4.0 VE COVID 19 GÖLGESİNDE, BIST OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN İŞLETMELERİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ COPRAS YÖNTEMİ İLE ANALİZİ	41
TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI (TMS) VE TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI (TFRS) İLE VERGİ USUL KANUNU (VUK) DEĞERLEME ÖLÇÜLERİ FARKLARI.....	43
COVID-19 SÜRECİNDE DENETİM ALANINDA YAYINLANAN MAKALELERİN GÖRSEL HARİTALAMA TEKNİĞİ İLE BİBLİYOMETRİK ANALİZİ: 2020-2021 YILLARI ÖRNEĞİ.....	45
STOK KONTROLÜNDE ABC VE VED ANALİZİ: ÜNİVERSİTE HASTANESİ COVID-19 SERVİSLERİNDE BİR UYGULAMA	47
FİNANSMAN GİDERİ KISITLAMASI UYGULAMASINDA KARŞILAŞILAN SORUN: ÇIFTE VERGİLENDİRME.....	49
HİZMET SEKTÖRÜNDE COMPLIMENTARY HARCAMALARIN MALİYETLERE ETKİSİ ÜZERİNE BİR İNCELEME.....	51
TCMB ORTALAMA FONLAMA FAİZİ VE TOPLAM FONLAMA MİKTARI İLE BANKALARIN MEVDUAT FAİZİ ORANI ARASINDAKİ İLİŞKİ	53
COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE UZAKTAN EĞİTİM VE ONLİNE FİNANS EĞİTİMİ KONUSUNDA ÖĞRENCİ GÖRÜŞ VE TERCİHLERİ.....	55
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASININ PİYASA RİSKİ ÜZERİNE ETKİLERİ: TÜRKİYE ENERJİ SEKTÖRÜ ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI	56
YÖNETİM KURULU BAĞIMSIZLIĞININ KURUMSAL KAR DAĞITIM POLİTİKASI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ.....	58
PANDEMİ DÖNEMİNDE KAMU KURUMLARINDA E-İÇ KONTROL SİSTEMİNİN KULLANILABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	60
VERGİDEN KAÇINMA, VERGİ KAÇAKÇILIĞI BAĞLAMINDA VERGİ CENNETLERİ: ULUSAL VE KÜRESEL AÇIDAN BİR DEĞERLENDİRME.....	62
İŞLETMENİN SÜREKLİLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: DENETÇİ VE AKADEMİSYENLERİN ALGISI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.....	63
COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE BIST PERAKENDE TİCARET SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN ŞİRKETLERİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ GELİŞTİRİLMİŞ ENTROPİ TEMELLİ TOPSIS YÖNTEMİ İLE BELİRLENMESİ.....	65

İÇ DENETİMDE KALİTE GÖSTERGELERİ: TÜRKİYE'DE BİR ARAŞTIRMA	67
SOSYAL MESAFE ZAMANLARINDA BAĞIMSIZ DENETİM UYGULAMALARI: COVID 19 SALGININDAN ALINAN DERSLER	69
GOOGLE ARAMALARI VE TWITTER VERİLERİNİN BITCOİN DEĞERİ İLE OLAN İLİŞKİSİ.....	70
LİMAN İŞLETMELERİNDE ÇEVRE MALİYETLERİ VE RAPORLANMASI	72
BULUT HİZMET HASILATLARININ TFRS 15 STANDARDINA GÖRE TANINMASI VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ.....	73
KRİPTO PARALARIN VERĐİLENDİRİLMESİ VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ: DÜNYA VE TÜRKİYE'DEKİ DURUM	75
BITCOİN, ALTIN VE DOLAR NEDENSELLİK ANALİZİ: TODA YOMAMATO YAKLAŞIMI UYGULAMASI.....	77
TÜRKİYE'DEKİ KAMUSAL VE ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARININ PERFORMANSLARININ CAMELS ANALİZİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI.....	79
BORSA İSTANBUL'DA İŞLEM GÖREN GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIKLARININ PERFORMANS İNCELEMESİ	81
MUHASEBE BİLGİ KALİTESİ'NİN FİNANSAL BAŞARISIZLIK AÇISINDAN İNCELENMESİ	83
COVID 19 PANDEMİSİNDE KÜRESEL SERMAYE PİYASASI TAHMİNİ: AVRUPA, ABD VE ASYA PASİFİK BORSA ENDEKSLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	85
SİGORTA ŞİRKETLERİNDE KÂRLILIĞA ETKİ EDEN İÇSEL VE DIŞSAL FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA: PANEL VERİ ANALİZİ.....	87
KIRGIZİSTAN' DAKİ ÜNİVERSİTELERDE ULUSLARARASI MUHASEBE EĞİTİMİ STANDARTLARI 2 İLE UYUMUNA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	89
TÜREV ÜRÜNLERİN KATILIM BANKACILIĞI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ .	91
MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI PERSPEKTİFİNDEN TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	93
COVID- 19'UN MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: DENİZLİ İLİNDE ODAK GRUP ÇALIŞMASI.....	95
MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ MÜKELLEFLERİNE YÖNELİK BEKLENTİLERİ VE MEMNUNİYET DÜZEYLERİ: SAKARYA İLİNDE BİR ARAŞTIRMA	97
BOY, OBEZİTE VE FİNANSAL RİSK ALMA DAVRANIŞI.....	100

**FINDIK YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPAN İŞLETMELERDE NET NAKİT AKIŞLARI
YÖNTEMİNE GÖRE GERÇEĞE UYGUN DEĞERİN TESPİTİ VE
MUHASEBELEŞTİRİLMESİ: TFRS 13 VE TMS 16 STANDARTLARI
ÇERÇEVESİNDE BİR UYGULAMA**

Dr. Öğr. Üyesi Dursun KELEŞ

Iğdır Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu

ORCID No: 0000-0001-9075-476X, dursun.keles@igdir.edu.tr

ÖZET

Fındık, Türkiye'nin üretimde dünya lideri olduğu bitkisel ürünler arasında birinci sırada yer almaktadır. Fındık yetiştiriciliği, genellikle çiftçiler tarafından geleneksel yöntemlerle gerçekleştirilen bir tarımsal faaliyettir. Ancak, son dönemlerde bazı tarım işletmeleri tarafından modern yöntem ve tekniklerle profesyonel olarak gerçekleştirilmeye başlandığını ifade etmek mümkündür.

Fındık bitkisi, bir yıldan daha uzun bir süre tarım ürünü elde etmek amacıyla elde tutulan bitkisel canlı varlıklardır. Taşıyıcı bitkiler arasında yer alan fındık bitkisinin tıpkı maddi duran varlıklarda olduğu şekilde TMS 16-Maddi Duran Varlıklar (TMS 16) isimli standart kapsamında ele alınması ve bu standart hükümlerine göre muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Bu düzenleme ışığında hazırlanan çalışmanın amacı, taşıyıcı bitkilerin bir türü olan fındık bitkisinin değerlemede kullanılan yöntemlerden yeniden değerleme modeli kapsamında net nakit akışları yöntemine göre gerçeğe uygun değerin hesaplanmasıdır. Bu amaç kapsamında çalışmada öncelikle, geliştirilen örnek uygulamada fındık bitkisine ilişkin faydalı ömür süresince nakit akışları hesaplanmıştır. Sonrasında, bu nakit akıŐlarının fındık bitkisinin gerçeğe uygun değerine dayanak teşkil edecek bugünkü değeri tespit edilerek yapılması gereken muhasebe kaydı gösterilmiŐtir.

Anahtar Kelimeler: TFRS 13, TMS 16, Net Nakit Akışları, Fındık Yetiştiriciliği, Fındık Bitkisinin Muhasebeleştirilmesi.

JEL Kodları: M40, M41

**DETERMINATION AND RECOGNITION OF THE FAIR VALUE
ACCORDING TO THE NET CASH FLOW METHOD AT THE HAZELNUT
GROWING ENTERPRISES: AN APPLICATION WITHIN THE FRAMEWORK
OF TFRS 13 AND TAS 16 STANDARDS**

ABSTRACT

Hazelnut, Turkey's world leader in production among the herbal products ranks first. Hazelnut cultivation is an agricultural activity generally carried out by farmers with traditional methods.

However, it is possible to state that some agricultural enterprises have started to be carried out professionally with modern methods and techniques recently.

A hazelnut plant is a plant that is held to produce agricultural products for longer than a period of activity. The hazelnut plant which is among the bearer plants should be handled within the scope of the TAS 16-Tangible Fixed Assets (TMS 16) standard, just like tangible fixed assets and should be accounted for in accordance with the provisions of this standard.

The aim of the study prepared in the light of this regulation is to calculate the fair value according to the net cash flows method within the scope of the revaluation model from the methods used in the valuation of hazelnut plant, which is a type of Carrier plants. For this purpose, cash flows during the useful life of the hazelnut plant were calculated in the sample application developed. Subsequently, the present value of these cash flows that will constitute the basis for the fair value of the hazelnut plant has determined and the required accounting record has shown.

Keywords: TFRS 13, TAS 16, Net Cash Flows, Hazelnut Cultivation, Accounting For Hazelnut Plant

JEL Codes: M40, M41

MALİYET AZALTIMININ ORGANİZASYONEL PERFORMANSA ETKİSİ: ÖRNEK BİR UYGULAMA

Doç. Dr. Mustafa SAVCI

RTE Üniversitesi, İİBF

ORCID No: 0000-0002-0794-9804, mustafa.savci@erdogan.edu.tr

Doktora Öğrencisi İmad BALIOĞLU

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, RTE Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-6701-4728, imad_balioglu19@erdogan.edu.tr

ÖZET

Günümüzde yoğunlaşan rekabet ortamı ve teknolojik yeniliklerden kaynaklanan değişim ve gelişmeler, işletmenin amaçlarını etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirebilmek için maliyet azaltımını zorunlu kılmıştır. Maliyet azaltımı, işletme faaliyetlerini sürdürürken; ürün veya hizmetin müşteri tarafından algılanan değerini düşürmeden, kaliteden ödün vermeden ve olumsuz bir değişime sebep olmadan toplam sabit ve değişken maliyetlerin düşürülmesini sağlayabilmektedir. Bu durum, işletmede başarı ve organizasyonel performansın artmasına katkı sağlamaktadır. Sağlanan katkı; kalite, verimlilik, kârlılık, yenilik, müşteri ve çalışanların memnuniyeti ile açıklanabilir. Yapılan bu çalışmanın amacı, maliyet azaltımının organizasyonel performansa etkisinin olup olmadığını irdelemektir. Bunun için, Rize’de bir çay işletmesinde yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi uygulanmıştır. Mülakatla elde edilen veriler analiz edilmiş ve uygulama sonucunda maliyet azaltımının organizasyonel performansa etkisi değerlendirilerek olumlu etkisi olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Maliyet, Maliyet Azaltımı, Organizasyonel Performans.

JEL Kodları: M40, M49

IMPACT OF COST REDUCTION ON ORGANIZATIONAL PERFORMANCE: A CASE STUDY

ABSTRACT

Nowadays, the increasingly competitive business environment, the changes and developments arising from technological innovations require cost reduction in order to realize the objectives of the enterprise effectively and efficiently. Cost reduction is the ability to reduce total fixed and variable costs while maintaining enterprise activities; without reducing the perceived value of the product or service by the customer, without compromising quality and without causing negative changes. This situation contributes to increase success and organizational performance by quality, efficiency, profitability, innovation, customer and employee satisfaction in the enterprise. The

purpose of this study is to examine whether cost reduction has an impact on organizational performance. For this purpose, a semi-structured interview method was applied in a tea enterprise in Rize. The obtained data from the interview were analyzed, evaluated and as a result; we can say that, cost reduction has positive impact on organizational performance in the enterprise.

Keywords: Cost, Cost Reduction, Organizational Performance.

JEL Codes: M40, M49

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE BIST SEKTÖR ENDEKSLERİNDE KARŞILAŞTIRMALI OLARAK BALON VARLIĞININ İNCELENMESİ

Doç. Dr. İlkut Elif Kandil Göker

Kırıkkale Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5290-3514, elifkandil@kku.edu.tr

ÖZET

Gelişmekte olan ülke ekonomilerinde gerek ulusal gerekse uluslararası portföy yatırımlarının artmasında finansal piyasaların etkinliği önemli rol oynamaktadır. Ancak fiyat balonu olarak nitelendirilen spekülative fiyat şişkinliklerinin yaşanması, varlıkların gerçek değerinden çok uzakta fiyatlanması ya da fiyatlarda ani ve hızlı değişimlerin söz konusu olması durumu, yatırımcı kararlarını kimi zaman olumsuz yönde etkilemektedir. Bu çalışma ile COVID-19'un pandemi ilan edilme tarihi olan 11 Mart 2020'den itibaren BIST'te yer alan çeşitli sektör endekslerinde spekülative balon varlığının tespit edilmesi, balon sayıları ve süreleri itibariyle sektörler arasında bir kıyaslama yapılarak pandemi sürecinin sektörlerde yarattığı etkinin karşılaştırmalı olarak ortaya konulması amaçlanmaktadır. 11 Mart 2020- 10 Eylül 2021 dönemi için seçilmiş BIST sektör fiyat endeksleri kullanılarak yinelemeli sağ kuyruklu birim kök testleri (Sup-Augmented Dickey-Fuller; SADF ve Generalized Sup-Augmented Dickey-Fuller; GSADF) yoluyla balon varlığı tahminlenecektir.

Anahtar Kelimeler: BIST Sektör Endeksleri, Spekülative Fiyat Balonu, GSADF

JEL Kodları: C32, N20

INVESTIGATION OF BUBBLES COMPARATIVELY IN BIST SECTOR INDICES DURING THE COVID-19 PANDEMIC

ABSTRACT

The efficiency of financial markets plays an important role in the increase of both national and international portfolio investments in developing country economies. However, the existence of speculative price volatility, which is described as a price bubble, the fact that the assets are priced too far from their real value sometimes affect the investor's decisions negatively. With this study, it is aimed to detect the presence of speculative price bubbles in various sector indices in BIST as of March 11, 2020, the date of the declaration of COVID-19 as a pandemic. In addition, it is aimed to make a comparison between the sectors in terms of the number of bubbles and their duration and to present the effect of the pandemic in the sectors comparatively. The existence of a bubble will be estimated through iterative right-tailed unit root tests (Sup-Augmented Dickey-Fuller; SADF and Generalized Sup-Augmented Dickey-Fuller; GSADF) using selected BIST sector price indices for the period from March 11, 2020 to September 10, 2021.

Keywords: BIST Sector Indices, Speculative Price Bubble, GSADF

JEL Codes: C32, N20

MALİYET KARAR ANALİZLERİNE ALTERNATİF OLARAK BULANIK SWARA & COPRAS YÖNTEMİ

Dr. Öğretim Üyesi Murat TÜRK

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi

ORCID No: 0000-0002-7415-8965, murat.turk@sbu.edu.tr

ÖZET

Üretim işletmelerinin karşılaştıkları teknoloji yenileme ve kapasite artırma problemleri karşısında verilecek yönetici kararlarının doğruluğu verimlilik ve maliyet açısından oldukça önemlidir. Bu doğrultuda üretim işletmelerinde yöneticilerin karar alırken kullandığı maliyet analizlerine alternatif olarak bulanık SWARA ve bulanık COPRAS yöntemlerinin birlikte kullanılarak teknoloji yenileme maliyetlerinin analizlerinde kullanılması çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Yönetim muhasebesi kapsamında, fayda ve maliyetin birlikte değerlendirildiği maliyet analizlerinde karar vericiye yardımcı bir yöntem olarak bulanık SWARA & COPRAS yönteminin nasıl kullanılacağına bir örnek üzerinden değerlendirilmesi çalışmanın önemini ifade etmektedir. Bu amaçla bir üretim işletmesinin teknoloji yenileme ve kapasite artırma probleminin çözümünde geçerli maliyet analizi ile bulanık SWARA & COPRAS yöntemi kullanılarak karşılaştırılmıştır. İşletmelerin yönetim kararlarında geçerli maliyet analizlerinde, alternatif bir analiz yöntemi olarak bulanık SWARA & COPRAS yöntemini de kullanabilecekleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bulanık SWARA, Bulanık COPRAS, Teknoloji Yenileme Maliyeti, Maliyet Analizi.

JEL Kodları: M41

FUZZY SWARA & COPRAS METHOD AS AN ALTERNATIVE TO COST DECISION ANALYSIS

ABSTRACT

The accuracy of the managerial decisions to be made in the face of technology renewal and capacity increase problems faced by production enterprises is important for production efficiency and cost. In this direction, the aim of the study is to use the fuzzy SWARA and COPRAS methods together in the analysis of technology renewal costs as an alternative to the cost analysis used by managers in making decisions in production enterprises. Evaluating how to use the fuzzy SWARA & COPRAS method as a helpful method for the decision maker in cost analysis, where benefit and cost are evaluated together, within the scope of management accounting, expresses the importance of the study. For this purpose, cost analysis and fuzzy SWARA & COPRAS method were used to solve the technology renewal and capacity increase problem of a manufacturing company. It has been concluded that businesses can also use the fuzzy SWARA & COPRAS method as an alternative analysis method to valid cost analysis in their management decisions.

Keywords: Fuzzy SWARA, Fuzzy COPRAS, Technology Replacement Cost, Cost Analysis

JEL Codes: M41

BLOKZİNCİR VE KRİPTO PARALARA DAİR GÜNCEL BİR BAKIŞ

Dr. Necip İhsan ARIKAN

Battalgazi MEM

ORCID No: 0000-0003-1389-187X, necipihsan@hotmail.com

ÖZET

Tarihi M.Ö. 8000’li yıllara uzanan küçük kilden yapılmış “Token” lerin, sanatsal parçacıklardan çok daha fazlası olduğu ve eski dönemlerde her türden mal ve hizmeti temsil ettiği, nihayet 1970’lerde anlaşıldı. Günümüzün kripto tokenleri ise ağda yer bularak “coin” statüsü kazanan kripto paralara dönüşmekte ve tıpkı ataları olan tarihsel Tokenler gibi çok sayıda malı ve hizmeti temsil etme yolunda ilerlemektedir. Bu bağlamda; dijital tokenler, tarihsel Tokenlerin güncel bir versiyonudur denebilir.

Kripto para birimleri ve blokzincirin geleceğine ilişkin öngörüler birbirinden oldukça farklıdır. Sözelimi bazıları blokzincir ve kripto para birimlerinin yakında onlarca farklı alanda etkin olarak var olacağını tahmin etmektedir. Öte yandan gelecekte “selfcoin” gibi bir uygulamanın finansal sistemin temelini oluşturacağını savunan görüşler de vardır. Bir diğer yaygın yaklaşım ise güçlü bir ya da birkaç kripto varlığın, diğerlerini piyasadan silerek orta ve uzun vadede egemen olacağı beklentisidir. Bu son görüşün ortaya çıkmasında ponzi ICO’ların piyasada yarattığı oynaklığın ve güvensizliğin etkili olduğu söylenebilir.

DAG ve Hashgraph gibi blokzincire seçenek olabilen başarılı altyapı sistemleri vardır. Ancak çoğu kripto para biriminin altında yatan teknoloji; blokzincirdir. Bu nedenle blokzincirden bağımsız bir “kripto paralara dair gelecek” öngörüsü geliştirmek zor olacaktır. Bitcoin ve sonrasında Ethereum ’un icadı ise, blokzincire yönelik farkındalığın ve blokzincirle ilgili bilimsel ve akademik çalışmaların artması bağlamında dönüm noktaları niteliğindedir.

Bu bildiri de blokzincir ve kripto para birimlerinin yakın zamanda olası kullanım alanları ve bunlarla ilgili abartılı beklentiler, pilot uygulamalar ışığında incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Blokzincir, Kripto para, Bitcoin, Ethereum

JEL Kodları: E40, F02, O30

BLOCKCHAIN AND CRYPTOCURRENCIES: A CURRENT OVERVIEW

ABSTRACT

It was finally understood in the 1970s that “Tokens” made of small clay, with a history dating back to 8000 B.C., were much more than artistic particles and represented goods and services in the old period. While crypto tokens in essence crypto coins that have gained the status of “coin” by finding a place in the network; Just like their ancestors Tokens, they are on the way to customizing all kinds of goods and services. So, today’s crypto tokens are a current version of historical Tokens.

The predictions for the future of cryptocurrencies and blockchain are quite different. For example, some predict that blockchain and cryptocurrencies will be active in dozens of different areas. On the other hand, there are also opinions that argue that an application such as "selfcoin" will form the basis of the financial system. Another common approach is the expectation that one or several strong crypto assets will dominate in the long run, wiping out the others. It can be said that the volatility and insecurity created by ponzi ICOs in the market were effective in the emergence of this last view.

There are successful infrastructure systems such as DAG and Hashgraph that can be alternatives to blockchain. But the underlying technology of most cryptocurrencies is blockchain. Therefore, it will be difficult to develop a "future of cryptocurrencies" independent of blockchain. The inventions of Bitcoin and Ethereum were turning points in the context of awareness of blockchain and related studies.

In this study, the possible usage areas of blockchain and cryptocurrencies soon and their exaggerated expectations are examined based on pilot applications.

Keywords: Blockchain, Cryptocurrency, Bitcoin, Ethereum

JEL Codes: E40, F02, O30

BORSA İSTANBUL BIST 30 ŞİRKETLERİNİN SEÇİLİ KRİTERLERE GÖRE TOPSİS YÖNTEMİ İLE ANALİZİ

Selim SARI

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF İşletme Bölümü

ORCID No: 0000-0002-4171-2720, selimsari@msn.com

Doç.Dr. Mehmet Fatih Bayramoğlu

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF İşletme Bölümü

ORCID No:0000-0003-2817-9084, mfbayram@gmail.com

ÖZET

Yatırımcıların yatırımlarını yapmadan önce analiz çalışmalarını belirli modeller ve teknikler üzerinden sürdürmeleri çok önemlidir. Bir yatırımcı borsa yatırımı yapabilir ancak bu yatırımı yaparken oluşturacağı pay senedi sepetinin yani portföyün hangi paylardan oluşacağını seçmekte zorlanacaktır. Çalışmamızda Borsa İstanbul BIST 30 endeksindeki şirketler üzerinde, “Karlılık” ve “Piyasa Değeri” değişkenleri ile analiz yapılarak, farklı yatırım sepetleri oluşturulmuştur. Bu yatırım grupları süre olarak kısa vade (3 Aylık), orta vade (1 Yıl) ve uzun vade (12 Aydan Fazla)’de ölçümlenmiştir. TOPSIS yöntemi uygulanan veri tabloları sonuçlarına göre seçilen 5 firmadan yapılan portföy dönem sonunda hesaplanan getirileri karşılaştırılmıştır. Karlılık ve piyasa değeri üzerine dönemsel portföylerin edindikleri değerler hesaplanmıştır. Ayrıca eşit ağırlık olarak hem karlılığın değişkenleri hem piyasa değerinin değişkenleri üzerinde toplam 10 değişkenli tablo oluşturulmuş ve TOPSIS değişken ağırlıkları yine eşit seçilere %10 olarak ayarlanmıştır. Yine aynı süreç işletilmiş, dönemsel olarak en iyi 5 firmadan portföyler yapılmıştır. Bu yapılan işlemler sonucunda karma portföyünde getirileri alınmıştır. Bunların dışında karşılaştırmanın anlamlı hale getirilmesi için karlılık, piyasa değeri ve karma portföylerin yanına farklı portföyler konulmuştur. Bunlar geleneksel portföy, BIST 30 portföyü, BIST 100 portföyü olarak sıralanabilir. BIST 30 ve BIST 100 kendi içerisindeki tüm payların dahil edildiği portföy olarak açıklanabilir.

Sonuç olarak tablolardan çıkan sonuca göre; karpayı, piyasa değeri değişkenlerine göre yapılan yatırım sepetlerinde, kısa ve orta vadede “Karpayı”, uzun vadede “Piyasa Değeri” odaklı portföyler başarılı olmuştur. TOPSIS modeli kullanılarak oluşturulan ve eşit oranlı ağırlıkların verildiği bu çalışmada, karşılaştırma amaçlı olarak konulan rakip portföylerin hiçbirisi dönemsel ortalamalarında liderliği elde edememiştir. Ayrıca sadece dönem odaklı olarak bakıldığında karpayının orta vadede, piyasa değeri değişkenlerinin uzun vadede, karma portföyün ise orta vadede daha başarılı sinyal verdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: BIST 30, Karlılık, Piyasa Değeri, TOPSIS

JEL Kodları: G17, G11

ANALYSIS OF BORSA İSTANBUL BIST 30 COMPANIES WITH TOPSIS METHOD ACCORDING TO SELECTED CRITERIA

ABSTRACT

It is very important for investors to continue their analysis studies on certain models and techniques before making their investments. An investor can invest in the stock market, but while making this investment, he will have difficulty in choosing which shares of the stock basket, namely the portfolio, will be formed. In our study, different investment baskets were created by analyzing the companies in Borsa Istanbul BIST 30 index with the variables of "Profitability" and "Market Value". These investment groups are measured in terms of duration as short term (3 Months), medium term (1 Year) and long term (More than 12 Months). According to the results of the data tables applied TOPSIS method, the portfolio made from 5 selected companies was compared with the returns calculated at the end of the period. The values acquired by periodic portfolios on profitability and market value are calculated. In addition, a total of 10 variable tables were created on both the profitability variables and the market value variables as equal weights, and the TOPSIS variable weights were adjusted to 10% with equal selections. Again, the same process was used and portfolios were made from the top 5 companies periodically. As a result of these transactions, the returns were received in the mixed portfolio. Apart from these, different portfolios are placed next to profitability, market variables and mixed portfolios in order to make the comparison meaningful. These can be listed as traditional portfolio, BIST 30 portfolio, BIST 100 portfolio. BIST 30 and BIST 100 can be explained as a portfolio in which all the shares are included.

As a result, according to the result from the tables; portfolios focused on "Dividend" in the short and medium term, and "Market Value" in the long term were successful in investment baskets whose dividend was based on market value variables. In this study, which was created using the TOPSIS model and given equal weights, none of the competitor portfolios placed for comparison purposes could achieve the leadership in their periodic averages. In addition, when viewed only with a period focus, it is seen that the profit share gives a more successful signal in the medium term, the market value variables in the long term, and the mixed portfolio in the medium term.

Keywords: BIST 30, Profitability, Market Value, TOPSIS

JEL Codes: G17, G11

TÜRKİYE'DE YATIRIM, TASARRUF VE ÖDEMELER DENGESİ İLİŞKİSİ

Doç.Dr. Arzu Bayramoğlu

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-6659-4767, arzutb@beun.edu.tr

Hanife Günbay

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-2798-7840, hanife_gunbay@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmada yurtiçi yatırımlar ve tasarruflar arasındaki ilişkiyi inceleyen Feldstein-Horioka (FH) hipotezi Türkiye için farklı bir bakış açısıyla test edilmektedir. Bu doğrultuda Türkiye'de yurtiçi yatırımlar ile yurtiçi tasarruf, cari denge ve finans dengesi ilişkisi incelenmektedir. Çalışma 1998-2021 dönemini kapsamaktadır. Eşbütünleşme analizinin yapıldığı çalışmada değişkenlerin uzun dönemde aralarında ilişki olduğu tespit edilmiştir. ARDL eşbütünleşme analizi sonuçlarına göre, Türkiye'de yurtiçi yatırımların bağımlı değişken olduğu uzun dönem denkleminde yurtiçi tasarruflar istatistiksel olarak güçlü formda anlamlı çıkarken, finans dengesi değişkeni düşük düzeyde anlamlı olarak elde edilmiştir. Analizin bir diğer sonucu, hata düzeltme mekanizmasının çalışmasıdır. Kısa dönemde ise yurtiçi tasarruflar ile cari dengenin gecikmeli değişkenleri yurtiçi yatırımları etkileyen değişkenler olarak elde edilmiştir. Ekonometrik bulgular ışığında Türkiye'de yurtiçi yatırımların büyük ölçüde yurtiçi tasarruflardan etkilendiği, yani FH hipotezinin geçerli olmadığı sonucu elde edilmiştir. Bu sonuç Türk finans piyasasının uluslararası piyasalarla olan entegrasyonun tam ve istikrarlı olmadığı şeklinde yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Feldstein-Horioka Hipotezi, Ödemeler Dengesi, ARDL

JEL Kodları: C32, F41

THE RELATIONSHIP OF INVESTMENT, SAVINGS AND BALANCE OF PAYMENTS IN TURKEY

ABSTRACT

In this study, the Feldstein-Horioka (FH) hypothesis, which examines the relationship between domestic investments and savings, is tested from a different perspective for Turkey. In this direction, the relationship between domestic investments and domestic savings, current account balance and financial balance in Turkey is examined. The study covers the period 1998-2021. In the study in which cointegration analysis was performed, it was determined that there was a long-term relationship between the variables. According to the ARDL cointegration analysis results, in the long-term equation in which domestic investments are the dependent variable in Turkey, domestic savings are statistically significant in strong form, while the financial balance variable is obtained as low-level significant. Another result of the analysis is the operation of the error correction mechanism. In the short run, lag of current account balance, and domestic savings were

obtained as variables affecting domestic investments. In the light of econometric findings, it is concluded that domestic investments in Turkey are largely affected by domestic savings, that is, the FH hypothesis is not valid. This result was interpreted as the integration of the Turkish financial market with the international markets is not completed and stable.

Keywords: Feldstein-Horioka Hypothesis, Balance of Payment, ARDL Cointegration

JEL Codes: C32, F41

YAPAY ZEKA PROJELERİNİN FİYAT MEKANİZMASI VE OECD TRANSFER FİYATLANDIRMASI REHBERİNE GÖRE İNCELENMESİ*

Doç. Dr. Ayşe Gül KÖKSAL

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü

ORCID No: 0000-0002-3274-5029, ahatapoglu@ohu.edu.tr

Doktora Öğrencisi Kadir GÜLÇİN

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bölümü

ORCID No: 0000-0003-3460-8316, kadirgulcin@hotmail.com

ÖZET

Yapay zeka teknolojisi hayatın her alanında yer alan, dünya ekonomik pazar hacmi günden güne büyüyen ve literatürde geniş çalışma alanı olan bir konudur. Yapay zeka teknolojisi, yazılım ağırlıklı pratik ve verimli çözüm üretici bilgi teknolojileri alanıdır. Bu çalışmanın amacı Türkiye'de yapay zeka projelerine ait maliyetlerin, ülke teşvik kanunları doğrultusunda incelemek ve muhasebe süreçlerinin VUK ve TMS/TFRS kapsamında karşılaştırmaktır. Ayrıca yüksek satış fiyatlarının, Çok Uluslu İşletmelerde ve Vergi İdareleri İçin OECD Transfer Fiyatlandırması Rehberinde belirtilen yöntemlere göre incelemektir. Bu kapsamda yapay zeka projeleri yürüten bir işletmeye ait proje verileri kullanılmıştır. Çalışma sonucunda maliyetin çok üzerinde kar payı ile satış fiyatı oluşturulduğu incelenmiştir. Ancak satış fiyatlarının OECD Transfer Fiyatlandırması Rehberinde belirtilen Emsallerine Uygunluk ilkesine göre piyasada emsal fiyatlara uygun satış fiyatı belirlendiği anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Maliyet, Fiyat, Amortisman

JEL Kodları: M40, M41, M49, K34

ANALYSIS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE PROJECTS ACCORDING TO THE PRICE MECHANISM AND OECD TRANSFER PRICING GUIDE

ABSTRACT

Artificial intelligence technology is a subject that takes place in all areas of life. The world economic market volume is growing day by day and has a wide field of study in the literature. Artificial intelligence technology is a software-oriented, practical and efficient solution-producing information technology field. The aim of this study is to examine the costs of artificial intelligence projects in Turkey in line with the incentive laws of the country and to compare the accounting processes within the scope of VUK and TMS / TFRS. It is also to examine high selling prices according to the methods specified in the OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations. In this context, project data belonging to a business that carries out artificial intelligence projects were used. As a result of the study, it was

* Bu çalışma Kadir Gülçin'in Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme ABD'nda Doç. Dr. Ayşe Gül KÖKSAL yönetiminde hazırlanan doktora tezinden üretilmiştir.

examined that the sales price was created with a profit share much higher than the cost. However, it has been understood that sales prices are determined in accordance with the arm's length principle specified in the OECD Transfer Pricing Guidelines.

Keywords: Artificial Intelligence, Cost, Price, Amortization

JEL Codes: M40, M41, M49, K34

YATIRIM FONLARININ FİNANSAL RAPORLAMA UYGULAMALARI VE BİLGİ KAYNAĞI PLATFORMLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Ozan ÖZDEMİR

Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Isparta/Türkiye

ORCID No: 0000-0002-7579-9422, ozanozdemir@sdu.edu.tr

ÖZET

Profesyonel bir yatırım aracı olan yatırım fonları farklı yapısal özellikleri ve bileşimleri ile yatırımcılara alternatif sunmaktadır. Yatırım fonları portföy yönetim şirketleri tarafından iç tüzük kuralları çerçevesinde kurulan ve ayrı tüzel kişilikleri bulunmayan finansal varlıklar olup katılma payları güncel değerleri ile alınıp satılabilmektedir. Yatırımcılar fonlar hakkında alacakları yatırım kararlarında finansal durum bilgileri, kar veya zarar bilgileri, değer artış/azalışları, fonun bileşimini oluşturan finansal araçlar, fonlara özgü önemli gider kalemleri vb. birçok finansal bilgiyi değerlendirmek durumundadır. Bu kapsamdaki bilgilere genel olarak yatırım fonlarına ilişkin finansal raporlardan ve özel amaçlı kurulmuş bilgi paylaşımı yapılan platformlardan erişilebilmektedir.

Çalışmada yatırım fonlarına ilişkin muhasebeleştirme çerçevesi hakkında bilgi verilerek, düzenlenen finansal raporların kapsamına ilişkin bilgilere ve genel açıklama örneklerine yer verilmiştir. Bu kapsamda genel amaçlı finansal tablolardan farklılık arz eden hususlar tespit edilmiştir. Bu farklılıklara; finansal durum tablosunda toplam varlıklar ve yükümlülükler farkından hesaplanan toplam varlık net değerinin (katılma paylarına karşılık gelen değer) raporlanması, kar veya zarar raporlamalarında faaliyetlerle ilgili ortaya çıkan gelir ve gider çeşitlerindeki fonlara özgü durumlar örnek verilebilir. Yatırım fonları hakkında bilgiye ulaşmada iki önemli platform kullanılmaktadır. Bunlar; bildirimlerin ve fona ilişkin genel bilgilerin yer aldığı KAP (Kamuyu Aydınlatma Platformu) ve fonların detaylı karşılaştırmasının yapılabilmesi ve bir yatırım hesabı üzerinden tüm fonlara erişilebilmesi için kullanıma sunulan TEFAS (Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu)'tır. Çalışmanın diğer boyutunda yatırım fonlarına ilişkin KAP üzerinden raporlanan bilgiler ve TEFAS platformunun kullanımı ve sunduğu bilgi kaynakları araştırılmıştır. KAP üzerinden yatırım fonlarına ilişkin genel bilgiler ve yatırımcılara yapılan duyurular, izahnameler, bildirimler (örn. portföy dağılım raporu, performans sunum raporu vb.) ve bu çerçevedeki diğer bilgiler ilgililere sunulurken; TEFAS platformu üzerinden ise fonlara ilişkin fiyat/performans bilgilerinin karşılaştırmalı olarak ve istenilen tarih aralıklarında analiz edilme olanakları yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yatırım Fonları, Muhasebe, Finansal Raporlama, Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP), Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu (TEFAS)

JEL Kodları: G23, M40, M49

A RESEARCH ON FINANCIAL REPORTING APPLICATIONS AND INFORMATION SOURCE PLATFORMS OF MUTUAL FUNDS

ABSTRACT

Mutual funds, which are professional investment instruments, offer alternatives to investors with their different structural features and combinations. Mutual funds are financial assets established by portfolio management companies within the framework of the rules of internal regulation and do not have separate legal entities, and their participation shares can be bought and sold at their current values. Investors have to evaluate much financial information in their investment decisions regarding funds, such as financial statements, profit or loss information, value increases or decreases, financial instruments that make up the composition of the fund, important expense items specific to funds, etc. In general, information within this scope can be accessed from financial reports related to mutual funds and from platforms established and shared for special purposes.

In the study, the accounting framework for mutual funds is explained and information on the scope of the financial reports issued and examples of general explanations are presented. In this context, matters that differ from general-purpose financial statements have been identified. To these differences; Examples include reporting the total asset net value (the value corresponding to the participation shares) calculated from the difference between total assets and liabilities in the statement of financial position, and fund-specific situations in the income and expense types that arise in profit or loss reporting. Two important platforms are used to access information about mutual funds. These are the KAP (Public Disclosure Platform), which contains notifications and general information about the fund, and TEFAS (Turkey Electronic Fund Trading Platform), which is offered for a detailed comparison of funds and access to all funds through an investment account. In addition, the information reported on the KAP regarding mutual funds, the use of the TEFAS platform, and the information resources it provides were investigated in the study. General information about mutual funds and announcements to investors, prospectuses, notifications (eg portfolio distribution report, performance presentation report, etc.), and other information in this context are provided on the KAP platform, and the price/performance information of the funds can be analyzed comparatively and within specified date ranges via the TEFAS platform.

Keywords: Mutual Funds, Accounting, Financial Reporting, Public Disclosure Platform (KAP), Turkey Electronic Fund Trading Platform (TEFAS)

JEL Codes: G23, M40, M49

MALİYET YAPIŞKANLIĞI: TÜRKİYE VE ENDONEZYA KARŞILAŞTIRMASI*

Prof. Dr. Haluk BENGÜ

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7751-0285, hbengu@ohu.edu.tr

Öğr. Gör. Can FİDANCAN

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5724-1919, canfidancan@ohu.edu.tr

ÖZET

Maliyet yapışkanlığı davranışı, faaliyetler arttığında meydana gelen maliyet artışı ile faaliyetler azaldığında meydana gelen maliyet azalışının simetrik olmadığına vurgu yapan önemli bir konudur. Geleneksel maliyet davranışı olarak ifade edilen konu ise faaliyet artışına ve azalışına simetrik maliyet artışı ve azalışı olarak ifade edilmektedir. Bu noktada Maliyet yapışkanlığı ile geleneksel maliyet davranışı çelişmektedir. Literatürde bu çelişkiyi açıklamaya çalışan farklı örneklem ve farklı metodolojilere sahip çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmada ise geniş bir örneklem ile çalışma fırsatı veren dinamik panel veri metodolojisi kullanılarak konu incelenmeye çalışılmıştır. Ayrıca konuya uluslararası bir bakış açısı sağlamak amacıyla hem Türkiye de hem de Endonezya da borsaya kote imalat sanayi işletmeleri için konu ayrı ayrı olarak incelenmiştir. Son olarak elde edilen sonuçlar karşılaştırılmış Türkiye ve Endonezya için benzerlikler ve farklılıklar detaylıca tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Maliyet, Maliyet Yapışkanlığı, Asimetrik Maliyet

JEL Kodları: M40, M41, M49

COST STICKNESS: COMPARISON OF TURKEY AND INDONESIA

ABSTRACT

Cost stickiness behavior is an important issue emphasizing that the cost increase that occurs when activities increase and the cost decrease that occurs when activities decrease are not symmetrical. The subject, which is expressed as traditional cost behavior, is expressed as cost increase and decrease symmetrically to the increase and decrease of the activity. At this point, cost stickiness and traditional cost behavior to conflicted. In the literature, there are studies with different samples and different methodologies trying to explain this contradiction. In this study, the subject

* Bu çalışma Can FİDANCAN 'ın Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme ABD Muhasebe ve Finansman Bilim Dalında Prof. Dr. Haluk BENGÜ yönetiminde hazırladığı doktora tezinden üretilmiştir.

has been tried to be examined by using dynamic panel data methodology, which gives the opportunity to work with a large sample. In addition, in order to provide an international perspective on the subject, has been examined separately for the listed manufacturing industry enterprises in both Turkey and Indonesia. Finally, the obtained results were compared and the similarities and differences for Turkey and Indonesia were discussed in detail.

Keywords: Cost, Cost Stickness, Asymetric Cost Behaviour.

JEL Codes: M40, M41, M49

KAMUDA MALİ DENETİM: SOSYAL GÜVENLİK KURUMU RAPORLARI

Arş. Gör. Dr. Burak Kayıhan

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4188-3295, burakkayihan@mu.edu.tr

ÖZET

Kamuda mali denetim, kamu kurumlarının gelir ve gider hesaplarının güvenli bir şekilde kayıt altına alınıp alınmadığına yönelik olarak yapılan denetimdir. Bu nedenle şeffaf bir denetim ortamının sağlanabilmesi için denetlenecek olan kamu kurumlarına ilişkin bilgilerin eksiksiz kayıt altına alınması gerekmektedir. Bu doğrultuda ülkemizde geçmiş yıllarda getirilen düzenlemeler kamunun mali denetiminde yetersiz kamuya başlayınca öncelikle 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu yürürlüğe girerek yeni bir denetim sistematiği oluşturulmuştur. Kanun kapsamında Sayıştay tarafından yapılacak denetim "Dış denetim" olarak belirtilmiştir. Daha sonrasında yürürlüğe giren 6085 sayılı Sayıştay Kanunu ile dış denetim alanındaki mevzuat karışıklığına son verilmiştir. Kanun kapsamında Sayıştay'ın denetim kapasitesi artırılmasının yanı sıra raporlama faaliyetleri ön plana çıkarılarak kamuda mali denetimin uluslararası standartlara göre yapılacağı ifade edilmiştir.

Bu çalışmada, kamuda mali denetimin ülkemiz açısından gelişim süreci 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu kapsamında teorik çerçevede ele alınarak kamuda mali denetimin nasıl yapıldığını ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Sayıştay tarafından denetlenen kamu kurumlarından olan Sosyal Güvenlik Kurumu'nun 2012-2019 yılları arasındaki denetim raporları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kamuda Mali Denetim, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu

JEL Kodları: M42, K20

PUBLIC FINANCIAL AUDIT: SOCIAL SECURITY INSTITUTION REPORTS

ABSTRACT

Financial audit in the public sector is an audit of whether the income and expense accounts of public institutions are securely recorded. For this reason, in order to ensure a transparent audit environment, the information regarding the public institutions to be audited must be recorded completely. In this direction, when the regulations introduced in our country in the past years started to be insufficient in the financial audit of the public, first, the Public Financial Management and Control Law No. 5018 came into force and a new auditing systematic. The audit to be carried out by the Court of Accounts within the scope of the law is specified as "external audit". The legislative confusion in the field of external audit was ended with the Law No. 6085 on the Court of Accounts, which came into force later. In addition to increasing the audit capacity of the Court of Accounts within the scope of the law, it was stated that the reporting activities would be

emphasized and the financial audit in the public sector would be carried out according to international standards.

In this study, it is aimed to reveal how the financial audit is done in the public sector by considering the development process of the public financial audit in terms of our country within the scope of the Public Financial Management and Control Law No. 5018 and the Law on the Court of Accounts No. 6085. The audit reports of the Social Security Institution, one of the public institutions audited by the Court of Accounts, between the years 2012-2019 were examined for this purpose.

Keywords: Public Financial Audit, Public Financial Management and Control Law No. 5018, Court of Accounts Law No. 6085

JEL Codes: M42, K20

NAKİT HAVUZLAMA YÖNTEMİ İLE VERGİ PLANLAMASI VE FİNANSMAN İHTİYACININ KARŞILANMASI: BİR VAKA ÇALIŞMASI

Vergi Müfettişi Kemal Faruk YAZGAN

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı, İstanbul,

ORCID No: 0000-0003-4084-2969, kemal.faruk.yazgan@vdk.gov.tr

Prof. Dr. Şakir SAKARYA

Balıkesir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Balıkesir,

ORCID No: 0000-0003-2510-7384, sakarya@balikesir.edu.tr

ÖZET

Nakit havuzlama yöntemi, grup şirketleri arasında nakit denkleştirilmesi amacıyla, şirketlerin faaliyetleri sonucunda meydana gelen nakit fazlasının ortak bir havuzda toplanması, grup içinde yer alan ve nakit ihtiyacı olan şirketlerin ise bu havuzdan faydalanmasına imkan sağlayan bir uygulamadır. Vergi mevzuatında yer alan hükümlere göre grup şirketlerinin hukuki statüsü “ilişkili kişi” tanımına göre değerlendirilmektedir. Bu bağlamda nakit havuzundan sağlanan borçlanmalar örtülü sermaye üzerinden kur farkı hariç olmak üzere, faiz ve benzeri şekilde gerçekleşen ödemeler veya hesaplanan tutarlar, örtülü sermaye şartlarının oluştuğu hesap döneminin sonu itibarıyla dağıtılmış kar payı sayılmaktadır. Ancak son dönemde uygulamada ve yargı kararlarında örtülü sermaye kapsamında borç veren şirket nezdinde elde edilen faiz gelirlerinin kar payı sayılabilmesi için, borç kullanan ve bunun karşılığında faiz ödeyen şirketin mali karının bulunması diğer bir ifadeyle zarar beyan etmemiş olması şartı benimsenmiştir. Bu noktadan hareketle çalışmanın amacı, Türkiye’de holding bünyesinde yer alan grup şirketlerinin nakit havuzlama yöntemiyle finansman ihtiyaçlarını vergi planlaması yaparak karşılayıp karşılamadıklarını özelge ve yargı kararları çerçevesinde vaka çalışması ile ortaya koymaktır. Yapılan vaka analizi sonucunda bir holding bünyesinde yer alan grup şirketlerinin ortaklarına dağıtması gereken nakit fazlalıklarını, vergi planlaması yapmak suretiyle vergi ödemediği grup içinde mali karı bulunmayan diğer grup şirketlerine (zarar beyan eden) aktardıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nakit Havuzlama, Örtülü Sermaye, Vergi Planlaması, Finansman İhtiyacı

JEL Kodları: G32, H21, H27, H32.

TAX PLANNING AND SATISFY A FINANCING NEED BY CASH POOLING METHOD: A CASE STUDY

ABSTRACT

The cash pooling method is an application that allows the companies within the group to benefit from this pool in order to balance the cash between the group companies, and to collect the excess cash resulting from the activities of the companies in a common pool. According to the provisions of the tax legislation, the legal status of the group companies is evaluated according to the

definition of "associated person". In this context, the borrowings obtained from the cash pool, excluding the exchange difference over the disguised capital, payments realized in the form of interest and similar amounts or the calculated amounts are considered as distributed profit shares as of the end of the accounting period in which the disguised capital conditions are met. However, in the last period, in practice and in judicial decisions, in order for the interest income from the lender company to be counted as a profit share, it has been adopted that the company that uses debt and pays interest in return must have a financial profit, in other words, it should not have declared a loss. From this point of view, the aim of the study is to reveal whether the group companies within the holding structure in Turkey meet their financing needs by means of cash pooling, through tax planning, with a case study within the framework of rulings and judicial decisions. As a result of the case analysis, it has been determined that the group companies within a holding structure transfer the excess cash they need to distribute to their partners, by making tax planning, to other group companies (which declare a loss) without paying taxes.

Keywords: Cash Pooling, Thin Capitalization, Tax Planning, Funding Need

JEL Codes: G32, H21, H27, H32.

FİNANSAL TABANA YAYILMANIN KARBONDİOKSİT EMİSYONLARINA ETKİSİ: OECD ÜLKELERİNDEN KANITLAR

Dr. Öğr. Üyesi Selim GÜNGÖR

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-2997-1113, selim.gungor@gop.edu.tr

ÖZET

Finansal gelişme ülkelerin büyüme sürecinin vazgeçilmez bir unsurudur. Finansal sektörlerin ve kurumların gelişimine katkıda bulunan finansal tabana yayılma ise finansal gelişmenin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Literatürde finansal tabana yayılma kavramı, tüm bireylerin ve işletmelerin, ihtiyaçlarını karşılanabilir, uygun, sorumlu ve sürdürülebilir bir şekilde karşılamak için işlemler, ödemeler, tasarruflar, kredi ve sigorta gibi bir dizi finansal ürün ve hizmete erişimi şeklinde ifade edilmekte ve çeşitli makroekonomik faktörlerle olan ilişkisi titizlikle incelenmektedir. Bu çalışmanın amacı, OECD ülkelerinin 2004-2020 dönemine ilişkin verilerini dikkate alarak finansal tabana yayılmanın karbondioksit emisyonları üzerindeki etkisini dinamik panel veri modelleriyle ortaya koymaktır. Teoride, finansal tabana yayılmanın karbondioksit emisyonlarına etkisi negatif ya da pozitif olabilmektedir. Finansal tabana yayılma, yeşil teknolojiye dayalı yatırımları uygulanabilir hale getiren bireylere ve işletmelere faydalı ve uygun olanaklı finansal plan ve programlara kolay erişim sağlayabilir. Kapsayıcı finansal sistemler ise erişilebilirliği, karşılanabilirliği ve iklim değişikliğini azaltan çevresel uygulamaların benimsenmesini artırmaya yönelik bir mekanizma olarak çevre üzerinde olumlu etkiler yaratabilir. Ancak finansal hizmetlere erişim olanaklarındaki iyileşmeler, yüksek oranda CO2 emisyon salınımına yol açabilecek imalat ve endüstriyel faaliyetleri hızlandırarak çevre kirliliğini artırabilir. Bu doğrultuda, çalışmada ilk olarak, normalleştirilmiş değişkenlere dayalı temel bileşenler analiziyle finansal tabana yayılma için bir endeks oluşturulacaktır. Daha sonra Arellano-Bover/Blundell-Bond tarafından geliştirilen ve değişen varyans problemini dikkate alan Sistem Genelleştirilmiş Momentler (Sistem GMM) yöntemiyle seriler arasındaki ilişki test edilecektir. Sonuç olarak, OECD'yi oluşturan ülkelerin finansal gelişmiş düzeyi dikkate alındığında finansal tabana yayılmanın karbondioksit emisyon düzeyi üzerindeki etkisinin pozitif olduğuna ilişkin bulguların elde edilmesi beklenmektedir. İlerleyen çalışmalarda seriler arasındaki ilişki bölgesel bazda değerlendirilerek çeşitli politika önerilerinde bulunulabilir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Tabana Yayılma, Karbondioksit Emisyonları, OECD Ülkeleri, Sistem Genelleştirilmiş Momentler Yöntemi

JEL Kodları: C23, G15, P28

THE IMPACT OF FINANCIAL INCLUSION ON CO2 EMISSIONS: EVIDENCE FROM OECD COUNTRIES

ABSTRACT

Financial development is an indispensable factor of growth process of countries. Financial inclusion contributing financial sectors and institutions to improve constitutes a substantial dimension of financial development. In the literature, the concept of financial inclusion is stated as access of all individuals and companies to a range of product and service such as transactions, payments, savings, credit and insurance to meet their needs appropriately, responsibly and sustainably and is investigated the its relationship with various macroeconomic factors. The aim of this study is to exhibited the impact of financial inclusion on CO2 emissions through dynamic panel data models for OECD countries during the period of 2004-2020. In theory, the impact of financial inclusion on CO2 emissions may be positive of negative. Financial inclusion can provide individuals and businesses easily to access beneficial and feasible financial plans and programs which make green technology-based investment viable. Inclusive financial systems, on the other hand, can positive impacts on the environment as a mechanism to increase accessibility, affordability and adoption of environmental practices to mitigate climate change. However, improvements in access to financial services can increase environmental pollution by accelerating manufacturing and industrial activities to cause high CO2 emissions. In this context, firstly an index is generated for financial inclusion by principal components analysis based on normalized variables. After, the relationship between the so-called variables is tested using System Generalized Method of Moments (System GMM) proposed by Arellano- Bover/Blundell-Bond and allowing the problem of heteroscedasticity. As a result, when considered the financial development level of the OECD countries, it is expected to obtain the findings that the impact of financial inclusion on CO2 emissions is positive. In future studies, various regional policies can be made by investigating the relationship between the so-called variables on regional basis.

Keywords: Financial Inclusion, CO2 Emissions, OECD Countries, System Generalized Method of Moments

JEL Codes: C23, G15, P28

MUHASEBE MESLEK MENSUBU ADAYLARININ MESLEĞE İLİŞKİN ALGISI: ANTALYA ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Ciçer

Akdeniz Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-9128-4974, aysegulc@akdeniz.edu.tr

Dr. Bülent Kınay

Akdeniz Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-9550-3193, bulentkinay@akdeniz.edu.tr

ÖZET

Çalışmanın amacı, serbest muhasebeci mali müşavir (SMMM) stajyerlerinin aday meslek mensubu) mesleğe ilişkin algılarını ölçmektir. Bu amaçla Antalya SMMM odasına kayıtlı 348 meslek mensubu adayından 152 tanesine yüz yüze anket uygulanmış olup 108 anket analize uygun bulunmuştur. Çalışmada Saeman ve Crooker'ın (1999) "Student perceptions of the profession and its effect on decisions to major in accounting" araştırmasındaki ölçekler uyarlanmıştır. Bu ölçekler muhasebe meslek algılarını ifade eden 36 terim ve 30 terimden oluşan yaratıcılık kişilik ölçeğidir. Ölçekler kullanılarak meslek adaylarının doğuştan gelen yaratıcılık düzeyleri de hesaba katılarak meslek algısı arasındaki ilişki ve demografik özelliklerle ilişkisi ortaya konmaya çalışılmıştır. Buna göre araştırmadan elde edilen veriler, SPSS 25.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlar kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda adayların mesleği ilgi çekici buldukları ancak yaratıcılık eğiliminde olmadıkları ortaya çıkmıştır. Günümüzde iş ortamındaki değişikliklerin daha yaratıcı bireylere ihtiyaç duyması, yaratıcılık konusunda mesleğe giriş yapmadan önce bireylerin kendilerini bu konuda geliştirmesini gerektirmektedir. Ölçeğin Türkiye'de ilk defa uyarlanması ve az sayıda kişiye uygulanması çalışmanın sınırlılığını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Mesleği, Muhasebeci

JEL Kodları: M40, M49

ACCOUNTANT CANDIDATES PERCEPTION OF PROFESSION: SAMPLE OF ANTALYA

ABSTRACT

The aim of the study is to measure the perceptions of the certified public accountant (CPA) trainees (accounting professional candidate) about the profession. For this purpose, face-to-face questionnaires were applied to 152 of 348 professional member candidates registered in Antalya CPA chamber, and 108 questionnaires were found suitable for analysis. In the study, the scales

of Saeman and Crooker's (1999) "Student perceptions of the profession and its effect on decisions to major in accounting" research were adapted. These scales are the creativity personality scale consisting of 36 terms and 30 terms expressing the perceptions of the accounting profession. By using the scales, the relationship between the perception of profession and demographic characteristics was tried to be revealed by taking into account the innate creativity levels of the job candidates. Accordingly, the data obtained from the research were analyzed using SPSS 25.0. Descriptive statistical methods were used while evaluating the data. As a result of the study, it was revealed that the candidates found the profession interesting, but they did not tend to be creative. The fact that changes in the business environment today require more creative individuals requires individuals to develop themselves in this field before entering the profession in creativity. Adapting the scale for the first time in Turkey and applying it to a small number of people is the limitation of the study.

Keywords: Accountig Profession, Accountant

JEL Codes: M40, M49

İLK HALKA ARZLARA YÖNELİK KISA DÖNEM FİYAT PERFORMANS İNCELEMESİ VE SEKTÖREL KARŞILAŞTIRMA

Murat DÜZER

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Gölpaazarı MYO

ORCID No: 0000-0003-4514-0798, murat.duzer@bilecik.edu.tr

ÖZET

Çalışmanın amacı, son yıllarda gerçekleşen ilk halka arzlarla ilişkin kısa dönem hisse getirileri incelenerek düşük fiyatlandırmanın varlığını araştırmaktır. Bu amaçla Borsa İstanbul'da 2015-2021 yılları arasında halka arz olan ve ilk 30 güne ait fiyat verilerine ulaşılan 57 şirket incelenmiştir. Bu şirketlerin halka arz olduktan sonraki ilk 30 günlük getirileri, anormal getirileri ve kümülatif anormal getirileri hesaplanarak yıllık ve sektörel olarak karşılaştırma yapılmıştır.

Çalışmanın sonuçlarına göre, ilgili dönemde ilk gün anormal getiri elde edilebileceği diğer bir ifadeyle düşük fiyatlandırmanın varlığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca 2015 ve 2020 yıllarında ilk gün ortalama anormal getirilerin %10'un üzerinde olduğu görülmüştür. Öte yandan 2020 yılında ilk kez halka arz olan şirketlerin 7 günlük kümülatif anormal getirilerinin %70 düzeyine ulaştığı sonucuna varılmıştır. Bu açıdan 2020 yılı ilk halka arz olan şirketlerin fiyat performansı açısından diğer yıllardan ayrılmaktadır. Sektörel olarak bakıldığında, 17 farklı sektörden 57 şirketin halka arz olduğu 2015-2021 döneminde en fazla halka arz bilişim sektöründe gerçekleşmiştir. İlk gün en yüksek ortalama anormal getirinin ise ulaştırma ve depolama sektöründe olduğu ve bu sektörü bilişim sektörünün izlediği görülmüştür. 17 farklı sektörün 14'ünde, ilk gün ortalama anormal getirilerin pozitif olduğu, 3 sektörde ise ortalama anormal getirinin negatif olduğu tespit edilmiştir. Negatif getirinin olduğu üç sektör; gayrimenkul yatırım ortaklığı, holding ve yatırım şirketleri ile insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörleridir.

Anahtar Kelimeler: İlk Halka Arz, Düşük fiyatlama, Borsa İstanbul

JEL Kodları: G10, G14

SHORT TERM PRICE PERFORMANCE REVIEW AND SECTORAL COMPARISON ON INITIAL PUBLIC OFFERINGS

ABSTRACT

The aim of the study is to investigate the existence of underpricing by examining the short-term stock returns related to the initial public offerings in recent years. For this purpose, 57 companies that were offered to the public in Borsa Istanbul between 2015-2021 and whose price data for the first 30 days were accessed were examined. The first 30 days after the public offering of these companies, abnormal returns and cumulative abnormal returns were calculated and compared on an annual and sectoral basis.

According to the results of the study, abnormal returns can be obtained on the first day in the relevant period, in other words, the existence of underpricing has emerged. In addition, it was

observed that the average first day abnormal returns were above 10% in 2015 and 2020. On the other hand, it was concluded that the 7-day cumulative abnormal returns of the companies that offered public in 2020 reached 70%. In this respect, 2020 differs from other years in terms of the price performance of companies with initial public offerings. From a sectoral point of view, in the period of 2015-2021, when 57 companies from 17 different sectors were offered to the public, the most public offerings were realized in the information technology sector. It was observed that the highest average abnormal return on the first day was in the transportation and storage sector, followed by the information technology sector. It was determined that in 14 of 17 different sectors, the average abnormal returns on the first day were positive, and in 3 sectors, the average abnormal return was negative. The three sectors with negative returns are real estate investment trust, holding and investment companies, and human health and social services sectors.

Keywords: Initial Public Offering, Underpricing, Borsa Istanbul

JEL Codes: G10, G14

DEĞER RAPORLAMA VAKFI: SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK MUHASEBESİ VE ENTEĞRE RAPORLAMA KAPSAMINDA DEĞER RAPORLAMA

Dr. Öğr. Üyesi Filiz Yüksel

T.C. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Domaniç Hayme Ana MYO

ORCID No: 0000-0002-7654-7665, filizyüksel@windowslive.com

ÖZET

Son yıllarda, sürdürülebilirlik performansının finansal performans kadar önemli olduğu ve sürdürülebilirlik performansının finansal performansı etkilediğine dair farkındalık artmıştır. Dolayısıyla, sürdürülebilirlik performansının finansal performansa etkisini ortaya koyarak işletme performansını bütüncül bir yaklaşımla paydaşlara sunacak kapsamlı kurumsal raporlama sistemi geliştirmek için uluslararası alanda girişimler mevcuttur. Bu girişimlerden birisi Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi ve Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu'nun birleşmesi sonucu Değer Raporlama Vakfı'nın kurulmasıdır. Değer Raporlama Vakfı, kapsamlı kurumsal raporlama ile paydaşlara bilgi aktarılması için kapsamlı bir araç ve kaynaklar seti sunmak amacını güden küresel bir kuruluştur. Değer Raporlama Vakfı, değer raporlamada temel araç ve kaynakların entegre düşünce, entegre raporlama çerçevesi ve Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu standartları olduğunu ifade etmiştir. Bu çalışma kapsamında, değer, değer yaratma, değer raporlama kavramları, VRF, değer raporlamada temel araç ve kaynaklar ile Entegre Raporlama Çerçevesi ve Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu standartlarını birlikte kullanarak yapılan raporlama kısaca incelenmeye çalışılmıştır. Gelecekte, Entegre Raporlama Çerçevesi ve Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu standartlarını kullanarak finansal performansı etkileyebilecek sürdürülebilirlik konularının ölçüm ve raporlamasını yapmak zorunda olan işletmelerden oluşan örneklem kullanılarak detaylı bir çalışma yapılabilir

Anahtar Kelimeler: Değer, Değer Raporlama, Kapsamlı Kurumsal Raporlama, IIRC, SASB, Değer Raporlama Vakfı

JEL Kodları: M40, M41, Q01, Q56

VALUE REPORTING FOUNDATION: VALUE REPORTING IN THE SCOPE OF SUSTAINABILITY ACCOUNTING AND INTEGRATED REPORTING

ABSTRACT

In recent years, awareness has increased that sustainability performance is as important as financial performance and that sustainability performance affects financial performance. Therefore, there are international initiatives to develop a comprehensive corporate reporting system that will present the business performance to the stakeholders with a holistic approach by revealing the impact of sustainability performance on financial performance. One of these initiatives is the establishment of the Value Reporting Foundation as a result of the merger of the

International Integrated Reporting Council and Sustainability Accounting Standards Board. The Value Reporting Foundation is a global organization whose aim is to provide stakeholders with a comprehensive set of tools and resources for communicating information through comprehensive corporate reporting. Value Reporting Foundation's main tools and resources in value reporting are integrated thinking, integrated reporting framework and Sustainability Accounting Standards Board standards. In this study, the concepts of value, value creation, value reporting, Value Reporting Foundation, the basic tools and resources in value reporting, and the reporting made using the Integrated Reporting Framework and Sustainability Accounting Standards Board standards have been tried to be briefly examined. In the future, a detailed study can be made using a sample of businesses that have to measure and report on sustainability issues that may affect financial performance using the IR Framework and SASB standards.

Keywords: Value, Value Reporting, Comprehensive Corporate Reporting, IIRC, SASB, Value Reporting Foundation

JEL Codes: M40, M41, Q01, Q56

MUHASEBE EĞİTİMİNDE E-MUHASEBE UYGULAMALARI VE ENDÜSTRİ 4.0 TEKNOLOJİLERİ İLE İLGİLİ DERSLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Aydın BAĞDAT

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0183-9866, aydinbagdat@subu.edu.tr

ÖZET

Elektronik dönüşüm süreci tüm Dünya'da olduğu gibi Türkiye'de de etkisini göstermiş ve endüstri 4.0 teknolojisinin katkısı ile her alanda dönüşümü hızlandırmıştır. Muhasebe alanında da e-dönüşüm süreci e-muhasebe uygulamalarının gelişmesi ve yaygınlaşması ile kendini göstermiştir. Bu bakımdan e-dönüşüme eğitimde de önem verilmesi ve müfredatta alandaki gelişmelerle ilgili derslere yer verilmesi oldukça kıymetlidir. Muhasebe alanında literatürde e-muhasebe uygulamaları ile ilgili çok sayıda çalışma mevcuttur. Ancak e-muhasebe ve endüstri 4.0 teknolojilerinin muhasebe eğitimindeki yeri konusunda kısıtlı çalışma vardır.

Çalışmanın amacı, içinde olduğumuz e-dönüşüm sürecinde yükseköğretim düzeyinde muhasebe eğitimi verilen bölümlerde e-muhasebe ve endüstri 4.0 teknolojilerini kapsayan derslerin yeterliliğini ortaya koymaktır. Bu kapsamda Türkiye'de müfredatında muhasebe dersleri yer alan bölümlerin ders planları doküman analizi yöntemiyle incelenmiş ve e-muhasebe ile endüstri 4.0 teknolojilerini içeren dersler taranmıştır. Çalışmada 11 üniversitede muhasebe ile ilişkili bölümlerin ders planlarında e-muhasebe, e-muhasebe uygulamaları, muhasebe yazılımları ve e-muhasebe, sanayi 4.0, yapay zeka, dijital dönüşüm ve yapay zeka isimli derslere seçmeli ve zorunlu olarak yer verildiği tespit edilmiştir. Ayrıca 1 üniversitede tüm ön lisans programlarında, doğrudan endüstri 4.0 teknolojisi derslerini içeren seçmeli ders havuzunun oluşturulduğu görülmüştür. Çalışma ile yükseköğretimde muhasebe alanında eğitim veren bölümlerde endüstri 4.0 teknolojisi ve e-muhasebe derslerine daha fazla önem verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: E-muhasebe, Endüstri 4.0, Muhasebe Eğitimi, E-dönüşüm, Yapay Zeka.

JEL Kodları: M40, M49

A RESEARCH ON COURSES RELATED TO E-ACCOUNTING APPLICATIONS AND INDUSTRY 4.0 TECHNOLOGIES IN ACCOUNTING EDUCATION

ABSTRACT

The electronic transformation process has shown its effect in Turkey as well as in the whole world and accelerated the transformation in every field with the contribution of industry 4.0 technology. In the field of accounting, the e-transformation process has manifested itself with the development and spread of e-accounting applications. In this respect, it is very valuable to give importance to

e-transformation in education and to include courses related to developments in the field in the curriculum. There are many studies on e-accounting applications in the literature in the field of accounting. However, there are limited studies on the place of e-accounting and industry 4.0 technologies in accounting education.

The aim of the study is to reveal the adequacy of the courses covering e-accounting and industry 4.0 technologies in the departments where accounting education is given at the higher education level in the e-transformation process we are in. In this context, the lesson plans of the departments that have accounting courses in the curriculum in Turkey were examined by document analysis method and the courses containing e-accounting and industry 4.0 technologies were scanned. In the study, it was determined that elective and compulsory courses such as e-accounting, e-accounting applications, accounting software and e-accounting, industry 4.0, artificial intelligence, digital transformation and artificial intelligence were included in the lesson plans of accounting-related departments in 11 universities. In addition, it has been observed that a pool of elective courses containing direct industry 4.0 technology courses has been created in all associate degree programs in 1 university. With the study, it was concluded that more importance should be given to industry 4.0 technology and e-accounting courses in departments that provide education in the field of accounting in higher education.

Keywords: E-accounting, Industry 4.0, Accounting Education, E-transformation, Artificial Intelligence.

JEL Codes: M40, M49

ŞİRKETLERDE SEFFAFLIK VE HESAPVERİLEBİRLİĞİN YOL HARİTASI: YILLIK FAALİYET RAPORLARI VE TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Seval Kardeş SELİMOĞLU

Anadolu Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü

ORCID No: 0000-0003-1185-9980, sselimoglu@anadolu.edu.tr

Doç. Dr. Resül YAZICI

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü

ORCID No: 0000- 0002-7875-3331, resul.yazici@bilecik.edu.tr

ÖZET

Çalışmanın amacı, kurumsal yönetim yolunda şirketlerin yönetici ve hissedarları yanı sıra çalışanları gibi paydaşları arasındaki ilişkiyi düzenleyen şeffaflık ve hesap verebilirlik gibi nitelikleri mümkün kılan bir araç olarak faaliyet raporlarının önemini kavramsal bir çerçevede incelemektir. Çalışmada, araştırma yöntemi olarak Türk şirketlerinde hazırlanmakta olan yıllık faaliyet raporları incelenmiş ve yasal boyutta öngörülen olması gereken bir örnek yıllık faaliyet raporu hazırlanmıştır. Bu bağlamda, yıllık faaliyet raporları ile şeffaflık ve hesap verebilirlik ilişkisi araştırılmıştır. Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde şeffaflık, hesap verilebilirlik, yıllık faaliyet raporlarına kavramsal boyutta bakış, ikinci bölümde yıllık faaliyet raporlarının Türkiye'deki yasal düzenlemelerdeki boyutu ve son bölümde ise örnek bir yıllık faaliyet raporu hazırlamaya yönelik açıklamalar yer almaktadır.

Türkiye'de 2012 yılındaki "Resmî Gazete Tarihi: 28.08.2012 Resmî Gazete Sayısı: 28395: ŞİRKETLERİN YILLIK FAALİYET RAPORUNUN ASGARİ İÇERİĞİNİN BELİRLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK" kapsamında şirketlerin yıllık faaliyet raporu hazırlamak ve bunu bağıımız denetçiye sunmak gibi bir yasal zorunluluğu vardır. Halka açık şirketlerde, şirketler tarafından genel olarak yılda bir hazırlanan ve finansal tablolar ile birlikte denetçi raporunu da içeren yıllık faaliyet raporları içerik olarak zengindir ve olması gerektiği gibi de hazırlanmaktadır. Kullanıcı ve hedef kitlesi değerdendirildiğinde bu içeriğin, şirket hakkında, tüm paydaşlara doğru mesajları iletmesi büyük öneme sahiptir. Böylece kurumsal sürdürülebilirliğin sağlanmasına, kurumsal yönetişimin uygulanmasına ilişkin önemli bilgiler sağlayabilecektir. Tabii ki şirketlerin ilgili hesap dönemine ait yıllık faaliyet raporlarında, iş ve işlemlerinin akışı, finansal durumu doğru, eksiksiz ve gerçeğe uygun ve bir şekilde yansıtılması durumunda bu amaçlara ulaşmak mümkündür. Türkiye'de yeterli şekilde yıllık faaliyet raporlarını hazırlayan halka açık şirketler bu amaçlara kolaylıkla ulaşmaktadırlar. Çünkü yasal olarak halka açık şirketler 2012'den beri Kurumsal Yönetim İlkelerini uygulamakla yükümlüdürler. Ancak sorun halka açık olmayan şirketlerde yıllık faaliyet raporlarının gereken içerikte hazırlanmıyor olması bu tür şirketlerin şeffaflık ve hesap verebilirlik ile ilgili amaçlara ulaşamadığının bir göstergesidir. Bu olması gerektiği gibi hazırlanmayan yıllık faaliyet raporları bağlamında da halka açık olmayan şirketler paydaşları ile yasal boyutta büyük sorunlarla yüzleşmektedirler.

Gereği gibi hazırlanan yıllık faaliyet raporları, makro ve mikro ölçekte ekonomide şeffaflığın artmasına, hesap verebilir hala gelinmesine, kayıt dışı faaliyetlerin azalmasına, şirketler arasında

haksız rekabetin önlenmesine imkân sağlayabilecektir. Çünkü yıllık faaliyet raporları, şirket faaliyetlerinin izlenebildiği ve kurumsal yönetilip yönetilmediğinin görülmesini sağlayan şirket yönetimleri tarafından hazırlattırılan temel raporlardır. Zira yıllık faaliyet raporu ile yöneticiler (şirket sahip ve/veya ortakları) deyim yerindeyse, şirket faaliyetleriyle ilgili olarak ortaklara, paydaşlara, bir şekilde hesap vermekte ve böylece daha şeffaf bir yönetim tarzı ortaya koymaktadırlar. Dolayısıyla yıllık faaliyet raporları, şirketlerin kurumsal yönetim yolunda şeffaflaşma ve hesap verebilme yönünde açılım yaparak katkı vermektedirler.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Denetim, İşletme Yönetimi, Kurumsal Yönetim, Dış Denetim, İç Denetim

JEL Kodları: M40, M49, G34

A ROADMAP OF TRANSPARENCY AND ACCOUNTABILITY IN COMPANIES: ANNUAL REPORTS AND THE CASE OF TURKEY

ABSTRACT

The aim of the study is to examine the importance of annual reports in a conceptual framework, as a tool that enables qualities such as transparency and accountability that regulate the relationship between the managers and shareholders of companies, as well as their employees, on the way to corporate governance. In the study, annual activity reports prepared in Turkish companies were examined as a research method and a sample annual report was prepared as required in the legal dimension. In this context, the relationship between transparency and accountability with annual activity reports has been investigated. The study consists of three parts. In the first part, there is transparency, accountability, a conceptual view of the annual reports, in the second part, the dimension of the annual reports in the legal regulations in Turkey, and in the last part, there are explanations for preparing a sample annual report.

In Turkey in 2012, within the scope of "Official Gazette Date: 28.08.2012 Number of Official Gazette: 28395: REGULATION ON DETERMINING THE MINIMUM CONTENT OF COMPANIES' ANNUAL ACTIVITY REPORT", companies have a legal obligation to prepare an annual activity report and submit it to the independent auditor. In publicly held companies, annual activity reports, which are generally prepared annually by companies and include the auditor's report together with the financial statements, are rich in content and are prepared as they should be. When the user and target audience are evaluated, it is of great importance that this content conveys the right messages about the company to all stakeholders. Thus, it will be able to provide important information on ensuring corporate sustainability and the implementation of corporate governance. Of course, it is possible to achieve these goals if the flow of business and transactions, financial situation is accurately, completely and truthfully reflected in the annual reports of the companies for the relevant accounting period. Publicly traded companies that adequately prepare annual activity reports in Turkey can easily achieve these goals. Because legally public companies have been obliged to implement the Corporate Governance Principles since 2012. However, the problem is that the annual reports of companies that are none publicly held companies are not prepared with the required content, which is an indication that such companies cannot achieve their goals related to transparency and accountability. In the context of

annual reports that are not prepared as they should be, companies that none publicly companies held face major legal problems with their stakeholders.

Annual reports prepared as required will enable to increase transparency in the economy at macro and micro scales, to become accountable, to reduce unregistered activities, and to prevent unfair competition among companies. Because annual reports are the basic reports prepared by the company managements, which enable the company's activities to be monitored and whether it is corporately managed or not. Because, with the annual report, the managers (company owners and/or partners) are accountable to the partners and stakeholders in relation to the company's activities, so to speak, and thus reveal a more transparent management style. Therefore, annual reports contribute to the corporate governance of companies by making an opening towards transparency and accountability.

Keywords: Accounting, Auditing, Business Administration, Corporate Governance, External Audit, Internal Audit

JEL Codes: M40, M49, G34

COVID-19 SÜRECİNİN MUHASEBECİLERE ETKİLERİ: SAKARYA İLİ ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN

Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü

ORCID No: 0000-0002-1105-144X, acan@sakarya.edu.tr

SMMM Sait BEŞİR

Sakarya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası

ORCID No: 0000-0001-8059-1506, saitbesir@gmail.com

Arş. Gör. Nurcan KOSTAK

Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü

ORCID No: 0000-0002-0493-1254, nsimsek@sakarya.edu.tr

ÖZET

2019 yılı sonunda ortaya çıkan ve 2021 yılı ortalarında hala ölümcül etkisini sürdüren Covid-19 pandemisi hayatın birçok alanını etkilemiştir. Bireylere olan ölümcül etkisinin yanı sıra ülkeler tarafından alınan tedbirler sebebiyle ekonomik faaliyetler de etkilenmiştir. Bu etki birçok sektörde farklı şekilde cereyan etmiştir.

Bu çalışmanın amacı Covid-19 pandemisinin muhasebe mesleğini nasıl etkilediği tespit etmektir. Bu amaçla Sakarya'da faaliyet gösteren elli iki Serbest Muhasebeci Mali Müşavire dokuz soru yönelmiştir. Yönetilen sorular ile pandemi süresince karşılaştıkları olumlu ve olumsuz durumlar tespit edilmeye çalışılmıştır.

Sonuçta, muhasebecilerin yirmi yedisi pandemiye ve etkilerine hazırlıklı olmadıklarını belirtmişlerdir. İşleyişin, güçlükler yaşansa da devam ettirilebildiği ancak müşterilerin ekonomik faaliyetlerinde yaşanan durgunluk sebebiyle ödeme sorunları ve müşteri portföylerinde kayıplar yaşandığı ifade edilmiştir. Muhasebeciler, müşterilerin evrak/belge teslimi için ofislere uğramalarını ve bu sırada özensiz davranışlar sergilenmelerini hastalığın yayılmasına sebep olarak göstermekte ve bu durumun mesleğin icrasını aksattığına değinmişlerdir. Ayrıca bu tür olağandışı durumlara ancak eğitim ve dijitalleşme ile uyum sağlanabileceği görüşü hakimdir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Salgın, Muhasebe, Muhasebeci

JEL Kodları: I10, M41, M49

THE EFFECTS OF THE COVID-19 ON ACCOUNTANTS: THE CASE OF SAKARYA PROVINCE

ABSTRACT

The Covid-19 pandemic, which emerged at the end of 2019 and is still deadly in mid-2021, has affected many areas of life. In addition to its fatal effect on individuals, economic activities have also been affected due to the precautions taken by countries. This effect has occurred in different ways in many sectors.

The aim of this study is to determine how the Covid-19 pandemic affects the accounting profession. For this purpose, fifty-two Certified Public Accountant operating in Sakarya asked nine questions. The positive and negative effects of the pandemic tried to be determined.

Twenty-seven of the accountants stated that they were not prepared for the pandemic and its effects. It was stated that the operation could be continued despite the difficulties, but due to the stagnation in the economic activities of the customers, payment problems and losses in the customer portfolios were experienced. Accountants point out that customers visit offices for document/document delivery and show careless behaviour during this time as the reason for the spread of the disease, and they mentioned that this situation hinders the execution of the profession. In addition, there is a prevailing opinion that such extraordinary situations can only be tolerated through education and digitalization.

Keywords: Covid-19, Pandemic, Accounting, Accountant

JEL Codes: I10, M41, M49

FİNANSAL GELİŞME VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Arş. Gör. Hilal BUDAK

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü

ORCID No: 0000-0003-2599-8586, hilalbudak@ohu.edu.tr

Arş. Gör. E. Dilara AKTEKİN

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü

ORCID No: 0000-0002-4112-2456, dilaraaktekin@ohu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de finansal gelişme ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin 1971-2020 dönemine ait yıllık veriler kullanılarak araştırılmasıdır. Bankalar tarafından özel sektöre sağlanan krediler finansal gelişmeyi gösterirken, ekonomik büyümeyi temsilen reel gayrisafi yurtiçi hâsıla alınmıştır. Finansal gelişme ve ekonomik büyüme arasındaki ilişki VAR Modeli ve Granger nedensellik testleri aracılığıyla analiz edilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, Türkiye’de 1971-2020 yılları arasındaki dönem için finansal gelişmeden ekonomik büyümeye doğru tek yönlü bir nedensellik ilişkisi bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Finansal gelişme, Ekonomik büyüme, Türkiye

JEL Kodları: F65, O40

THE RELATIONSHIP BETWEEN FINANCIAL DEVELOPMENT AND ECONOMIC GROWTH: THE TURKISH CASE

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the relationship between financial development and economic growth in Turkey using annual data for the period 1971-2020. The loans provided by banks to the private sector represents the financial development, while real gross domestic product is proxied by economic growth. The relationship between financial development and economic growth analyzed through the VAR Model and Granger causality tests. According to the findings obtained from the study, there is a unidirectional causality relationship from financial development to economic growth for the period between 1971 and 2020 in Turkey.

Keywords: Financial development, Economic growth, Turkey

JEL Codes: F65, O40

HOFSTEDE'NİN KÜLTÜR BOYUTLARINA GÖRE TÜRKİYE VE İTALYA'DAKİ KADIN MUHASEBECİLERİN KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Melike ÖZTÜRK

Mine Vaganti NGO Project Manager

ORCID No: 0000-0002-7879-0933, melikeoztturk@gmail.com

Prof. Dr. Ümmühan ASLAN

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-7926-6244, ummuhan.aslan@bilecik.edu.tr

ÖZET

Kültür, coğrafi konum, dil, din, ırk gibi etmenlere bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Kültür, yaşamın birçok alanında belirleyici olduğu gibi meslek sahiplerinin iş yapış şekilleri ve yöntemlerinde de belirleyici olmaktadır. Her meslekte olduğu gibi muhasebeciler de içinde buldukları toplumun kültürel değerlerinden etkilenmektedir. Kültürel değerler, cinsiyet üzerinde de önemli bir belirleyici olmaktadır. Birçok meslekte olduğu gibi muhasebe mesleğinde erkeklerin sayısal olarak kadınlara göre daha fazla olduğu bilinmektedir. Muhasebecilik yapan kadınların sayısal olarak daha az olmalarının temelinde, kadın olmak, anne olmak ve evli olmak gibi toplumsal değerlerin ve kültürün, kadınlara yüklemiş olduğu sorumlulukların belirleyici olduğu, daha önce yapılan akademik çalışmalarda ortaya konulmuştur.

Kadın muhasebecilere yönelik yapılan akademik çalışmalarda genellikle, kadın muhasebecilerin mesleklerini icra ederken karşılaştıkları sorunlar ele alınmıştır. Ancak, kadın muhasebecilerin içinde buldukları toplumun kültür yapısına göre taşıdıkları özellikler üzerine bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışmada, farklı kültür yapılarına sahip olan Türkiye ve İtalya'da muhasebe mesleğini icra eden kadın muhasebecilerin içinde buldukları kültür yapısına bağlı olarak taşıdıkları özellikler tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışmada, Hofstede kültürel boyutlarına göre Türkiye ve İtalya'daki kadın muhasebecilerin kültürel özellikleri analiz edilmiştir. Bu kapsamda Türkiye ve İtalya'da faaliyet gösteren toplamda 229 kadın muhasebeciye anket yapılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 20 programında analiz edilmiştir ve iki ülkede faaliyet gösteren kadın muhasebecilerin yanıtları karşılaştırmalı olarak yorumlanmıştır.

Araştırmada, İtalya'daki kadın muhasebecilerin daha çok bireyselci bir yapıda oldukları, Türkiye'de faaliyet gösteren kadın muhasebecilerin ise daha çok kolektivist bir yapı sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, erillik ve dişillik kültür boyutu açısından, Türkiye eril bir toplum olmasına rağmen, Türkiye'de faaliyette bulunan, kadın muhasebecilerin dişil özellik sergiledikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Mesleği, Hofstede'nin Kültür Boyutları Teorisi, İtalya ve Türkiye'deki Kadın Muhasebeciler

JEL Kodları: M40, M49

A STUDY ON THE CULTURAL CHARACTERISTICS OF WOMEN ACCOUNTANTS IN TURKEY AND ITALY ACCORDING TO HOFSTEDE'S CULTURAL DIMENSIONS

ABSTRACT

The culture of a society varies depending on factors such as geographical location, language, religion, race. Culture is decisive in many areas of life, as well as it is decisive on professionals. As in any profession, accountants are influenced by the cultural values of the society in which they are located. Cultural values are also an important determinant on gender. As in many professions, it is known that men are numerically much more than women in the accounting profession. It has been shown in previous academic studies that social values and culture, such as being a woman, being a mother and being married, are decisive in the fact that women are numerically less.

Academic studies of female accountants usually address the problems that women accountants face when performing their profession. However, no study has been found on the characteristics that women accountants carry according to the cultural structure of the society in which they are located. In this study, it was tried to determine the characteristics that women accountants who perform the accounting profession in Turkey and Italy, which have different cultural structures, carry depending on the cultural structure in which they are located.

In the study, cultural characteristics of Women Accountants in Turkey and Italy were analyzed according to Hofstede's cultural dimensions. In this context, a total of 229 female accountants operating in Turkey and Italy were surveyed. The data were analyzed in the SPSS 20 program and the responses of female accountants operating in the two countries were interpreted comparatively.

In the study, it was concluded that women accountants in Italy were more individualistic, while women accountants operating in Turkey exhibited a more collectivist structure. In addition, in terms of masculinity and femininity culture dimension, although Turkey is a masculine society, it has been found that female accountants operating in Turkey exhibit feminine characteristics.

Keywords: Accounting Profession, Hofstede's Cultural Dimensions Theory, Women Accountant in Italy and Turkey.

JEL Codes: M40, M49

ENDÜSTRİ 4.0 VE COVID 19 GÖLGESİNDE, BIST OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN İŞLETMELERİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ COPRAS YÖNTEMİ İLE ANALİZİ

Prof. Dr. Beyhan Güçlü MARŞAP

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-2139-7169, beyhan.marsap@hbv.edu.tr

Doç. Dr. Ali KABLAN

Trakya Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-2711-0034, alikablan@trakya.edu.tr

ÖZET

Endüstri 4.0, dünyada sanayi devriminin geçirdiği son evre olarak ifade edilmektedir. Endüstri 4.0 devrimi ile birlikte, tüm sektörlerde üretim süreçlerinde düşük maliyet ve yüksek verimlilik öngörülmektedir. COVID-19 salgını ise; Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından pandemi olarak ilan edilen, dünya çapında alınan kısıtlama kararları ile dünya genelinde üretimin durma noktasına geldiği, bir çok işletmenin zarar ettiği ve iflasların açıklandığı bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. İşte bu noktada çalışmanın amacı, Türkiye’de otomotiv sektörünün finansal performansının, endüstri 4.0 devriminden ve dünya çapında yaşanan COVID-19 salgınından ne ölçüde etkilendiğinin tespit edilmesidir. Bu amaçla çalışmada, Türkiye’de faaliyet gösteren ve BİST’te işlem gören otomotiv şirketlerinin, 2014-2020 yıllarına ait faaliyet raporları Endüstri 4.0 ve COVID-19 kapsamında içerik analizine tabi tutulmuş; aynı dönemlere ilişkin finansal verileri ise, Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) yöntemlerinden COPRAS yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, dünyada yaşanan Endüstri 4.0 devrimini BIST otomotiv firmalarının büyük bir bölümünün gerçekleştiremediği ve finansal performanslarına yansıtamadığı; COVID-19 salgınının ise, otomotiv sektörü finansal performansı üzerindeki olumsuz etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Performans, Otomotiv İşletmeleri, COPRAS, COVID-19, Endüstri 4.0

JEL Kodları: M40, M41

THE ANALYSIS OF THE FINANCIAL PERFORMANCE OF THE AUTOMOTIVE COMPANIES TRADING IN BIST WITH RESPECT TO INDUSTRY 4.0 AND COVID-19

ABSTRACT

Industry 4.0 has been the last step of the industrial revolution around the world, which envisages a low-cost manufacturing process with high productivity. COVID-19 outbreak, on the other hand, has been labelled as a pandemic by the World Health Organization (WHO) which has brought production to a sudden standstill and resulted in financial loss and bankruptcies all around the

world. Therefore, the aim of the current study is to investigate the extent to which the financial performance of the automotive sector is affected by the Industry 4.0 revolution and the COVID-19 pandemic. For that purpose, a content analysis is used to review the activity reports of automotive companies trading in BIST and operating in Turkey between 2014-2020 with respect to Industry 4.0 and COVID-19 and COPRAS, a multiple-criteria decision making model, is used to analyze the financial data for the same period. The results revealed that a greater part of the automotive companies trading in BIST has not employed the requirements of the Industry 4.0 and made use of Industry 4.0 in their financial performances. The results also showed that the COVID-19 pandemic has a negative impact on the financial performance of the automotive sector.

Keywords: Financial Performance, Automotive Business, COPRAS, COVID-19, Industry 4.0

JEL Codes: M40, M41

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI (TMS) VE TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI (TFRS) İLE VERGİ USUL KANUNU (VUK) DEĞERLEME ÖLÇÜLERİ FARKLARI

Arş. Gör. Muhammed Asım KANTAR

Erzurum Teknik Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0634-4096, m.asimkantar@gmail.com

ÖZET

Değerleme, bir iktisadi kıymetin belirlenen zamandaki değerinin parasal cinsten belirlenmesidir. Vergi Usul Kanunu, Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, Veraset ve İntikal Kanunu'nda değerlendirme ifadesine yer verilmiştir. Ancak değerlendirme konusunda öne çıkan mevzuat Vergi Usul Kanunu ve Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları'dır. Nitekim Türk Ticaret Kanunu'nda bile Türkiye Muhasebe Standartları'ndaki değerlendirme esaslarına uyulması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, Vergi Usul Kanunu Türkiye'de uzun yıllardan beri önemsenmiş ve kullanılmıştır. Bu sebeple bu çalışmada Vergi Usul Kanunu ve muhasebe standartlarındaki değerlendirme farklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda değerlendirme ölçüleri açıklanıp uygulamadaki kullanımlarına örnek verilmiştir ve karşılaştırma yapılarak aralarındaki farklara değinilmiştir. Vergi Usul Kanunu (VUK) vergi matrahını tespit etmeye yönelik hazırlanmıştır. Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları kapsamında değerlemede ise işletmenin içinde bulunabileceği şartlar göz önüne alınmış, riskler ve beklentiler hesaba katılmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak bu esas göz önüne alındığında tabii ki Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nda Vergi Usul Kanunu'ndaki değerlendirme ölçülerinden farklı değerlendirme ölçüleri mevcut olmuş ve uygulamada farklılıklar meydana gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değerleme Ölçütleri, Vergi Usul Kanunu, Türkiye Muhasebe Standartları

JEL Kodları: M40, M49

DIFFERENCES IN VALUATION MEASUREMENTS BETWEEN TURKISH ACCOUNTING STANDARDS AND TURKISH FINANCIAL REPORTING STANDARDS AND TAX PROCEDURE LAW

ABSTRACT

Valuation is the determination of the value of an economic asset at a specified time in monetary terms. The term valuation is included in the Turkish Tax Procedure Law, Turkish Accounting Standards, Turkish Financial Reporting Standards, Turkish Commercial Code, Capital Markets Law, Inheritance and Succession Law. However, the legislation that stands out in valuation is Turkish Tax Procedure Law and Turkish Accounting Standards / Turkish Financial Reporting Standards. As a matter of fact, even in the Turkish Commercial Code, it is stated that the valuation principles in Turkish Accounting Standards must be followed. In addition, the Turkish Tax

Procedure Law has been attached importance to and used in Turkey for many years. For this reason, in this study, it is aimed to determine the valuation differences in the Turkish Tax Procedure Law and Turkish Accounting Standards. In this direction, valuation measures are explained, examples of their use in practice are given, and the differences between them are mentioned by making comparisons. The Turkish Tax Procedure Law has been prepared to determine the tax base. In the valuation within the scope of Turkish Accounting Standards / Turkish Financial Reporting Standards, the conditions that the business may be in were taken into account, and risks and expectations were tried to be taken into account. As a result, when this basis is taken into account, of course, there are different valuation measures in Turkish Accounting Standards / Turkish Financial Reporting Standards than in Turkish Tax Procedure Law and there have been differences in practice.

Keywords: Measures of valuation, Turkish Tax Procedure Law, Turkish Accounting Standards

JEL Codes: M40, M49

**COVID-19 SÜRECİNDE DENETİM ALANINDA YAYINLANAN
MAKALELERİN GÖRSEL HARİTALAMA TEKNİĞİ İLE BİBLİYOMETRİK
ANALİZİ: 2020-2021 YILLARI ÖRNEĞİ**

Prof. Dr. Seval KARDEŞ SELİMOĞLU

Anadolu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-1185-9980, sselimoglu@anadolu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Gül YEŞİLÇELEBİ

Gümüşhane Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-8558-4452, gyesilcelebi@hotmail.com

Doktora Öğrencisi Mehtap ALTUNEL

Anadolu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3149-7753, altunelmehtapp@gmail.com

ÖZET

COVID-19 pandemi sürecinde, birçok alanda köklü değişiklikler meydana gelmiştir. Bu süreç elbette akademik çalışmaların da ilgi odağını değiştirerek, pandemi ile ilgili olan çalışmalara ilgiyi artırmıştır. Bu çalışmanın amacı, COVID-19 sürecinde denetim alan yazınının bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmesi ve ilgili alan yazında COVID-19'u konu alan çalışmaların araştırma konularının odak noktalarının tespit edilmesidir. Bu kapsamda, Web of Science Core Collection veri tabanında yer alan COVID-19 ve denetimi bir arada inceleyen çalışmalar incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda, COVID-19'un akademik çalışmalara yansımaları 2020 yılında başladığı için, 2020-2021 yılları arasında yapılan çalışmalar inceleme kapsamına alınmıştır. "COVID-19", "denetim", "iç denetim", "bağımsız denetim" ve "denetim standartları" anahtar kelimeleri kullanılarak araştırmanın sınırları oluşturulmuştur. Ayrıca, araştırma kapsamında Türkçe ve İngilizce çalışmalar dikkate alınmıştır. Anahtar kelimelerle arama sonucunda ulaşılan makalelerin yayın yılı, yayınladığı dergiler, atıf sayısı, konu-kapsam ve yöntem bibliyometrik yöntemle analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, pandemi döneminde uzaktan denetim ve uzaktan denetimin beraberinde getirdiği riskler konusuna yoğunlaşıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Bağımsız Denetim, İç Denetim, Bibliyometrik Analiz

JEL Kodları: M42, M49, C25

**BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF ARTICLES PUBLISHED IN THE FIELD OF
AUDIT DURING COVID-19 WITH VISUAL MAPPING TECHNIQUE:
EXAMPLE OF 2020-2021**

ABSTRACT

During the COVID-19 pandemic process, radical changes have occurred in many areas. This process, of course, has changed the focus of academic studies and increased the interest in studies related to the pandemic. The aim of this study is to examine the audit literature in the COVID-19 process with the bibliometric analysis method and to determine the focus points of the research topics of the studies on COVID-19 in the relevant literature. In this context, studies examining COVID-19 and audit together in the Web of Science Core Collection database were examined. For this purpose, since the reflection of COVID-19 on academic studies started in 2020, the studies conducted between 2020-2021 were included in the scope of the review. The boundaries of the research were established by using the keywords “COVID-19”, “audit/auditing”, “internal audit”, “independent audit”, and “standards on audit”. In addition, Turkish and English studies were taken into account. The publication year, the journals published, the number of citations, the subject-scope, and method of the articles found as a result of the search with keywords were analyzed by bibliometric method. As a result of the research, it was determined that the focus was on remote auditing and the risks brought by remote auditing during the pandemic period.

Keywords: COVID-19, Independent Audit, Internal Audit, Bibliometric Analysis

JEL Codes: M42, M49, C25

STOK KONTROLÜNDE ABC VE VED ANALİZİ: ÜNİVERSİTE HASTANESİ COVID-19 SERVİSLERİNDE BİR UYGULAMA

Doç. Dr. Ersin KORKMAZ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6787-5368,
ekorkmaz@erzincan.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet GÜNER

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-9523-1519, mguner@erzincan.edu.tr

ÖZET

İşletme varlıklarının önemli bir kısmını oluşturan stok kalemlerinin etkin bir şekilde yönetilmesi ve kontrolü hem yönetim tarafından alınacak kararların doğruluğu hem de hizmet alanların memnuniyeti açısından önem taşımaktadır. Bir hizmet işletmesi olan hastanelerde de hasta tedavi hizmetlerinde ve stok maliyetlerinin kontrol altında tutulması gibi süreçlerde aksaklık yaşanmaması stok yönetiminin etkin bir şekilde yürütülmesine bağlıdır. Özellikle, pandemi dönemi gibi olağanüstü hallerde, hastanelerde yaşanan yoğunluklar sebebiyle tıbbi malzeme tüketiminde yaşanan öngörülemez artışlar stok yönetiminin önemini daha da artırmıştır. Bu kapsamda, çalışmada bir üniversite hastanesinin Covid-19 servislerinde kullanılan tıbbi sarf malzeme stok harcamalarının stok kontrol tekniklerinden Always Better Control (ABC), Vital-Essential-Desirable (VED) ve ABC-VED matris yöntemleri kullanılarak analizlerinin yapılması amaçlanmıştır. Araştırma, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Mengücekgazi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Covid-19 servislerinde 2020 yılında kullanılan tıbbi sarf malzeme stokları dikkate alınarak yürütülmüştür. Araştırma sonucunda, hastanenin Covid-19 servislerinde 2020 yılında 203 adet tıbbi sarf malzeme kullanıldığı ve bu malzemeler için yapılan toplam harcamanın 724.750,37 TL olduğu belirlenmiştir. ABC analizinde, tıbbi malzeme stoklarının toplam harcama içindeki payına göre, %68,90'ı A, %20,90'ı B, %10,20'si ise C grubu tıbbi malzemelerden oluştuğu tespit edilmiştir. VED analizinde, tıbbi malzeme stoklarının toplam harcama içindeki payına göre, %19,21'i V, %74,43'ü E ve %6,36'sı ise D grubu tıbbi malzemelerden oluştuğu anlaşılmıştır. ABC-VED matrisine göre ise hem hayati önem taşıyan hem de yüksek maliyetli stokların bulunduğu *Kategori 1*'de yer alan ve sıkı bir stok kontrolüne tabi olması gereken tıbbi malzeme tutarı 579.491,98 TL (%79,96), stok kontrolü orta düzeyde olan ve alternatifi bulunan *Kategori 2*'de yer alan tıbbi malzeme tutarı 126.476,92 TL (%17,45) ve *Kategori 3*'te yer alıp maliyeti ve hayati önem derecesi düşük tıbbi malzeme tutarı ise 18.781,46 TL (%2,59) olarak saptanmıştır. ABC yöntemi hastanenin tıbbi malzeme stoklarını parasal öneme, VED yöntemi hayati öneme göre sınıflandırmıştır. ABC-VED matris yöntemi ise tıbbi malzeme stoklarının yönetiminde hem parasal hem de hayati önemi dikkate almaktadır. Hastanenin pandemi döneminde stok kontrolünü ABC-VED matris yöntemine göre yapması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Stok Yönetimi, ABC Analizi, VED Analizi, ABC-VED Matrisi Analizi

JEL Kodları: H51, I11, M41, M11

ABC AND VED ANALYSIS IN STOCK CONTROL: AN APPLICATION IN UNIVERSITY HOSPITAL COVID-19 SERVICES

ABSTRACT

Effective management and control of inventory items, which constitute a significant part of business assets, are important both in terms of the accuracy of the decisions to be taken by the management and the satisfaction of the service users. In hospitals, which are service businesses, the absence of disruption in processes such as patient treatment services and keeping stock costs under control depends on the effective execution of stock management. Especially in extraordinary situations such as the pandemic period, the unpredictable increases in the consumption of medical supplies due to the densities experienced in the hospitals have increased the importance of stock management even more. In this context, it is aimed to analyze the stock expenditures of medical consumables used in the Covid-19 services of a university hospital by using the stock control techniques Always Better Control (ABC), Vital-Essential-Desirable (VED), and ABC-VED matrix methods. The research was carried out considering the medical consumable stocks used in 2020 in Erzincan Binali Yıldırım University, Mengücekgazi Training and Research Hospital Covid-19 services. As a result of the research, it was determined that 203 medical consumables were used in the Covid-19 services of the hospital in 2020 and the total expenditure for these materials was 724,750.37 TL. In the ABC analysis, it was determined that 68.90% of the stocks of medical supplies consisted of A, 20.90% B and 10.20% C group medical supplies, according to their share in the total expenditure. In the VED analysis, it was understood that according to the share of medical supplies stocks in the total expenditure, 19.21% was V, 74.43% was E and 6.36% was D group medical supplies. According to the ABC-VED matrix, the results are as follows. The amount of medical supplies in Category 1, which includes both vital and costly stocks, and which must be subject to strict stock control, is 579,491.98 TL (%79,96). The amount of medical supplies in Category 2, which has medium stock control and has alternatives, is 126,476,92 TL (%17,45). The amount of medical supplies in category 3 with low cost and vital importance is 18,781.46 TL (%2,59). The ABC method classified the hospital's medical equipment stocks according to monetary importance, and the VED method classified the vital importance. The ABC-VED matrix method considers both monetary and vital importance in the management of medical supplies stocks. It is recommended that the hospital performs stock control according to the ABC-VED matrix method during the pandemic period.

Keywords: Inventory Management, ABC Analysis, VED Analysis, ABC-VED Matrix Analysis

JEL Codes: H51, I11, M41, M11

FINANSMAN GİDERİ KISITLAMASI UYGULAMASINDA KARŞILAŞILAN SORUN: ÇİFTE VERGİLENDİRME

Vergi Müfettişi Kemal Faruk YAZGAN

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı, İstanbul

ORCID No: 0000-0003-4084-2969, kemal.faruk.yazgan@vdk.gov.tr

Doç. Dr. Hasan Hüseyin YILDIRIM

Balıkesir Üniversitesi, Burhaniye Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Bankacılık ve Finans, Balıkesir

ORCID No: 0000-0002-5840-8418, hhyildirim@balikesir.edu.tr

Prof. Dr. Şakir SAKARYA

Balıkesir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Balıkesir

ORCID No: 0000-0003-2510-7384, sakarya@balikesir.edu.tr

ÖZET

Finansman gideri kısıtlaması uygulamasının amacı, işletmelerin özkaynak ile finansman ihtiyaçlarını karşılamasını sağlamaktır. Türkiye’de işletmelerin finansal kaldıraç oranlarına bakıldığında, genel olarak yüksek olduğu görülmektedir. Finansman gideri kısıtlaması, uygulama kapsamına dahil olan işletmelerde finansman ihtiyacının karşılanmasında yabancı kaynakların öz kaynakları aşması halinde uygulanacaktır. İşletmelerin yatırımın maliyetine ilave edilen tutarlar finansman gideri uygulamasında dahil edilmemektedir. Finansman gideri kısıtlamasında, finansmanda kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, kur farkı, vade farkı, kar payı vb gider ve maliyet kalemlerinin özkaynak tutarını aşan kısma isabet eden tutarın %10’luk kısmı mali karın tespitinde kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır. İşletmelerin finansman gideri kısıtlaması uygulamasında ilişkili kişilerden temin ettikleri borçlanmalar örtülü sermaye hükümlerine göre değerlendirilecektir. Örtülü sermaye nedeniyle kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınan tutarlar ise finansman gideri kısıtlamasına tabi tutarın hesabında dikkate alınmayacaktır. Ancak örtülü sermaye şartlarının oluşmadığı borçlanmalarda borç alan nezdinde matraha ilave edilen tutarlar aynı zamanda borç veren nezdinde faiz geliri olarak matraha ilave edilerek çifte vergilendirilmeye neden olabilecektir. Bu noktadan hareketle çalışmada finansman gideri uygulamasında karşılaşılan sorunlar ele alınarak önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Finansman, Finansman Gideri Kısıtlaması, Çifte Vergilendirme.

JEL Kodları: G32, H25, H32.

THE PROBLEM ENCOUNTERED IN IMPLEMENTATION OF FINANCIAL EXPENSES RESTRICTION: DOUBLE TAXATION

ABSTRACT

The purpose of the financial expense restriction application is to enable businesses to meet their financing needs with equity. Looking at the financial leverage ratios of businesses in Turkey, it is seen that it is generally high. The financial expense restriction will be applied in case the foreign resources exceed the equity resources in meeting the financing needs of the enterprises included in the scope of the application. The amounts added to the investment cost of the enterprises are not included in the financial expense application. In the financial expense restriction, 10% of the amount exceeding the equity amount of the expense and cost items related to the foreign resources used in financing, such as interest, commission, exchange rate difference, maturity difference, profit share, etc., will be considered as an illegal expense in the determination of financial profit. The borrowings obtained from the related parties in the implementation of the financial expense restriction of the enterprises will be evaluated according to the disguised capital provisions. The amounts that are considered as expenses that are not legally accepted due to disguised capital will not be taken into account in the calculation of the amount subject to the financial expense restriction. However, in borrowings where the implicit capital conditions are not met, the amounts added to the base by the borrower may also be added to the base as interest income by the lender and cause double taxation. From this point of view, in the study, the problems encountered in the application of financial expenses will be discussed and suggestions will be made.

Keywords: Financing, Financing Expense Restriction, Double Taxation.

JEL Codes: G32, H25, H32.

HİZMET SEKTÖRÜNDE COMPLIMENTARY HARCAMALARIN MALİYETLERE ETKİSİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Öğr. Gör. Dr. Engin MERİÇ

Trakya Üniversitesi, Rektörlük

ORCID No: 0000-0002-0965 3089, enginmeric@trakya.edu.tr

ÖZET

Hizmet sektörünün en önemli bileşenlerinden biri olan konaklama işletmelerinde oda gelirleri ile birlikte yiyecek-içecek gelirleri ana gelir kalemlerini teşkil etmektedir. Günümüzde yaşanan rekabet koşullarında hizmet sektöründe satışların artırılması için uygulanan yöntem ve stratejiler arasında bazı hizmetlerin bedelsiz sunulması yer almaktadır. Bu bağlamda konaklama işletmelerinin pazarlama satış stratejileri içerisinde acenta grupları konaklama koşullarında 16 kişide 1 kişi complimentary konaklama ve yine acenta personeline grup kalış koşullarında complimentary konaklama ile diğer ünitelerden bedelsiz yararlanma hizmeti sunulmaktadır. Acenta yetkililerine ve diğer misafirlere yapılan ikramlar ile işletme bünyesinde istihdam edilen yönetici pozisyonunda çalışanlara müşteri standartlarında yiyecek-içecek hizmetlerinden ödenmez olarak yararlanma hakkı verilmektedir. Söz konusu bu bedelsiz hizmetlerin çokluğu sebebiyle, işletmelerin maliyetlerini ve kârlılıklarını bilmelerinde yiyecek-içecek maliyetlerinin etkin bir şekilde hesaplanması ve kontrolü önem arz etmektedir.

Çalışmanın temel amacı yiyecek-içecek maliyetlerinin doğru ve gerçekçi bir şekilde bilinmesi, ayrıca complimentary konaklamalar, ikram ve ödenmezlerin yiyecek-içecek maliyetleri üzerindeki etkisinin görülmesidir. Bu amaçla konaklama işletmeleri yiyecek-içecek maliyetleri hesaplamalarına katkı sağlayacak ampirik bir örnekleme çalışması yapılmıştır. Çalışma sonunda elde edilen verilerde yiyecek-içecek maliyetleri üzerinde titizlikle durulmasının gerekliliği ile complimentary konaklama, ikram ve ödenmezlerin yiyecek-içecek maliyetleri üzerinde olumsuz etkisi olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Maliyet, Complimentary Konaklama, Kârlılık, Yiyecek-İçecek Maliyeti, Maliyet Hesaplamaları

JEL Kodları: M40, M41, M42

COMPLIMENTARY EXPENDITURES IN THE SERVICE SECTOR A REVIEW OF IMPACT ON COSTS

ABSTRACT

In accommodation businesses, which are one of the most important components of the service sector, room income and food and beverage incomes constitute the main income items. In today's competitive conditions, among the methods and strategies applied to increase sales in the service sector, there is the provision of some services free of charge. In this context, within the marketing and sales strategies of accommodation enterprises, 1 person out of 16 complimentary accommodation is provided under the accommodation conditions of the agency groups, and

complimentary accommodation and free use of other units are provided to the agency personnel under the group stay conditions. With the complimentary provided to agency officials and other guests, employees in managerial positions employed within the enterprise are given the right to benefit from food and beverage services at customer standards without payment. Due to the multiplicity of these free services, it is important to effectively calculate and control food and beverage costs for businesses to know their costs and profitability.

The main purpose of the study is to know the food and beverage costs accurately and realistically, and to see the effect of complimentary accommodation, catering and non-payment on food and beverage costs. For this purpose, an empirical sampling study was conducted to contribute to the calculation of food and beverage costs of accommodation establishments. In the data obtained at the end of the study, it was observed that the necessity of meticulous attention to the food and beverage costs and the complimentary accommodation, catering and non-payments had a negative effect on the food and beverage costs.

Keywords: Cost, Complimentary Accommodation, Profitability, Cost of Food and Beverage, Cost Calculations.

JEL Codes: M40, M41, M42

TCMB ORTALAMA FONLAMA FAİZİ VE TOPLAM FONLAMA MİKTARI İLE BANKALARIN MEVDUAT FAİZİ ORANI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Öcal

İstanbul Gelişim Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-2614-8199, hocal@gelisim.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı TCMB(Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası) Ortalama Fonlama Faizi ve Toplam Fonlama Miktarı ile bankacılık sektörü ortalama mevduat faizi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Çalışmada 01.2011- 06.2021 dönemleri arasındaki aylık veriler kullanılmıştır. Bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiyi ölçmek için regresyon analizi yapılmıştır. 3 Aya Kadar Vadeli TRY üzerinden Açılan Mevduatlar bağımlı değişken olarak analizde yer almıştır. TCMB Ortalama Fonlama Faizi ve Toplam Fonlama Miktarı ise bağımsız değişkenler olarak kullanılmıştır. TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Faizi, piyasadaki likidite ihtiyacının karşılanması için Merkez Bankası tarafından, çeşitli araçlarla (repo, depo vb.) farklı vadelere (gecelik, haftalık vb.) yapılan fonlamanın faizlerinin ağırlıklı ortalamasıdır. TCMB Toplam Fonlaması ise piyasadaki likidite ihtiyacının karşılanması için Merkez Bankası tarafından söz konusu araçlarla yapılan fonlama miktarlarının toplamıdır. Toplam Fonlama Miktarı verisinin logu alınarak ve diğer faiz değişkenleri olduğu gibi regresyon analizinde kullanılmıştır. TCMB Ortalama Fonlama Faizi oranındaki % 1'lik artış bankaların 3 aya kadar vadeli TRY üzerinden açılan mevduat faizlerini yüzde 0.76 puan artırmaktadır. Toplam Fonlama Miktarının logundaki %1'lik artış bankaların 3 aya kadar vadeli TRY üzerinden açılan mevduat faizlerini yüzde 0.0038 puan arttırmaktadır.

Modelimizde belirlilik katsayısı, bankaların 3 aya kadar vadeli TRY üzerinden açılan mevduat faizlerindeki değişimin 0.94'ünün bağımsız değişkenler olan TCMB Ortalama Fonlama Faizi ve Toplam Fonlama Miktarı tarafından açıklanabildiğini göstermektedir. Diğer bir deyişle bağımlı değişkendeki varyansın büyük bir kısmını modeldeki bağımsız değişkenler açıklamaktadır. Belirlilik katsayısının 94 olarak bulunması güçlü bir doğrusal ilişkinin var olduğunu göstermektedir. TCMB Ortalama Fonlama Faizi %1 ve Toplam Fonlama Miktarı %5 önemlilik seviyesinde istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Bu çalışmada bankaların mevduatının yüzde 50'sini oluşturan 3 aya kadar vadeli TRY mevduat faiz oranlarındaki değişimin %94'ünün TCMB ortalama fonlama faiz oranı ve fonlama miktarı tarafından açıklandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: TCMB Ortalama Fonlama Faizi, Toplam Fonlama Miktarı, Mevduat Faizi, Regresyon Analizi

JEL Kodları: G21

CBRT AVERAGE FUNDING RATE AND TOTAL FUNDING AMOUNT RELATIONSHIP WITH BANKS' DEPOSIT RATES

ABSTRACT

This study reveals the relationship between the CBRT (the Central Bank of the Republic of Turkey) Average Funding Rate and Total Funding Amount with the banking sector average deposit rate. Monthly data between 01.2011- 06.2021 periods have been used. The regression analysis has been run to measure the relationship between dependent and independent variables. Deposits opened in TRY with a term of up to 3 months data is included in the analysis as a dependent variable. CBRT Average Funding Rate and Total Funding Amount data are used as independent variables. The CBRT Average Funding Rate is the weighted average of the funding rates made by the Central Bank with various instruments (repo, deposits) at different maturities (overnight, weekly) to meet the liquidity need in the market. CBRT Total Funding, on the other hand, is the sum of the funds made by the Central Bank with the said instruments to meet the liquidity need in the market. Log of the Total Funding Amount has been calculated and used in regression analysis.

In contrast, other variables have been used directly. The regression result has shown that the 1% increase in the CBRT Average Funding Rate increases banks' deposit interest rates in TRY with up to 3 months maturity by 0.76 percentage points. Besides, a 1% increase in the log of the Total Funding Amount increases the deposit interests of banks in TRY with a maturity of up to 3 months by 0.0038 percentage points.

The coefficient of multiple determination in our model shows that 0.94 of the change in the deposit rates opened in TRY with a maturity of up to 3 months can be explained by the independent variables, the CBRT Average Funding Rate and Total Funding Amount. In other words, the independent variables in the model explain most of the variance in the dependent variable. The coefficient of determination as 94 indicates that there is a strong linear relationship. The CBRT Average Funding rate and the Total Funding Amount are statistically significant at the 1% and 5% significance levels.

The study has shown that 94 percent of the change in TRY deposit interest rates with maturity up to 3 months, which constitute 50 percent of banks' deposits in Turkey, is explained by the CBRT average funding rate and total funding amount.

Keywords: CBRT Average Funding Rate, CBRT Total Funding Amount, Deposit Rates, Regression Analysis

JEL Codes: G21

COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE UZAKTAN EĞİTİM VE ONLINE FİNANS EĞİTİMİ KONUSUNDA ÖĞRENCİ GÖRÜŞ VE TERCİHLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba EYCEYURT BATIR

Cumhuriyet Sosyal Bilimler MYO

ORCID No: 0000-0003-4688-1811, teb@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

Covid-19'un başlaması ile eğitim öğretim faaliyetlerinde de güvenlik önlemleri kapsamında uzaktan eğitim modeline geçilmiş ve üniversitelerde yaklaşık üç yarıyıl boyunca online eğitim ile dersler devam etmiştir. Bu çalışmanın amacı online eğitim ile finansman dersleri alan öğrencilerin, uzaktan eğitim sistemine bakış açılarını, sistem ile ilgili öz yeterliliklerini ve online eğitim ile yürütülen finans derslerine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Bu doğrultuda Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Cumhuriyet Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu'nda öğrenim gören ve Dış Ticaret Finansmanı, Finansal Yönetim, Finansal Okuryazarlık ve Finans Matematiği (Ticari Matematik) derslerinden en az birini almış olan öğrencilere anket uygulanmıştır.

239 öğrenci tarafından yanıtlanan anketin sonuçlarına göre, öğrencilerin teknik ve öz yeterlilik noktasında fazla sıkıntı çekmedikleri ancak uzaktan eğitimden ziyade yüzyüze eğitimi tercih ettikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Covid-19 Pandemi Dönemi, Online Eğitim, Finans Eğitimi

JEL Kodları: A20, I21, I22

THE VIEW AND PREFERENCE OF STUDENTS ABOUT DISTANCE EDUCATION AND ONLINE FINANCE EDUCATION DURING COVID-19 PANDEMIC

ABSTRACT

By emerging of Covid-19, distance education model was started within the scope of security measures in education and training activities and online education and courses continued for about three semesters in universities. The aim of this study is to determine the view of the students who take finance courses with distance education, their self-efficacy about the system and their views on finance courses conducted with online education. In this direction, a questionnaire was applied to students who were studying at Sivas Cumhuriyet University Cumhuriyet Vocational School of Social Sciences and who had taken at least one of the Foreign Trade Finance, Financial Management, Financial Literacy and Finance Mathematics (Commercial Mathematics) courses.

According to the results of the questionnaire answered by 239 students, it was seen that the students did not have much difficulty in terms of technical and self-efficacy, but they preferred face-to-face education rather than distance education.

Keywords: Covid-19 Pandemic Period, Distance Education, Finance Education

JEL Codes: A20, I21, I22

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASININ PİYASA RİSKİ ÜZERİNE ETKİLERİ: TÜRKİYE ENERJİ SEKTÖRÜ ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ

Araç. Gör. Türker Açıkgöz

Başkent Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

ORCID No: 0000-0002-5613-1929, turker.acikgoz1@gmail.com

ÖZET

Günümüz dünyasında sürdürülebilirlik kavramı önemli bir yere sahiptir. Geleceğe daha güzel bir dünya bırakmak için sürdürülebilirlik kavramının anlaşılması ve gerek ülkeler gerekse de işletmeler açısından sürdürülebilirlik çabalarının anlamlılığının kavranması, ortaya konulması önem arz etmektedir. Bu bağlamda çağdaş muhasebe bilimi perspektifi son yıllarda finansal olmayan raporlama kapsamında sürdürülebilirlik raporlaması konusuna önemli ölçüde odaklanmıştır. İşletmeler açısından paydaşlara bilgi üreten kurum olan muhasebe işletmelerin finansal bilgilerinin yanı sıra finansal olmayan raporlama kapsamında sürdürülebilirlik raporlaması gerçekleştirmektedir. Sürdürülebilirlik raporlaması ve sürdürülebilirlik çabaları kapsamında işletmelerin çevreye ve topluma ne ölçüde etki ettiğini raporlanması hissedarlar ve paydaşlar açısından da ilgi uyandırmaktadır. Fakat bu konuda kuşkusuz ki liberal kapitalizmin hâkim ekonomik model olduğu dünyamızda işletmecilik açısından dünya ve toplumun faydası için gerçekleştirilen her eylem için o eylemin getirisinin maliyetinin üzerinde olması şarttır. İşletmecilik ve sürdürülebilirlik açısından bakıldığında ise işletmelerin sürdürülebilir bir dünya ve toplum için harcadığı çaba ve sermayenin kendisine daha yüksek bir getiri ile dönmesi şarttır. Aksi takdirde sürdürülebilirlik için harcanan çaba ve sermayenin işletmelerin bakış açısından olumsuz dönüşü olduğu düşünülecek ve bu eylemlerden vazgeçilecektir.

Tüm bu kavramsal çerçevede bu çalışmada sürdürülebilirlik çabalarının işletmelere olumlu geri dönüşü olup olmadığını araştırılacaktır. Literatürde sürdürülebilirlik raporlamasının firmalar üzerine etkisi birçok farklı çalışmada araştırılmıştır. Bu çalışmaların odak noktası firmaların finansal performansı üzerinedir. Fakat sürdürülebilirlik raporlamasının işletmeler üzerinde yalnızca finansal performans açısından değil piyasa performansı açısından da etkisi olması muhtemeldir. Bu bakış açısı literatürde çok az çalışmada yer almaktadır. Bu çalışmada ise sürdürülebilirlik raporlamasının/çabalarının firmaların piyasa performansı (piyasa riski) üzerine, hisse senedi getiri volatilitelerine etkisi araştırılacaktır. Çalışmanın örnekleme olarak sürdürülebilirlik açısından kilit bir rol oynayan Enerji sektörü seçilmiş ve Türkiye hisse senedi piyasasında bu sektörde işlem gören firmalar belirlenmiştir. Yukarıda anlatılan bakış açısıyla firmaların hisse senedi getiri volatiliteleri içerisinde yer aldıkları sektör olan BİST Elektrik sektörüyle karşılaştırılacaktır. Böylece Türkiye’de enerji sektöründe yer alan ve yüksek düzeyde sürdürülebilirlik çabası gösteren firmaların piyasa performansı sektörleri ile karşılaştırılacak ve anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılacaktır. Çalışmanın yöntemi olarak Otoregresif Koşullu Değişen Varyans (GARCH) modeli kullanılacaktır. Çalışma sonucunda yüksek düzeyde sürdürülebilirlik çabalarının karşılığında enerji sektörü firmalarının sektöründe yer alan diğer firmalara kıyasla daha iyi bir piyasa performansı sergilemeleri beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik Raporlaması, GARCH, Piyasa Riski

JEL Kodları: C58, Q56, M40

THE EFFECT OF SUSTAINABILITY REPORTING ON MARKET RISK: COMPARATIVE ANALYSIS ON TURKISH ENERGY SECTOR

ABSTRACT

In today's world, the concept of sustainability has an important place. In order to leave a better world for the future, it is important to understand the concept of sustainability and to understand the significance of sustainability efforts in terms of both countries and businesses. In this context, the contemporary accounting science perspective has focused on sustainability reporting within the scope of non-financial reporting in recent years. Accounting, which is the institution that produces information for stakeholders, carries out sustainability reporting under the framework of non-financial reporting as well as financial information of businesses. Within the scope of sustainability reporting and sustainability efforts, reporting how businesses affect the environment and society arouses interest for shareholders and stakeholders. But in this regard, there is no doubt that in our world, where liberal capitalism is the dominant economic model, for every action taken for the benefit of the world and society in terms of corporates, the return of that action must exceed the cost. In the perspective of business science and sustainability, a firm expect a higher interest for its efforts and capital usage for sustainability efforts. Otherwise, the effort and capital spent for sustainability will be considered as a negative return from the point of view of the enterprises and these actions will be abandoned.

In this conceptual framework, in this study, it will be investigated whether sustainability efforts have positive returns to businesses. In the literature, the effect of sustainability reporting on companies has been investigated in many different studies. The focus of these studies is on the financial performance of companies. However, sustainability reporting is likely to have an impact on businesses not only in terms of financial performance but also in terms of market performance of equity capital. This point of view has been studies in very few studies in the literature. In this study, the effect of sustainability reporting and efforts on companies' market performance and return volatility will be investigated. Energy sector, which plays a key role in terms of sustainability, is chosen as the sample of the study and data are collected from energy companies traded in Turkish stock market. From the conceptual framework described above, return volatility of the companies will be compared with the BIST Electricity sector, which is the sector in which the firms are involved. Thus, the market performance of sustainable energy firms in Turkey will be compared with the sector and it will be investigated whether there is a significant difference. For research model, Generalized Autoregressive Conditional Heteroscedasticity (GARCH) model is employed. As a result of the study, it is expected that sustainable energy sector firms will exhibit a better market performance compared to other companies in the sector in return for their high level of sustainability efforts.

Keywords: Sustainability Reporting, GARCH, Market Risk

JEL Codes: C58, Q56, M40

YÖNETİM KURULU BAĞIMSIZLIĞININ KURUMSAL KAR DAĞITIM POLİTİKASI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Doktora Öğrencisi İbrahim Nandom YAKUBU

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4424-996X, kassiibrahim@gmail.com

Prof. Dr. Ayhan KAPUSUZOĞLU

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-4280-3827, akapusuzoglu@ybu.edu.tr

Prof. Dr. Nildağ Başak CEYLAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3128-8863, nbceylan@ybu.edu.tr

ÖZET

Kurumsal finans literatüründe, temettü politikası, teorik modeller ve ampirik uygulamalar ile test edilen finans alanının en önemli konulardan biridir. Konuyla ilgili birçok araştırma yapılmasına rağmen, temettü ödemelerinin gerçek nedeni bir sır olarak kalmaktadır. Mevcut literatürde, temettü politikasının itici güçleri olarak firmaya özgü faktörlerin etkisi kapsamlı bir şekilde vurgulanmıştır. Şirketlerin yönetim kurulları ve üst düzey yöneticileri temettü politikalarını belirlemelerine rağmen, kurumsal yönetim mekanizmalarının temettü politikası üzerindeki etkisi daha az incelenmektedir. Bu çerçevede, bu çalışmada yönetim kurulu bağımsızlığının kurumsal temettü politikasını nasıl etkilediği incelenmektedir. Bağımsız yöneticiler, yönetim kurulunun sağlıklı işleyişini ve sürdürülebilir kurumsal performansını sağlayarak kurumsal yönetimin kritik bir bileşenini oluşturmaktadırlar. Çalışmada Gana'da borsaya kayıtlı firmaların 2008-2018 dönemi verileri kullanılmıştır. Genelleştirilmiş momentler yöntemi yaklaşımı kullanılarak bulunan sonuçlar, yönetim kurulu bağımsızlığının temettü ödemesi üzerinde olumlu ve anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bulgular ayrıca, denetim komitesi büyüklüğü ve firma yaşının kurumsal temettü ödemesini pozitif, ücretlendirme komitesinin varlığının ve toplantı sıklığının ödeme üzerinde negatif bir etkisi olduğu bulunmuştur. Yönetim kurulu bağımsızlığının, Gana'daki şirketlerde vekâlet anlaşmazlığını azaltmada kullanılan bir yönetim mekanizması olduğu sonucuna ulaşılmıştır

Anahtar Kelimeler: Kurul bağımsızlığı, Kar dağıtım politikası, Gana

JEL Kodları: C10, G30, G35

THE INFLUENCE OF BOARD INDEPENDENCE ON CORPORATE DIVIDEND POLICY

ABSTRACT

In the corporate finance literature, dividend policy is arguably one of the most contentious topics which has garnered considerable interest from finance scholars with much theoretical modelling and empirical tests. Despite the much research and discussions on the subject, the true motive for

dividend payments remains a mystery. The existing literature has extensively highlighted the effect of firm-specific factors as drivers of dividend policy. Noticeably, the impact of corporate governance mechanisms on dividend policy is less examined, although the corporate boards of directors and top executives set dividend policy. Against this backdrop, this study examines how board independence impacts corporate dividend policy. Independent directors form a critical component of corporate governance, ensuring the healthy functioning of the board and sustainable corporate performance. In achieving the objective of the study, we employ data of Ghanaian listed firms which spanned from 2008-2018. Using the system generalized method of moments approach, the results show that board independence has a positive significant influence on dividends payout. The findings also postulate that while audit committee size and firm age positively and significantly enhance corporate dividend payout, the presence of remuneration committee and meeting frequency have no positive influence on payout. We conclude that board independence is an integral governance mechanism to mitigating the agency conflict in corporations in Ghana.

Keywords: Board independence, Dividend policy, Ghana

JEL Codes: C10, G30, G35

PANDEMİ DÖNEMİNDE KAMU KURUMLARINDA E-İÇ KONTROL SİSTEMİNİN KULLANILABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet GÜNER

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-9523-1519, mguner@erzincan.edu.tr

Doç. Dr. Ersin KORKMAZ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-6787-5368, ekorkmaz@erzincan.edu.tr

ÖZET

Avrupa Birliği (AB) katılım müzakereleri kapsamında açılan 32. Fasıl (Mali Kontrol) ile birlikte Türkiye’de kamu kurumlarında iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanması yasal zorunluluk haline gelmiştir. Ayrıca, son yıllarda teknolojik alanda yaşanan gelişmeler her alanda olduğu gibi iç kontrol sisteminin kurulmasında ve faaliyetlerinin yürütülmesi üzerinde de etkili olmuştur. Bu çerçevede, iç kontrol faaliyetlerinin geliştirilen yazılımlar aracılığı ile dijital ortamlarda yürütülmesi, diğer bir ifade ile e-iç kontrol uygulamalarının kullanımı kamu kurumları için bir gereklilik haline gelmiştir. Özellikle, 2019 yılı sonu itibari ile başlayan pandemi sürecinin çalışma hayatı üzerindeki etkileri dikkate alındığında, kamu kurumları için e-iç kontrol sisteminin öneminin arttığı ifade edilebilir.

Bu çalışmanın amacı, pandemi döneminde kamu kurumlarında e-iç kontrol sisteminin kullanılabilirliğini ortaya koymaktır. Bu kapsamda, kamu iç denetçilerine yönelik bir anket çalışması yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Temmuz 2021 itibari ile kamu kurumlarında görev yapan 830 iç denetçi oluşturmaktadır. Anket formu tüm iç denetçilere e-posta aracılığı ile gönderilmiş ve 110 iç denetçiden geri dönüş alınmıştır. Elde edilen veriler SPSS 26 paket programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, COSO iç kontrol modeli bileşenleri (kontrol ortamı, risk değerlendirme, kontrol faaliyeti, bilgi ve iletişim, izleme) çerçevesinde kamu kurumlarında e-iç kontrol sisteminin uygulanabileceği tespit edilmiştir. Ayrıca, e-iç kontrol sisteminin kamu kurumlarında uygulanması durumunda şeffaflığın, hesap verebilirliğin, etkinliğin ve verimliliğin artabileceği ortaya konulmuştur. Son olarak, e-iç kontrol sisteminin kamu kurumlarında uygulanmasının önündeki en büyük engelin üst yöneticilerin sisteme yönelik tutumları ile nitelikli personel yetersizliği olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: E-İç Kontrol, Pandemi, Kamu Kurumları

JEL Kodları: M42, M48, I18

A RESEARCH ON THE USABILITY OF THE E-INTERNAL CONTROL SYSTEM IN PUBLIC INSTITUTIONS DURING THE PANDEMIC PERIOD

ABSTRACT

With the 32nd Chapter (Financial Control) opened within the scope of the European Union accession negotiations, the establishment and implementation of an internal control system in public institutions in Turkey have become a legal obligation. In addition, developments in the technological field in recent years have had an impact on the establishment of the internal control system and the execution of its activities, as in every field. In this framework, the execution of internal control activities in digital environments through developed software, in other words, the use of e-internal control applications has become a necessity for public institutions. Considering the effects of the pandemic process, which started as of the end of 2019, on working life, it can be stated that the importance of the e-internal control system for public institutions has increased.

This study aims to reveal the usability of the e-internal control system in public institutions during the pandemic period. In this context, a survey was conducted for public internal auditors. The universe of the research consists of 830 internal auditors working in public institutions as of July 2021. The questionnaire was sent to all internal auditors via e-mail and 110 internal auditors responded. The obtained data were analyzed with the SPSS 26 package program. As a result of the research, it has been determined that the e-internal control system can be applied in public institutions within the framework of the COSO internal control model components (control environment, risk assessment, control activity, information, and communication, monitoring). In addition, it has been demonstrated that transparency, accountability, efficiency, and productivity can increase if the e-internal control system is implemented in public institutions. Finally, it has been determined that the biggest obstacles to the implementation of the e-internal control system in public institutions are the attitudes of senior managers towards the system and the lack of qualified personnel.

Keywords: E-Internal Control, Pandemic, Public Institutions

JEL Codes: M42, M48, I18

VERGİDEN KAÇINMA, VERGİ KAÇAKÇILIĞI BAĞLAMINDA VERGİ CENNETLERİ: ULUSAL VE KÜRESEL AÇIDAN BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Serkan DEMİRKAN

ORCID No: 0000-0003-0641-7336, sdemirkan5@gmail.com

ÖZET

Vergi kaçakçılığı vergi kanunlarına aykırı olarak verginin ödenmemesi ya da kısmen ifa edilmesidir. Vergiden kaçınmaysa; kasıtlı aldatma olmadan, vergi kanunlarına aykırı hareket etmeksizin vergi matrahını en aza indirmek için mükelleflerin mevzuata uygun arayışları anlamına gelir. Esasında vergiden kaçınma, mevzuat boşluklarından yararlanmayı ifade etmektedir. Vergi kaçakçılığı yasadışı bir davranışken, vergiden kaçınma yasalar çerçevesinde yasa boşluklarından yararlanmanın ifadesidir. Vergi kaçırma ve vergiden kaçınmanın sınırlandırılmasına ilişkin eylem planları yapılmakta ve çalışmalar yürütülmektedir. Vergi kaçakçılığında en önemli boyut vergi cennetlerinin sunmuş olduğu yöntemlerle ulusların katlanmış olduğu maliyetlerdir. Bu çalışma; bu maliyetleri inceleyen çalışmalara da değinerek vergi kaçakçılığına yönelik çözüm önerileri sunmaya çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Denetim, Vergi Kaçakçılığı

JEL Kodları: H25, M42, H26

TAX PARADISE IN THE CONTEXT OF TAX AVOIDANCE, TAX EVIDENCE: A NATIONAL AND GLOBAL EVALUATION

ABSTRACT

Tax evasion is the non-payment or partial performance of the tax in violation of tax laws. Avoiding tax; It means that taxpayers seek to comply with the legislation in order to minimize the tax base, without deliberate deception, without acting against the tax laws. Essentially, avoiding tax implies taking advantage of legislative loopholes. While tax evasion is an illegal act, tax avoidance is an expression of taking advantage of loopholes within the laws. Action plans are made and studies are carried out to limit tax evasion and avoidance. The most important dimension in tax evasion is the costs incurred by nations with the methods offered by tax havens. This study tries to offer solutions for tax evasion by referring to the studies that examine these costs.

Keywords: Tax, Audit, Tax Evasion

JEL Codes: H25, M42, H26

İŞLETMENİN SÜREKLİLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: DENETĐİ VE AKADEMİSYENLERİN ALGISI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Gizem opur Vardar

Mersin Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4772-6637, gcvardar@mersin.edu.tr

Zafer Anadolu

İSMMMO

ORCID No: 0000-0002-1705-4510, zafer.anadolu@ismmmo.org.tr

ÖZET

İŞletmenin sürekliliği hem işletme hem de sosyo-ekonomik bakımdan önem arz etmektedir. Çalışmanın amacı işletmenin sürekliliğine ilişkin riskleri değerlendirmek ve sonuçları raporlamak durumunda olan denetçiler ile bu konuda bilimsel çalışmalar yapan muhasebe ve finans akademisyenlerinin algılarını araŐtırmaktır. Bu amaçla “İŞletmenin Sürekliliği” bağımsız denetim standardında (BDS 570) yer alan hükümlerden oluşturulmuş anket formu denetçi ve akademisyenlere gönderilmiŐtir. Standartta sürekliliğin değerlendirilmesinde kullanılan göstergelerin (finansal duruma ilişkin göstergeler, faaliyete ilişkin göstergeler, diğer göstergeler) uygulayıcılar ve akademisyenler açısından önem düzeylerinin tanımlayıcı istatistikler (frekans ve standart sapma) aracılığıyla ile belirlenmesi ve amaçlanmıştır. Muhasebe alanında çalışan akademisyenler işletme faaliyetlerini ilişkin göstergeleri daha önemli, finans alanında çalışan akademisyenler ile denetçiler ise finansal göstergeleri en önemli gösterge olarak belirtmişlerdir.

Katılımcılara ayrıca finansal göstergeler içinde yer alan ve süreklilik değerlendirilmesinde yoğun olarak kullanılan çeşitli finansal oranların önem düzeylerini belirlemeleri istenmiŐtir. Finans alanında çalışan akademisyenler, muhasebe alanında çalışan akademisyenler ile denetçilerden oldukça farklı oranlar seçmiŐlerdir. Muhasebe alanında çalışan akademisyenler ile denetçilerin önem arz ettiği oranların birbiri ile daha uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İŞletmenin Sürekliliği, Denetiler, Akademisyenler, Muhasebe, Finans

JEL Kodları: M41, M42

GOING CONCERN ASSESSMENT: A RESEARCH ON THE PERCEPTION OF THE AUDITORS AND ACADEMICIANS

ABSTRACT

The going concern is important for both business and socio-economic aspects. The aim of the study is to investigate the perceptions of auditors who have to evaluate the risks related to the going concern and report the results and the accounting and finance academicians who are working on the subject by their interests. For this purpose, the questionnaire consisting of the indicators (financial position indicators, operation indicators, , other indicators) included in the "Going Concern" audit standard (BDS 570) was sent to the auditors and academicians. Auditors

and academicians were asked to determine the significance levels of the indicators used in the assessment of the going concern. Academicians working in the field of accounting stated that the indicators related to operations are more important than other indicators, while academicians studying in the field of finance and auditors stated that financial indicators as the most important indicator.

Participants were also asked to determine the importance of various financial ratios that are extensively used to evaluate going concern. Academicians working in the field of finance have chosen quite different rates from academicians working in the field of accounting and auditors. It has been determined that the ratios of academicians working in the field of accounting and auditors are more compatible with each other.

Keywords: Going Concern, Auditors, Academicians, Accounting, Finance

JEL Codes: M41, M42

**COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE BİST PERAKENDE TİCARET
SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN ŞİRKETLERİN FİNANSAL
PERFORMANSLARININ GELİŞTİRİLMİŞ ENTROPİ TEMELLİ TOPSİS
YÖNTEMİ İLE BELİRLENMESİ**

Prof. Dr. Şakir SAKARYA

Balıkesir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İŞletme Bölümü, Balıkesir

ORCID No: 0000-0003-2510-7384, sakarya@balikesir.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Muhammet Yasir BUDAK

Balıkesir Üniversitesi, SBE İŞletme ABD Muhasebe ve Finansman BD, Balıkesir

ORCID No: 0000-0001-9767-6899, muhammetyasirbudak@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, COVID-19 pandemisinin Borsa İstanbul (BİST)'da işlem gören perakende ticaret sektörü şirketlerinin 2017-2020 yılları arasındaki finansal performansları üzerindeki etkilerini nakit akım oranları ve çok kriterli karar verme yöntemlerinden TOPSİS yöntemiyle değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Değerlendirme kriterleri olan nakit akım oranlarını ağırlıklandırmada Geliştirilmiş Entropi yönteminden yararlanılmıştır. Çalışmada; 2017 yılından 2020 yılına kadar finansal performans açısından en başarılı şirketlerin sırasıyla MIGROS, SOKM, MIGROS, MIGROS olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Finansal performans açısından en başarısız şirketlerin ise sırasıyla CRFSA, CRFSA, SOKM, CRFSA olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada şirketlerin finansal performanslarının yanı sıra hisse senedi getiri performansları da araştırılmış ve finansal performansları ile karşılaştırılmıştır. Buna göre, finansal performans açısından en başarılı şirketlerin hisse senedi getirilerinin de her zaman en yüksek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Perakende Ticaret Sektörü, Finansal Performans Analizi, Nakit Akım Oranları, TOPSİS, Geliştirilmiş Entropi

JEL Kodları: D70, G17, G32, L25, M41

**DETERMINING THE FINANCIAL PERFORMANCES OF COMPANIES
OPERATING IN THE BİST RETAIL TRADE SECTOR BY THE ENTROPY-
BASED TOPSİS METHOD DURING THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS**

ABSTRACT

In this study, it is aimed to evaluate the effects of the COVID-19 pandemic on the financial performance of retail trade sector companies traded in Borsa İstanbul (BİST) between the years 2017-2020 using the TOPSİS method, which is one of the cash flow rates and multi-criteria decision-making methods. The Enhanced Entropy method was used to weight the cash flow rates, which are the evaluation criteria. In the study; It has been concluded that the most successful companies in terms of financial performance from 2017 to 2020 are MIGROS, SOKM, MIGROS,

and MIGROS, respectively. It has been concluded that the most unsuccessful companies in terms of financial performance are CRFSA, CRFSA, SOKM and CRFSA, respectively. In the study, besides the financial performances of the companies, their stock return performances were also investigated and compared with their financial performances. Accordingly, it was concluded that the stock returns of the most successful companies in terms of financial performance are not always the highest.

Keywords: COVID-19, Retail Sector, Financial Performance Analysis, Cash Flow Ratios, TOPSIS, Improved Entropy

JEL Codes: D70, G17, G32, L25, M41

İÇ DENETİMDE KALİTE GÖSTERGELERİ: TÜRKİYE'DE BİR ARAŞTIRMA

Öğr. Gör. Dr. Meryem USLU

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Altıntaş MYO

ORCID No: 0000-0002-1953-3777, meryem.uslu@dpu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ali KESTANE

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, İİBF

ORCID No: 0000-0002-7049-0354, alikestane@kilis.edu.tr

Öğr. Gör. Dr. Rıdvan SEZGİN

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Emet MYO

ORCID No: 0000-0001-8376-9496, ridvan.sezgin@dpu.edu.tr

ÖZET

İşletmelerin küresel rekabet ortamında varlıklarını devam ettirebilmeleri, hızla gelişen teknolojiye ayak uydurabilmeleri ve kurumsallaşabilmeleri açısından iç denetim faaliyetleri önemli yere sahiptir. Ayrıca işletmenin sürekliliğinin sağlanmasında, faaliyetlerinin etkinlik ve verimliliğinin artırılmasında iç denetim faaliyetlerine önemli görevler düşmektedir. Bir işletmede iç denetim faaliyetlerinin kalitesinin artırılması işletmeye sağlayacağı katma değer açısından önem arz etmektedir. Bu noktada iç denetim kalitesi teknolojiyle birlikte değişen ve gelişen işletme ihtiyaçlarının doğru bir şekilde anlaşılmasına ve çağdaş organizasyonların nasıl yönetildiğini anlamaya yardımcı olur. Buradan hareketle bu araştırmanın temel amacı Türkiye'de özel sektörde faaliyet gösteren ve TİDE'ye üye olan iç denetçilerin yürüttükleri iç denetim faaliyetlerinin kalitesinin tespit edilmesi, ayrıca iç denetim kalitesinin iç denetçilerin demografik özellikleri açısından değerlendirilmesinin yapılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda iç denetçilere anket uygulanmış ve elde edilen verilerle ilgili analizler yapılmıştır. Araştırma sonucunda iç denetçilerin yürüttükleri iç denetim faaliyetlerinin kalitesi orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca iç denetim faaliyetlerinin kalitesinin değerlendirilmesinde iç denetçilerin pozisyonlarının ve faaliyetlerini yürüttükleri işletmelerin faaliyet konusunun etkili olduğu ancak; yaş, cinsiyet ve eğitim durumlarının herhangi bir etkisinin olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca işletmelerin kurumsallaşması ve kuruma sağlayacağı katma değer açısından iç denetim kalitesinin önemi üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İç Denetim, İç Denetim Kalitesi

JEL Kodları: M40

QUALITY INDICATORS IN INTERNAL AUDIT: A RESEARCH IN TURKEY

ABSTRACT

Internal audit activities have an important place in order for businesses to continue their existence in the global competitive environment, to keep up with the rapidly developing technology and to institutionalize. In addition, internal audit activities have important duties in ensuring the continuity of the enterprise and increasing the efficiency and productivity of its activities.

Increasing the quality of internal audit activities in a business is important in terms of the added value it will provide to the business. At this point, internal audit quality helps to understand the changing and evolving business needs with technology and to understand how contemporary organizations are managed. From this point of view, the main purpose of this research is to determine the quality of the internal audit activities carried out by the internal auditors operating in the private sector in Turkey and who are members of TIDE, and to evaluate the internal audit quality in terms of the demographic characteristics of the internal auditors. For this purpose, a survey was conducted with the internal auditors and analyzes were made on the data obtained. As a result of the research, it has been determined that the quality of the internal audit activities carried out by the internal auditors is moderate. In addition, in the evaluation of the quality of internal audit activities, the positions of the internal auditors and the field of activity of the businesses they carry out their activities are effective; It was determined that age, gender and educational status did not have any effect. In addition, the importance of internal audit quality in terms of the institutionalization of the embroidery and the added value it will provide to the institution has been emphasized.

Keywords: Internal Audit, Internal Audit Quality

JEL Codes: M40

SOSYAL MESAFE ZAMANLARINDA BAĞIMSIZ DENETİM UYGULAMALARI: COVID 19 SALGININDAN ALINAN DERSLER

Dr. Öğretim Üyesi Tolga ALA

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5879-9201, tala@erzincan.edu.tr

ÖZET

Buhran ve bunalım dönemleri ekonomik yapılarda, sistemlerde ve bunların işleyişlerinde değişime ve dönüşüme zorlayan bir takım gelişmeleri veya sancıları barındırmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından, 11 Mart 2020 tarihinde dünya genelinde salgın olarak ilan edilen Covid-19 tüm alanlarda etkisini hissettiren önemli dönüşümlere yol açmıştır.

Bu çalışmanın amacı, COVID-19 salgını sırasında bağımsız denetim çalışmalarında yaşanan deneyimlerin, çalışma düzenlerinin ve ilk yapılan akademik çalışmaların ortaya sunduğu konuları tartışmaktır. Aynı zamanda bu çalışmada, COVID-19 krizinin salgını sırasında denetim faaliyetlerinde dört temel tema çizilmiş ve bunların denetim bilimine etkisi üzerinde durulmuştur. Bunlar işletmenin sürekliliğinin değerlendirmesi, bilgi teknolojilerinin denetim süreçlerinde kullanımı, salgın öncesi ve sonrası denetim ara ve nihai raporlar arasındaki farklılıklar, denetim prosedürleri ve denetim personeli maaşlarını içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Bağımsız Denetim, Covid 19, Bilgisayarlı Denetim

JEL Kodları: M42

INDEPENDENT AUDIT APPLICATIONS IN TIMES OF SOCIAL DISTANCE: TAKE LESSONS FROM THE COVID 19 PANDEMIC

ABSTRACT

Depression and depression periods contain some developments or financial crisis that force change and transformation in economic structures, systems and their functioning. Covid-19, which was declared a worldwide epidemic by the World Health Organization (WHO) on March 11, 2020, has led to significant transformations that have made its impact felt in all areas.

The purpose of this study is to discuss the experiences, working patterns and the first academic studies in independent audit studies during the COVID-19 epidemic. At the same time, in this study, four basic themes were drawn in audit activities during the outbreak of the COVID-19 crisis and their impact on audit science was emphasized. These include the evaluation of the continuity of the business, the use of information technologies in audit processes, the differences between pre- and post-pandemic interim and final audit reports, audit procedures and independent audit staff salaries.

Keywords: Independent Audit, Covid 19, Computerized Audit

JEL Codes: M42

GOOGLE ARAMALARI VE TWİTTER VERİLERİNİN BİTCOİN DEĞERİ İLE OLAN İLİŞKİSİ

Öğr. Gör. Lütfiye SÖNMEZ

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, ReŐadiye Meslek Yüksekokulu

ORCID No: 0000-0003-4369-2273, Lutfiye.sonmez@gop.edu.tr

Doç. Dr. Mihriban ÇOŐKUN ARSLAN

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-6196-9304

ÖZET

Kripto paralara olan ilginin son dönemlerde yoğunlaŐmasıyla birlikte yatırımcılar, değer artışlarını ya da azalışlarını takip etmek amacıyla birçok ekonomi sayfaları ve bültenlerinin yanında ciddi oranda sosyal medya ve arama motoru kullanımını gerçekleŐtirdiđi görülmektedir. Bu çalışmada sosyal medya araçlarından önemli bir haber kaynağı niteliği taşıyan Twitterda, bitcoin ve "btc" anahtar kelime tweet hacimleri ve Google üzerindeki aramalarda bitcoin sayıları dikkate alınarak bitcoin değerini ile olan ilişkisi 2013-2021 dönemleri itibariyle incelenmiştir. Ayrıca 2021 yılı Őubat –Nisan aylarına ait Bitcoin ve Btc hastaglı yorumlar ön incelemeye tabi tutularak duygu analizi gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda veriler olumlu-olumsuz-nötr olarak sınıflandırılarak sayısal veri haline dönüŐtürülmüŐtür. Elde edilen veriler doğrusal bir model kullanarak bitcoin değerini ile olan ilişkisi incelenmiş ve sonuçlar değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular sonucunda Bitcoin fiyatı ile tweet içeriğinden ziyade, tweet hacmi ve google arama verileri arasında bir ilişkinin varlığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Twitter, Google Trend, Bitcoin

JEL Kodları: G10, G19

RELATIONSHIP OF GOOGLE SEARCHES AND TWITTER DATA TO BITCOIN VALUE

ABSTRACT

With the intensification of interest in cryptocurrencies recently, it is seen that investors use social media and search engines in addition to many economy pages and bulletins in order to follow their value increases or decreases. In this study, Twitter, which is an important source of news from social media tools, has been examined in terms of bitcoin and "btc" keyword tweet volumes and its relationship with bitcoin value for the period 2013-2021, taking into account the number of bitcoins in searches on Google. In addition, sentiment analysis was carried out by pre-examining the Bitcoin and BTC sick comments of February-April 2021. In this direction, the data

were classified as positive-negative-neutral and transformed into numerical data. The obtained data were analyzed using a linear model and the relationship with the bitcoin value and the results were evaluated. As a result of the findings, it has been determined that there is a relationship between the tweet volume and google search data, rather than the Bitcoin price and the tweet content.

Keywords: Twitter, Google Trend, Bitcoin

JEL Codes: G10, G19

LİMAN İŞLETMELERİNDE ÇEVRE MALİYETLERİ VE RAPORLANMASI

Dr. Öğr. Üyesi Özlem DOĞAN

İskenderun Teknik Üniversitesi, Barbaros Hayrettin Gemi İnşaatı ve Denizcilik Fakültesi,

Denizcilik İşletmeleri Yönetimi Bölümü

ORCID No: 0000-0002-5752-9031, ozlem.dogan@iste.edu.tr

ÖZET

Küreselleşme olgusunun gelişmesiyle birlikte insan ve mal hareketliliğinin dünyanın her yerinde hızlı bir artış göstermesi ülke ekonomileri için olumlu bir manzara ortaya koymasına rağmen bu faaliyetlerin sonucu ortaya çıkan çevre kirliliği en önemli olumsuzluklardan biridir. Uluslararası taşımacılık açısından da önem arz eden limanlar, bulunduğu bölgede; iş yükü, elleçlenen yükün cinsi ve yoğunluğu gibi değişkenlere bağlı olarak hava, su ve toprak kirliliğine katkı sağlamaktadır. Limanlardan kaynaklanan çevre kirliliğinin azaltabilmek için yeşil liman uygulamalarına başlanmış ülkemizde de birçok liman işletmesi Yeşil Liman olarak sertifikasyonlarını tamamlamışlardır. Ancak bu uygulamaların birçoğu işletmeler için önemli maliyet tutarları ortaya çıkarmaktadır. Çevre muhasebesi işletmelerin çevreye yönelik olarak tüketimlerinin maliyetlerinin raporlanabilir hale gelmesini sağlayan önemli bir ihtisas muhasebesi dalıdır. Bu çalışmada, liman işletmeleri tarafından çevre koruma amacıyla yapılan iş ve işlemlerin maliyetleri çevre muhasebesi bakış açısıyla ele alınacak olup Yeşil Liman Sertifikası'na sahip bir X liman İşletmesinin 2020 yılı çevre maliyet raporu oluşturulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Muhasebesi, Çevresel Maliyetler, Yeşil Muhasebe

JEL Kodları: M40, M49

ENVIRONMENTAL COSTS AND REPORTING IN PORT OPERATIONS

ABSTRACT

Although the rapid increase in the movement of people and goods all over the world with the development of the phenomenon of globalization presents a positive view for the economies of the countries, the environmental pollution resulting from these activities is one of the most important negativities. Ports, which are also important in terms of international transportation, are located in the region; It contributes to air, water and soil pollution depending on variables such as workload, type and density of the cargo handled. In order to prevent environmental pollution caused by ports, green port practices have been started and many port operators in our country have completed their certification as Green Port. However, many of these applications create significant cost amounts for businesses. Environmental accounting is an important branch of specialized accounting that enables businesses to report the costs of their consumption for the environment. In this study, the costs of the works and transactions carried out by the port operators for environmental protection will be discussed from the perspective of environmental accounting, and the 2020 environmental cost report of X port operators with the Green Port Certificate will be created.

Keywords: Environmental Accounting, Environmental Costs, Green Accounting

JEL Codes: M40, M49

BULUT HİZMET HASILATLARININ TFRS 15 STANDARDINA GÖRE TANINMASI VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi İlker CALAYOĞLU

İstanbul Okan Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4461-7902, ilkercalayoglu@outlook.com

Nazan BULUT

Logitrans Lojistik A.Ő.

ORCID No: 000-0002-8961-0379, nazan.bul@gmail.com

ÖZET

Bulut hizmet ürünleri, iş ve bireysel kullanım amaçları için süreçlere destek sağlamaktadır. Bulut bilişimin sağladığı avantajlardan dolayı giderek daha fazla tercih edilmekte ve yaygınlaşmaktadır.

Piyasa değeri en yüksek olan 10 yazılım şirketi araştırılmış ve bulut hizmet üreticisi olan şirketlerin ürünleri analiz edilmiştir.

Çalışmanın amaçları, bulut hizmet türlerini ve satış dinamiklerini açıklamak, ödeme şekillerini tanımlamak ve bulut hizmet hasılatlarını TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardına uygun olarak tanımak ve kayıt altına almaktır.

Araştırmanın yöntemi içerik analizidir. Bulgular, frekans ve oran analizi yöntemleriyle açıklanmıştır. Bulgularına göre bulut hizmet satış sözleşmelerinde en sık karşılaşılan durumlara örnekler geliştirilmiştir. Hasılatın, TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardına göre tanınması ve kayıt altına alınması açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bulut Bilişim, TFRS 15

JEL Kodları: M41, M49

RECOGNITION AND ACCOUNTING OF CLOUD SERVICE REVENUES ACCORDING TO TFRS 15 STANDARD

ABSTRACT

Cloud service products support processes for business and personal use. Due to the advantages of cloud computing, it is increasingly preferred and widespread.

The 10 software companies with the highest market value were researched and the products of cloud service manufacturers were analyzed.

The objectives of the study are to explain cloud service types and sales dynamics, to define payment methods, and to recognize and record cloud service revenues in accordance with TFRS 15 Revenue from Customer Contracts.

The method of the research is content analysis. Findings are explained by frequency and ratio analysis methods. According to their findings, examples of the most common situations in cloud service sales contracts were developed. Recognition and recording of revenue according to TFRS 15 Revenue from Contracts with Customers Standard is explained.

Keywords: Cloud Computing, IFRS 15

JEL Codes: M41, M49

KRİPTO PARALARIN VERGİLENDİRİLMESİ VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ: DÜNYA VE TÜRKİYE'DEKİ DURUM

Öğr. Gör. Bilge SEKİZSU

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Almus Meslek Yüksekokulu, Posta Hizmetleri Programı

ORCID No: 0000-0003-2166-073X, bilge.sekizsu@gop.edu.tr

Doç. Dr. Mihriban COŞKUN ARSLAN

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İŞletme Bölümü

ORCID No: 0000-0002-6196-9304, mihriban.arslan@gop.edu.tr

ÖZET

Tarih boyunca insanların yaŐam koŐullarındaki ve ihtiyaçlarındaki deėiŐmeler ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda para da birçok Őekle bürünmüŐtür. Son yıllarda para en çok ilgi gören Őekli olan "kripto para" adıyla insanların kullanımına sunulmuŐtur. Kripto para; merkezi bir otorite veya aracı bir kuruluŐa ihtiyaç duyulmaksızın bireylerin ve kurumların ödeme, tahsilat ve yatırım iŐlemlerini bilgisayar sistemlerini kullanarak yaptığı bir sanal para teknolojisidir. En bilinen türü Bitcoin olmakla birlikte günümüzde 5500' ün üzerinde çeŐidi olan ve birçok ülkede henüz tam anlamıyla hukuki bir zemine dayandırılmamıŐ olan kripto paranın transfer kolaylığı, işlem hızının yüksekliği, yüksek kâr getirisi ve işlem maliyetlerinin yok denecek kadar az olması nedeniyle gün geçtikçe kullanım oranı artış göstermektedir. Bu durum haliyle çözümlenmesi gereken birçok sorunu da beraberinde getirmektedir. Bu sorunlardan sadece ikisi olan kripto paraların muhasebeleştirilmesi ve vergilendirilmesi konularının da çözüme kavuŐturulması gerektiği aŐikârdır. Bu çalışmanın amacı kripto para kavramı, teknolojisi, güvenliğini sağlayan blok zincirleri hakkında bilgi vermek, kripto paralarla yapılan işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve sağlanan kazançların vergilendirilmesine ilişkin sorunları ve görüşleri inceleyerek önerilerde bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Kripto Para, Vergi, Muhasebe, Bitcoin

JEL Kodları: H25, M41

TAXATION AND ACCOUNTING OF CRYPTO COINS: THE SITUATION IN THE WORLD AND TURKEY

ABSTRACT

Throughout the history, the change in people's living conditions and their needs and the money in line with technological developments are also climbed. In recent years, the money is the most interested in the form of "crypto money" with the name of the "crypto money". Crypto money; A central authority or intermediary is a virtual money technology that individuals and institutions

do not need to be an organization using computer systems using computer systems. The most well-known type is Bitcoin, but in many countries, which are over 5500 and has not yet been based on a legal ground in many countries, the transfer rate of the transaction rate is the height of the operation, the height of the operation, high profit return and transaction costs, due to the day, due to the day passage rate increased by day. shows. This brings many problems to be solved in case. It is obvious that the issues of accounting and taxing of crypto coins, which are only two of these problems. The aim of this study is to give information about the Crypto Money Concept, Technology, Safety block chains, recognizing the problems and opinions on the taxation of the processes and the taxation of the earnings provided by cript coins.

Keywords: Crypto Money, Tax, Accounting, Bitcoin

JEL Codes: H25, M41

BİTCOİN, ALTIN VE DOLAR NEDENSELLİK ANALİZİ: TODA YOMAMATO YAKLAŞIMI UYGULAMASI

Muhammet Sait İŞILDAK

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Zile Meslek Yüksekokulu

ORCID No: 0000-0001-5715-7090, muhammetsait.isildak@gop.edu.tr

ÖZET

Çalışmanın amacı, bitcoin, dolar ve altın arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmanın kapsamı, 15.09.2015/21.09.2021 tarihleri arasındaki “tr.investing.com” adresinden alınan bitcoin, dolar ve altına ait 72 adet aylık veriyi içermektedir. Çalışmada bitcoin, dolar ve altın arasındaki nedenselliği araştırmak için Toda ve Yamamoto tarafından önerilen Granger nedensellik testi kullanılmıştır. Toda ve Yamamoto (1995), granger nedenselliği birim kök testi ön koşulu olmaksızın serilerin seviye değerleriyle analiz edilebilen VAR modelini geliştirmişlerdir. Toda ve Yamamoto, serilerin k serbestlik derecesine göre asimptotik Ki-Kare dağılımına sahip olduğunu, durağanlık veya eş bütünleşik olup olmamasından bağımsız olarak göstermişlerdir. Bu yöntemde serilerin durağanlık düzeyleri değil, düzey değerlerini kullanarak standart Wald testi ile VAR tahmini yapılabilmektedir. Granger nedensellik, (k+dmax) derecesi kullanılarak VAR model ile tahmin edilmektedir. Burada k, VAR modelin uygun gecikme uzunluğunu, dmax ise maksimum bütünleşme derecesidir. Toda-Yamamoto yöntemi řu aşamalardan oluşmaktadır. İlk olarak değişkenlerin eş bütünleşme derecesini belirlemek için VAR model tahmin edilir. Bu VAR model için en uygun “k” gecikme uzunluğu belirlenir. Ayrıca, Toda-Yamamoto analizinde kullanılacak “dmax” derecesi belirlenir. Serilerin en yüksek eş bütünleşme derecesi, birim kök sınamasıyla bulunur. Gecikme uzunluğu ve bütünleşme derecesi toplanarak (k+dmax) toplam gecikme uzunluğu bulunur. İkinci olarak, toplam gecikme uzunluğuna göre, Toda-Yamamoto analizi yapılır. Yani, kurulan regresyon denklemleri arasındaki kalıntıların birbiriyle ilişkili durumları bulunur. Üçüncü olarak, serilerin nedensellik ilişkileri Wald test kullanılarak anlamlılığı bulunabilmektedir. Gecikme derecesine (k) göre ki-kare değeri bulunarak nedensellik ilişkisi olup olmadığına karar verilir. Bitcoin, dolar ve altın arasındaki nedenselliği araştırmak için Toda-Yamamoto analizi Eviews12 yazılımı kullanılarak yapılmıştır. İlk önce, ADF ve PP birim kök analizi yapılarak en yüksek eş bütünleşme derecesi I(1) bulunmuştur. VAR model kullanılarak gecikme uzunluğu iki (k=2) bulunmuştur. Toplam gecikme uzunluğu 3 bulunmuştur. İkinci olarak, toplam 3 gecikme uzunluğuna göre VAR model tekrar kurulmuştur. VAR modeller kullanılarak değişen varyans ve eşzamanlı korelasyonu dikkate alan denklem sistemleri tahmin edilmiştir. Üçüncü olarak, bitcoin, dolar ve altın arasındaki ilişkilerin anlamlılığı Wald testi kullanarak %5 anlamlılık düzeyinde řu sonuçlara ulaşılmıştır. Altından dolar ve bitcoine doğru, dolardan bitcoin ve altına doğru tek yönlü Granger nedensellik vardır. Bitcoinden altın ve dolara Granger nedensellik yoktur. Altından dolara ve dolardan altına doğru çift yönlü Granger nedensellik vardır. Başka finansal araçlar eklenerek veya başka yöntemler denenerek çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Toda-Yamamoto Yaklaşımı, Bitcoin, Dolar ve Altın, Granger Nedensellik

JEL Kodları: C10, P24

BITCOIN, GOLD AND DOLLAR CAUSALITY ANALYSIS: APPLICATION OF THE TODA YOMAMATO APPROACH

ABSTRACT

The aim of the study is to examine the relationship between bitcoin, dollar and gold. The scope of the study includes 72 monthly data of bitcoin, dollar and gold between 15.09.2015/21.09.2021 obtained from “tr.investing.com”. In the study, the Granger causality test proposed by Toda and Yamamoto was used to investigate the causality between bitcoin, dollar and gold. Toda and Yamamoto (1995) developed the VAR model, which can be analyzed with the level values of the series without the prerequisite for the granger causality unit root test. Toda and Yamamoto showed that the series have an asymptotic Chi-Square distribution according to k degrees of freedom, regardless of whether they are stationary or cointegrated. In this method, VAR estimation can be made with the standard Wald test by using the level values, not the stationarity levels of the series. Granger causality is estimated with the VAR model using the $(k+d_{max})$ degree. Here k is the appropriate delay length of the VAR model and d_{max} is the maximum degree of integration. The Toda-Yamamoto method consists of the following stages. First, the VAR model is estimated to determine the degree of cointegration of the variables. The most appropriate “ k ” lag length is determined for this VAR model. In addition, the “ d_{max} ” degree to be used in the Toda-Yamamoto analysis is determined. The highest degree of cointegration of the series is found by unit root testing. The total lag length is found by summing the lag length and the degree of integration $(k+d_{max})$. Secondly, Toda-Yamamoto analysis is performed according to the total lag length. Interrelated states of the residuals between the established regression equations is found. Third, causality relationships of the series can be found using the Wald test. It is decided whether there is a causal relationship by finding the chi-square value according to the degree of delay (k). To investigate causality between bitcoin, dollar and gold, Toda-Yamamoto analysis was performed using Eviews12 software. First, ADF and PP unit root analysis was performed to find the highest degree of cointegration $I(1)$. The lag length was found to be two ($k=2$) using the VAR model. The total lag length was found to be 3. Secondly, the VAR model was reconstructed according to a total of 3 lag lengths. Systems of equations taking into account varying variance and simultaneous correlation were estimated using VAR models. Thirdly, the significance of the relations between bitcoin, dollar and gold the following results is found using the Wald test at the 5% significance level. There is one-way Granger causality from gold to dollars and bitcoins, from dollars to bitcoins and gold. There is no Granger causality from bitcoin to gold and dollars. There is bidirectional Granger causality running from gold to dollar and from dollar to gold. Studies can be done using other financial instruments or other methods.

Keywords: Toda-Yamamoto Approach, Bitcoin, Dollar ve Gold, Granger Causation

JEL Codes: C10, P24

TÜRKİYE'DEKİ KAMUSAL VE ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARININ PERFORMANSLARININ CAMELS ANALİZİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

Ozan ERDOĞAN

T.C. Ziraat Bankası Tokat Merkez Şubesi

ORCID No: 000-003-4034-9648, oznrdgn@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Ali USLU

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Turhal Uygulamalı Bilimler Fakültesi

ORCID No: 0000-0002-0739-0342, ali.uslu@gop.edu.tr

ÖZET

Finansal sistemin en önemli kurumu olan bankalar, yerel ve küresel sektörde yaşanan tüm değişimlere hızlı ve büyük ölçüde tepki verebilmektedir. Bankalar, ulusal ve uluslararası piyasalarda yaşanan kredi, faiz, kur ve piyasa riski gibi birçok riskle karşılaşmaktadır. Tasarruflar ve yatırımlar arasında en önemli aracı konumunda olan bankacılık sektörü birçok araştırmaya konu olmuş ve çeşitli yöntemler yardımıyla performansları belirlenmeye çalışılmıştır. Bankaların karşılaşılabilecekleri riskleri belirlemeleri ve bu risklerden en az düzeyde etkilenebilmeleri için kullanılan yöntemlerden birisi CAMELS analiz yöntemidir. Çalışmada, Türkiye'de faaliyet gösteren üç kamusal ve sekiz özel sermayeli mevduat bankasının CAMELS analiz yöntemi ile performanslarının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Kamusal ve özel sermayeli mevduat bankalarının, Türkiye Bankalar Birliği tarafından yayınlanan 2009 – 2020 yılları arasındaki (bu yıllar dâhil) verileri analize tabi tutulacaktır. Analiz sonucunda pandemi öncesi ve pandemi döneminde bankaların performansları değerlendirilecektir. Hem kamu otoriteleri hem de finansal piyasalar için bankaların mevcut durumları belirlenecektir. Bu açıdan bankalar hakkında geleceğe yönelik projeksiyonlar üretilebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bankalar, CAMELS, Performans Değerleme

JEL Kodları: G21, G32, P17

COMPARISON OF THE PERFORMANCES OF PUBLIC AND PRIVATE CAPITAL DEPOSIT BANKS IN TURKEY WITH CAMELS ANALYSIS

ABSTRACT

Banks, the most important institution of the financial system, can react quickly and to a large extent to all changes in the local and global sector. Banks are faced with many risks such as credit, interest, exchange rate and market risk in national and international. The banking sector, which is the most important intermediary institution between savings and investments, has been the subject of many researches and its performances have been tried to be determined by various methods. One of the methods used by banks to determine the risks they may encounter and to be affected by these risks at the minimum level is the CAMELS analysis method. In this

study, it is aimed to compare the performances of three public and eight private deposit banks operating in Turkey with the CAMELS analysis method. The data of public and private deposit banks between 2009 and 2020 (including these years) will be analyzed, published by The Banks Association of Turkey. As a result of the analysis, the performance of the banks before and during the pandemic will be evaluated. The current status of banks will be determined for both public authorities and financial markets. In this respect, future projections about banks can be produced.

Keywords: Banks, CAMELS, Performance Analysis

JEL Codes: G21, G32, P17

BORSA İSTANBUL'DA İŞLEM GÖREN GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIKLARININ PERFORMANS İNCELEMESİ

Arş. Gör. Erdi BAYRAM

Manisa Celâl Bayar Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4478-7231, erdi.bayram@cbu.edu.tr

Arş. Gör. Zeynep TURAN

Manisa Celâl Bayar Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-4434-2374, zeynep.turan@cbu.edu.tr

ÖZET

Gayrimenkul yatırım ortaklıkları getiri potansiyeli yüksek gayrimenkullere, gayrimenkule dayalı projelere yatırım yapmak, portföyündeki gayrimenkullerden kira geliri ve alım-satım kazancı elde etme amacındadır. Bu amaç doğrultusunda hisselerini halka arz ederek fon toplamakta ve topladığı fonları kârlı yatırım projelerine aktararak hissedarlarına temettü geliri ve/veya sermaye kazancı sağlamaktadır. Gayrimenkul sektörünün özellikle Türkiye ekonomisi için oldukça önemli olması, bu ortaklıkları her kesimden yatırımcı için cazip kılmaktadır. Yatırımcılar bu şirketlere ilişkin finansal verilere ilgi duymakta, yatırım kararı alırken farklı finansal analiz yöntemleri kullanılarak elde edilen sonuçlardan yararlanmaktadır. Bu çalışmada Borsa İstanbul'da işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıklarının 2016-2020 dönemindeki finansal verileri kullanılarak şirketlere ilişkin performans incelemesi yapılmıştır. Performans göstergesi olarak likidite, faaliyet, borçlanma ve kârlılık oranları kullanılmıştır. 15 farklı finansal göstergenin performans kriteri olarak ele alındığı çalışmaya verilerine kesintisiz erişilebilen 32 şirket dahil edilmiştir. Oran gruplarının önem derecesi (ağırlıkları) Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) yöntemiyle belirlenmiş, şirketlerin performans skorları ise TOPSIS yöntemiyle hesaplanmıştır. Elde edilen skora göre pozitif ideale en yakın, negatif ideale ise en uzak ilk beş alternatifin ALGYO, YGGYO, AKMGY, RYGYO ve SRVGY borsa kodlu şirketler olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı, Finansal Performans, AHP, TOPSIS

JEL Kodları: C61, G10, M20

PERFORMANCE EVALUATION OF REAL ESTATE INVESTMENT TRUSTS TRADED IN BORSA ISTANBUL

ABSTRACT

Real estate investment trusts goals invest in real estate with high return potential, real estate-based projects, and to earn rental and trading income from the real estate in their portfolio. For this

purpose, it raises funds by offering its shares to the public and transfers the funds it collects to profitable investment projects, providing dividend yield and/or capital gain to its shareholders. The fact that the real estate sector is especially important for the Turkish economy makes these companies attractive to investors from all walks of life. Investors are interested in the financial data of these companies and benefit from the results obtained by using different financial analysis methods when making investment decisions. In this study, performance analysis of companies was made using the financial data of real estate investment trusts traded in Borsa Istanbul for the period 2016-2020. Liquidity, activity, gearing proportion, and profitability ratios are used as performance indicators. 32 companies whose data can be accessed continuously were included in the study, in which 15 different financial indicators were considered as performance criteria. The importance weights of the ratio groups were determined by the Analytical Hierarchy Process (AHP) method, and the performance scores of the companies were calculated by the TOPSIS method. According to the scores obtained, it was seen that the first five alternatives closest to the positive ideal and the farthest from the negative ideal were companies with stock exchange code ALGYO, YGGYO, AKMGY, RYGYO and SRVGY.

Keywords: Real Estate Investment Trusts, Financial Performance, AHP, TOPSIS

JEL Codes: C61, G10, M20

MUHASEBE BİLGİ KALİTESİ'NİN FİNANSAL BAŞARISIZLIK AÇISINDAN İNCELENMESİ*

Arş. Gör. Elif KARAKAŞ

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-8088-1455, elifkarakas@ohu.edu.tr

Doç. Dr. İdris VARICI

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-1825-0289, idris.varici@omu.edu.tr

ÖZET

Farklı bilgi kullanıcılarına finansal raporlar aracılığı ile sunulan muhasebe bilgilerinin faydalı olabilmesi için bilginin kapsamının geniş olmasından ziyade kaliteli ve ihtiyaca uygun olması beklenmektedir. Finansal raporların ihtiyaca uygun olup olmadığının tespitinde kullanılan yöntemlerden birisi finansal başarısızlık tahmin modelleridir. Finansal başarısızlık, işletmelerin yükümlülüklerini yerine getirmekte zorlanmasını veya hiç yerine getirememelerini ifade etmektedir. Literatürde finansal başarısızlığı tahmin etmede birçok farklı model kullanılmaktadır. Çalışmada Altman Z" Skor modeli kullanılmakta olup, finansal başarısızlık tahminlerinin tutarlı sınıflandırılması ile muhasebe bilgi kalitesi ilişkisinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. BİST Sınai Endeksinde faaliyet gösteren işletmelerden Gıda, İçecek ve Tütün sektöründeki işletmelerin finansal bilgilerinin ihtiyaca uygunluğu, finansal başarısızlık tahmin modeli ile ölçülmeye çalışılmıştır. Çalışma sonucunda finansal raporların kaliteli muhasebe bilgisi sunmasının, finansal başarısızlık tahminlerinin tutarlılığıyla doğru orantılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Bilgi Kalitesi, Finansal Başarısızlık, Altman Z" Skor Modeli

JEL Kodları: M41, G17, G32

ANALYSIS OF ACCOUNTING INFORMATION QUALITY IN TERMS OF FINANCIAL FAILURE

ABSTRACT

In order for the accounting information presented to different information users through financial reports to be useful, it is expected that the information should be of high quality and appropriate to the needs, rather than the scope of the information. One of the methods used to determine whether the financial reports are suitable for the needs is the financial failure prediction models. Financial failure refers to the difficulty or inability of businesses to fulfill their obligations. Many

* Bu çalışma Elif KARAKAŞ'ın Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme ABD Muhasebe ve Finansman Bilim Dalında Doç Dr. İdris VARICI yönetiminde hazırladığı doktora tezinden üretilmiştir.

different models are used in the literature to predict financial failure. In the study, the Altman Z'' Score model is used and it is aimed to determine the relationship between the consistent classification of financial failure estimates and the quality of accounting information. The suitability of the financial information of the companies operating in the BIST Industrial Index in the Food, Beverage and Tobacco sector was to be measured with the financial failure estimation model. As a result of the study, it has been concluded that the presentation of quality accounting information in financial reports is directly proportional to the consistency of financial failure estimations.

Keywords: Accounting Information Quality, Financial Failure, Altman Z Skor

JEL Codes: M41, G17, G32

COVID 19 PANDEMİSİNDE KÜRESEL SERMAYE PİYASASI TAHMİNİ: AVRUPA, ABD VE ASYA PASİFİK BORSA ENDEKSLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Nazlıgöl GÜLCAN

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bucak İşletme Fakültesi

ORCID No: 0000-0002-1390-0820, nazligulgulcan@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve hızlı bir şekilde tüm dünyaya yayılan COVID 19 pandemisi, insan sağlığı açısından tehdit oluşturmaya devam etmektedir. Pandeminin bulaşma ve ölüm riskinin yüksek olması ile sürekli başkalaşıma uğraması, gelecekle ilgili kaygıları artırmış; yayılımın kontrol altına alınması ve can kayıplarının önlenmesi için yapılan uzaktan çalışma, sokağa çıkma yasağı, karantina vb. uygulamalar da ekonomik dengeleri değiştirmiştir. Bu süreçte yaşanan belirsizlik sonucu üstlenilen riskin artmasından dolayı sermaye piyasası yatırımcılarının borsa endeks hareketlerini incelemeleri kazançları için önem arz etmektedir. Bu çalışmada, COVID 19 dönemi Avrupa, ABD ve Asya Pasifik sermaye piyasasında en çok işlem hacmine sahip endekslerin aralarındaki nedensellik ilişkisinin varlığı araştırılmaktadır. Çalışma kapsamına Avrupa piyasalarından Dax, FTSE 100, CAC 40, IBEX 35; ABD piyasalarından Dow Jones, S&P 500, Nasdaq; Asya Pasifik piyasalarından ise Shanghai, Nikkei, Kospi, Hang Seng endeksleri ile BİST 100 Endeksi dahil edilmiştir. Analizde dikkate alınan endekslerin işlem gördüğü ülkelerden en son vaka görülen ülkenin Türkiye olması ve ülkemizde de ilk vakanın 11.03.2020 tarihinde görülmesinden dolayı çalışmada 11.03.2020-10.08.2021 dönemi verileri kullanılmıştır. Endeksler arasındaki nedensellik ilişkisini belirlemek için yapılan Toda-Yamamoto nedensellik testi sonuçlarına göre BİST 100 Endeksi ile Nikkei, Kospi, Hang Seng, Dow Jones, S&P 500, Nasdaq, Dax, FTSE 100 ve CAC 40 endeksleri arasında tek yönlü; IBEX 35 Endeksi arasında çift yönlü nedensellik ilişkisi olduğu görülmektedir. Dolayısıyla BİST 100 Endeksi Nikkei, Kospi, Hang Seng, Dow Jones, S&P 500, Dax, FTSE 100, CAC 40 ve IBEX 35'in, IBEX 35 ve Nasdaq Endeksi BİST 100'ün Granger nedenidir. Bu sonuçların COVID 19 döneminde risk dengesi ile optimal kazanç elde etmek isteyen bireysel yatırımcılar ve fon yöneticileri açısından değerlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: COVID 19, Sermaye Piyasası, Nedensellik

JEL Kodları: G15, C32

GLOBAL CAPITAL MARKET FORECAST IN THE COVID 19 PANDEMIC: A RESEARCH ON EUROPEAN, USA AND ASIAN PACIFIC STOCK INDEXES

ABSTRACT

The COVID 19 pandemic, which emerged in Wuhan, China in December 2019 and spread rapidly all over the world, continues to pose a threat in terms of human health. The high of contagion and

death risk and the constant metamorphosis of the pandemic has increased concerns about the future; remote work, curfew, quarantine etc. practices, made to control the spread and prevent loss of life have also changed the economic balances. Because of the increase in the risk assumed as a result of the uncertainty experienced in this process, it is important for capital market investors to examine the stock market index movements for their earnings. In this study, the existence of a causality relationship between the indices with the highest trading volume in the European, USA and Asia Pacific capital markets during the COVID 19 period is investigated. The scope of the study includes Dax, FTSE 100, CAC 40, IBEX 35 from European markets; Dow Jones, S&P 500, Nasdaq from USA markets; Shanghai, Nikkei, Kospi, Hang Seng indices and BIST 100 Index from Asian Pacific markets. The data for the period of 11.03.2020-10.08.2021 were used in the study, since the last case was seen in Turkey among the countries where the indices considered in the analysis were traded, and the first case was seen in our country on 11.03.2020. According to the results of the Toda-Yamamoto causality test performed to determine the causality relationship between the indices, there is a unidirectional causality relationship between BIST 100 Index and Nikkei, Kospi, Hang Seng, Dow Jones, S&P 500, Nasdaq, Dax, FTSE 100 and CAC 40 indices; bidirectional causality relationship between the IBEX 35 Index. Therefore, BIST 100 Index is the Granger cause of Nikkei, Kospi, Hang Seng, Dow Jones, S&P 500, Dax, FTSE 100, CAC 40 and IBEX 35, IBEX 35 and Nasdaq Index BIST 100. It is recommended that these results be evaluated in terms of individual investors and fund managers who want to achieve optimal profits with risk balance in the COVID 19 period.

Keywords: COVID 19, Capital Market, Causality

JEL Codes: G15, C32

SİGORTA ŞİRKETLERİNDE KÂRLILIĞA ETKİ EDEN İÇSEL VE DIŞSAL FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA: PANEL VERİ ANALİZİ

Dr. Ersan ÖZGÜR

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu Denetçiliği Kurumu Ankara, Türkiye

ORCID No: 0000-0002-6165-4556, ersanozgur@yahoo.com

ÖZET

Ekonomik kayıplar doğurabilecek muhtemel risklere karşı güvence olmak üzere sigortacılık geliştirilmiştir. Sigortacılık genel olarak risk yönetimi ile belirli planlama sürecini gerektirmektedir. Muhtemel risk durumu prim karşılığında sigorta şirketlerine aktarılmaktadır. Türkiye’de sigortacılık kavramı, ithalat işlemleri ile uygulanmaya başlamıştır. Genel olarak sigortacılık faaliyetleri ise, 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren yabancı sigorta şirketleri ile başlamıştır. Türkiye’de yüzyılı aşkın süredir faaliyet gösteren sigortacılık sektöründe 2019 yılı itibarıyla; 38 adet hayat dışı branşında firma, 22 adet hayat ve emeklilik branşında firma ile 3 tane de reasürans şirketi mevcuttur. Toplam prim üretimi hayat dışı branşta 57,9 milyar TL, hayat branşında 11,4 milyar TL olup, reasürans şirketleri toplam prim üretimi 1,8 milyar TL ve emeklilik fonu büyüklüğü ise 127,3 milyar TL miktarına ulaşmış bulunmaktadır. Bu çalışmada, Türk mali sektöründe önemli bir hacme ulaşmış bulunan sigorta şirketlerinde kârlılığa etki eden içsel ve dışsal faktörleri panel veri analizi uygulaması ile tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, 2013-2019 yılları arasında 7 yıllık süreci kapsayan veriler kullanılarak panel veri analizi gerçekleştirilmiştir. Analizde, elde edilen sonuca göre kurulan model anlamlıdır. Modelde bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkeni açıklama gücü %56 düzeyindedir. Enflasyon oranının kârlılık üzerinde %1 anlamlılık düzeyinde pozitif etkili olduğu tespit edilmiştir. Özsermaye/Toplam Aktifler oranının kârlılık üzerinde %10 anlamlılık düzeyinde pozitif etkili Hasar Prim oranının ise negatif etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sigorta Şirketleri, Kârlılık, Panel Veri Analizi

JEL Kodları: C33, C58, G22

DETERMINING INTERNAL AND EXTERNAL FACTORS AFFECTING PROFITABILITY IN INSURANCE COMPANIES: A PANEL DATA ANALYSIS

ABSTRACT

Insurance has been developed to assure possible risks that may cause economic losses. Insurance requires risk management and more specific planning. Potential risks can be transferred to insurance companies in return for a premium. In Turkey, the concept of insurance has started to be implemented with import transactions. Insurance activities and services, in general, is started in the second half of the 19th century with foreign insurance companies. The insurance sector has been existing in Turkey for more than a century. According to 2019 data, 38 non-life branches,

22 life, and pension branches, and 3 reinsurance companies exist in Turkey. Total non-life premiums reached 57.9 billion TL; life branch premiums have reached 11.4 billion TL, total reinsurance premiums reached 1.8 billion TL, and full size of pension funds' reached 127.3 billion TL. This study aims to determine the internal and external factors affecting insurance companies that have reached a significant volume, profitability by panel data analysis. Data belong to the period between the years 2013 and 2019 used for analysis. A model is designed based on results obtained from the study. In the model, independent variables' explanatory power on dependent variables is 56%. Results reveal that the inflation rate positively affects profitability with a 1% significance level. Equity / Total Assets ratio positively affects profitability with a 10% significance level. Whereas an Increase in the Damage Premium negatively affects the profitability.

Keywords: Insurance Companies, Profitability, Panel Data Analysis

JEL Codes: C33, C58, G22

KIRGIZISTAN' DAKI ÜNİVERSİTELERDE ULUSLARARASI MUHASEBE EĞİTİMİ STANDARTLARI 2 İLE UYUMUNA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. Bilal SOLAK

Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-7804-2038, bilal.solak@manas.edu.kg

Arş. Gör. Fatih FAYDALI

Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0072-5269, fatih.faydali@manas.edu.kg

Ayşe OSPANKULOVA

Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi

ÖZET

Endüstri 4.0 sosyo-ekonomik bütün alanlarda etkisini göstermeye başlamış, bu etki pandemi süreci ile birlikte yeni bir sürecin başlamasına neden olmuştur. İşletmelerin makro çevresinde meydana gelen bu süreç, tüm işletme fonksiyonlarını etkilemekte, rekabet gücünü korumak ve sürdürülebilir kalmak isteyen işletmeler tüm unsurları ile bu dönüşüme adapte olmaya çalışmaktadır. Muhasebe eğitiminde, pandemi ve endüstri 4.0 etkisini göstermeye başlamıştır. Uluslararası muhasebe eğitim standartları, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu bünyesinde yer alan, Uluslararası Muhasebe Eğitim Standartları Kurulu tarafından oluşturulmuştur. Standartların amacı profesyonel muhasebe eğitimi için gerekli olan teknik ve profesyonel yetenekler, değerler, etik kurallar ve davranışları tanımlamaktır.

Çalışmanın amacı, Kırgızistan' da yer üç üniversitenin sekiz farklı bölümündeki muhasebe derslerinin Uluslararası Muhasebe Eğitim standartları 2 ile uyumu, içerik analizi yardımı ile incelenmesi ve ders plan ve içeriklerinin yeterliliklerinin tespit edilmesidir. Çalışma kapsamında, Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi, Orta Asya Amerikan Üniversitesi ve Kırgızistan Devlet Teknik Üniversitesi' nin ders içerikleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Eğitimi, Uluslararası Muhasebe Eğitim Standartları 2, Kırgızistan

JEL Kodları: M40, M41, M49

A RESEARCH ON THE COMPLIANCE WITH THE INTERNATIONAL ACCOUNTING EDUCATION STANDARDS 2 AT THE UNIVERSITIES IN KYRGYZSTAN

ABSTRACT

Industry 4.0 has begun to show its forcible effect in all socio-economic fields, and this effect has caused the start of a new process a long side with the pandemic. This process, which occurs in the macro environment of businesses, effects all business functions, and businesses that want to

maintain their competitive power and remain sustainable are trying to adapt to this transformation with all its elements. In accounting education, the pandemic and industry 4.0 have begun to show its effect. International accounting education standards have been established by the International Accounting Education Standards Board, which is part of the International Federation of Accountants. The purpose of the standards is to define the technical and professional skills, values, ethics and behaviors required for professional accounting education.

The aim of the study is to examine the compliance of accounting courses in eight different departments of three different universities in Kyrgyzstan with International Accounting Education standards 2, with the help of content analysis, and to determine the adequacy of the lesson plans and contents. Within the scope of the study, the course contents of Kyrgyz – Turkish Manas University, American University of Central Asia and Kyrgyzstan State Technical University were examined.

Keywords: Accounting Education, International Accounting Education standards 2, Kyrgyzstan

JEL Codes: M40, M41, M49

TÜREV ÜRÜNLERİN KATILIM BANKACILIĞI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Öğrencisi Talha İbrahim EFE

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-9466-5470, efetalha@outlook.com.tr

ÖZET

Katılım bankaları, hem geleneksel finans sistemi içerisindeki yerini korumak hem de büyümeyi planlamaktadır. Yani hem müşterilerini kaybetmemek hem de müşteri ağını geliştirmek zorundadırlar. Türkiye’de bankacılık sektörü her geçen gün gelişmekte ve rekabet bir hayli artmaktadır. Bu durum müşteri memnuniyetini daha da önemli hale getirmektedir. Bu bağlamda konvansiyonel bankalar için olduğu kadar katılım bankaları için de riskten korunma önemli bir araçtır.

Finansal piyasaların gelişimindeki ivmeye rağmen, sermaye piyasası işlemlerinin İslam hukuku ile uyumluluğunun geliştirilmesinin gerekliliği üzerine yapılan çalışmaların sayı ve nitelik açısından eksik olması araştırmanın önemini göstermektedir. Bu çalışma risk yönetimi uygulamaları olan türev ürünlerin Türkiye’deki mevcut katılım bankalarındaki kullanımı ve uygunluğunu İslam ticaret hukuku perspektifinden inceleyerek literatürdeki boşluğu doldurmayı amaçlamaktadır

İlgili çalışmada, konvansiyonel finans sisteminin en önemli finansal ürünlerinden olan türev araçların, katılım bankacılığında uygulanabilirliğini tartışmakla beraber finansal ürünlerin katılım bankacılığı sisteminin temel ilkelerine ne derece uygun olduğu, hangi açıdan katılım bankacılığı sistemine uygun olmadığı literatür taraması üzerinden değerlendirilerek katılım bankacılığı açısından türev ürünlere benzer katılım bankacılığına uygun alternatifler açıklanmaya çalışılacaktır

Katılım bankalarının, konvansiyonel bankalara kıyasla çok daha az türev ürün kullanmasının ana nedeni İslami hükümlere aykırılık olmasıdır. Bununla birlikte ele alınan dört türev ürün uygulamasından iki tanesinin uygulanabilir olması, uygulanabilen iki türev ürünün de belirli şartlara bağlanmış olması katılım bankalarının türev ürün kullanımından uzak durmalarının temel sebebi olduğu düşünülmektedir. Ayrıca katılım bankacılığı faaliyeti gösteren farklı ülkelerde ilgili finansal ürünlere dair farklı uygulamaların yol açtığı uygulama kargaşasının önüne geçilmesi amacıyla, uluslararası bir fetva kurulunun kurulması gerekliliği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankası, Konvansiyonel Banka, Finansal Piyasalar, Türev Ürün

JEL Kodları: G21, G02

EVALUATION OF DERIVATIVE PRODUCTS IN TERMS OF PARTICIPATION BANKING

ABSTRACT

Those in the participation finance system are also planning to grow. In other words, they both lost sight and liked your customer. In Turkey, the situation in the world is increasing day by day in competition. This makes the customer even more important. In this context, hedging is important for participation banks as well as for conventional banks.

Despite the acceleration in the development of financial markets, the lack of number and quality of studies on the necessity of improving the compatibility of capital market transactions with Islamic law shows the importance of the research. This study aims to fill the gap in the literature by examining the use and suitability of derivative products, which are risk management applications, in existing participation banks in Turkey from the perspective of Islamic commercial law.

In the related study, besides discussing the applicability of derivative instruments, which are one of the most important financial products of the conventional financial system, in participation banking, the extent to which financial products are compatible with the basic principles of the participation banking system and in which respect they are not suitable for the participation banking system is evaluated through the literature review. Appropriate alternatives will be tried to be explained.

The main reason why participation banks use much less derivative products compared to conventional banks is the violation of Islamic provisions. However, the fact that two of the four derivative product applications discussed and the two derivative products that can be applied are tied to certain conditions are thought to be the main reason why participation banks stay away from derivative product use. In addition, it is considered necessary to establish an international fatwa board in order to avoid the confusion in practice caused by different practices regarding related financial products in different countries that operate in participation banking.

Keywords: Islamic Bank, Conventional Bank, Financial Markets, Derivative Product

JEL Codes: G21, G02

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI PERSPEKTİFİNDEN TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ*

Bilim Uzmanı Ömer KAYA

Sakarya Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1211-0341, omer.kaya28@ogr.sakarya.edu.tr

Doç. Dr. Filiz KONUK

Sakarya Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-0767-713X, faygen@sakarya.edu.tr

Öğr. Gör. Dr. Emine KAYA

Bingöl Üniversitesi

ORCID No: 0000- 0002-1823-162X, sauemineguler@gmail.com

ÖZET

Sermaye piyasalarının globalleşmesi, uluslararası yatırım kararları ve şirket birleşmeleri finansal bilgi kullanıcıları açısından finansal bilgilerin yorumlanmasını ve karşılaştırılabilirliğini zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla ülkeler arasındaki finansal raporlamadaki farkların ortadan kaldırılması için muhasebe uygulamalarında ortak tek bir dil oluşturma ihtiyacı gündeme gelmiştir. Söz konusu ihtiyacın karşılanması amacıyla Uluslararası Finansal Raporlama Standartları oluşturulmuş ve Türkiye de pek çok ülke gibi bu standartlara uyum çabası içerisine girmiştir. Bu çerçevede araştırmada muhasebe meslek mensuplarının standartlar hakkındaki görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla hisseleri Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerde çalışan 269 muhasebe meslek mensubu ile anket araştırması gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda muhasebe meslek mensuplarının çoğunluğunun standartların kullanılmasının yerel muhasebe kurallarının kullanılmasından daha iyi olduğunu düşündükleri ve standartlar hakkında olumlu düşüncelere sahip oldukları tespit edilmiştir. Muhasebe meslek mensuplarının standartların finansal raporlarda sunulan mali bilgilerin kalitesini arttırdığı ve standartlara yönelik lisans ve lisansüstü düzeyde verilen eğitimlerin yetersiz bulunduğu yönünde görüşlere sahip oldukları görülmüştür. Araştırmanın standartlara yönelik verilen eğitimlerin değerlendirilmesi ve standartların uygulanmasında karşılaşılan sorunların çözümü noktasında ilgili kurumlara gerekli politikaların geliştirilmesi hususunda yol haritası sunacağı umulmaktadır. Borsa İstanbul'da faaliyet gösteren şirketlerde çalışan muhasebe meslek mensupları özelinde yürütülmesi ve örneklem büyüklüğünün yüksek olması araştırmanın özgün yönlerini oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları, Muhasebe Meslek Mensubu

JEL Kodları: M40, M48, M41

* Araştırma Ömer KAYA'nın 'Muhasebe Meslek Mensuplarının Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na İlişkin Görüşleri Üzerine Bir Araştırma' adlı yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

AN EVALUATION OF TURKISH FINANCIAL REPORTING STANDARDS FROM THE PERSPECTIVE OF ACCOUNTING PROFESSIONALS

ABSTRACT

The globalisation of capital markets and the proliferation of international investment decisions and company mergers makes it more difficult for users of financial information to interpret and compare such information. Consequently, the need has emerged to develop a single, common language for accounting practices that can eliminate the differences between countries in financial reporting. To this end, International Financial Reporting Standards have been established, and Turkey, like many other countries, has started to make efforts to adapt to these standards. In order to determine the views of members of the accounting profession about the standards, a survey was conducted with 269 accounting professionals working for companies traded on the Istanbul stock exchange, Borsa İstanbul. The survey results indicated that the majority of accounting professionals had positive views about the standards and considered their use to be preferable to the use of the domestic accounting rules. The accounting professionals were observed to be of the opinion that the standards have increased the quality of the financial information presented in financial reports, but that the training on the standards provided at undergraduate and graduate levels is insufficient. It is hoped that the study will provide a road map for the assessment of the training provided about the standards and for the development by the relevant institutions of the policies needed to resolve the problems encountered during their implementation. The originality of the study stems from the fact that it was conducted exclusively with accounting professionals working at companies active on the Borsa İstanbul, and from the large size of the sample.

Keywords: Accounting, International Financial Reporting Standards, Accounting Professional

JEL Codes: M40, M48, M41

COVID- 19'UN MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: DENİZLİ İLİNDE ODAK GRUP ÇALIŞMASI

Doç. Dr. Emin YÜREKLİ

Pamukkale Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7845-0878, eyurekli@pau.edu.tr

Arş. Gör. Fatih FAYDALI

Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0072-5269, fatih.faydali@manas.edu.kg

ÖZET

Tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını muhasebe mesleğini icra eden uygulamacılar üzerinde de etkili olduğu bilinmektedir. Tüm dünyada hızla yayılan ve beklenmedik olumsuz etkileri olan bu salgın muhasebe meslek mensuplarını da olumsuz yönde etkilemiştir. Son yıllarda yaşanan ekonomik sıkıntılar ile birlikte son iki yıldır tüm dünyada yaşanan pandemi nedeniyle işletmelerin nakit akışları da olumsuz olarak etkilenmiş özellikle kredilerin zamanında ödenememesi durumlarını ortaya çıkarmıştır. Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda çalışan muhasebe meslek mensupları birçok konuda işletme sahiplerinin yoğun baskısı altında kalmış ve sürdürülebilirlik şeffaflık ve hesap verebilirlik baskı altında kalmıştır. Covid-19 muhasebe meslek mensuplarını birçok alanda olumsuz etkilediği bilinmektedir, bu olumsuzluklar meslek mensuplarını aşırı stres ve kaygı içinde çalışmalarına neden olmuş ve iş akışlarını olumsuz etkilemiştir. Bu çalışmada Denizli ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarına odak grup çalışması yapılmış ve sonuçlar çalışmada aynen yer almıştır.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Muhasebe Meslek Mensupları

JEL Kodları: M40, M41, M49

THE EFFECTS OF COVID-19 ON ACCOUNTING PROFESSIONALS: A FOCUS GROUP STUDY IN DENİZLİ

ABSTRACT

It is known that the Covid-19 epidemic, which has affected the whole world, is also effective on practitioners practicing the accounting profession. This epidemic, which spread rapidly all over the world and had unexpected negative effects, also negatively affected accounting professionals. In addition to the economic problems experienced in recent years, the cash flows of the enterprises have also been adversely affected due to the pandemic experienced all over the world for the last two years, especially the failure to pay the loans on time. Professional accountants working in line with the principles of transparency and accountability have been under intense pressure from

business owners in many areas, and sustainability, transparency and accountability have been under pressure. It is known that Covid-19 professional accountants are adversely affected in many areas, these negativities have caused the members of the profession to work in extreme stress and anxiety and have negatively affected their workflows. In this study, a focus group study was conducted with accounting professionals operating in Denizli and the results were included in the study.

Keywords: Covid-19, Professional Accountant

JEL Codes: M40, M41, M49

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ MÜKELLEFLERİNE YÖNELİK BEKLENTİLERİ VE MEMNUNİYET DÜZEYLERİ: SAKARYA İLİNDE BİR ARAŞTIRMA

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN

Sakarya Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1105-144X, acan@sakarya.edu.tr

Ahmet ARDA

Sakarya Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-1334-0621, ahmetarda03@hotmail.com

Arş. Gör. Hüseyin BURGAZOĞLU

Sakarya Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-8504-1853, hburgazoglu@sakarya.edu.tr

ÖZET

Muhasebe mesleği tarihte bilinen en eski mesleklerden biridir. Tarihte olduğu gibi, meslek mensupları, günümüzde de devletlerin, işletmelerin ve bireylerin muhasebe ihtiyacını karşılamaya devam etmektedirler. Finansal bilginin üretimi, sunumu, iletimi ve denetimi vb. konularda önemli görevler üstlenmektedirler. Yaşanan bilimsel, ekonomik ve teknolojik gelişmeler, beklentileri ve ihtiyaçları arttırarak çeşitlendirmekte, hemen her konuda olduğu gibi iş dünyasını ve tüm paydaşlarını da etkilemektedir. Birçok alanda olduğu gibi üretim, hizmet ve ticaret sektörlerinde profesyonellik artmakta, kalite algısı yükselmekte, beklentiler farklılaşmaktadır. Tüm meslek gruplarında olduğu gibi muhasebe mesleğinde de yaşanan bu gelişmelere paralel olarak mesleki standartlarda yükselme ve mükellefler ile meslek mensupları arasındaki ilişkilerde kalite ve güven perspektifinde bir gelişme beklentisi yaşanmaktadır.

Bu çalışmada, Sakarya ilinde mesleğini icra etmekte olan muhasebecilerin mükellefleriyle olan mesleki ilişkileri kapsamında beklentilerini ve memnuniyet düzeylerini belirlemek amacıyla bir saha araştırması yapılmıştır. “Sakarya ilinde faaliyette bulunan muhasebe meslek mensupları mükelleflerinden memnun mu?” araştırma ana sorusu çerçevesinde var olan beklentilerin ve sorunların belirlenmesi hedeflenmiştir. Bunun için çoğunluğu Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) olmak üzere toplam 116 mali müşavirin uygulanan anket yardımıyla görüşleri alınmıştır. 2021 yılı içinde tamamlanan anketlerden elde edilen veriler, SPSS 25 programı kullanılarak bazı tanımlayıcı ve ilişkisel analizlerle incelenmiştir. Bu analizler neticesinde Sakarya ilindeki muhasebe meslek mensupları ve mükellefler arasındaki uyumu etkileyen hususlar ile hizmet kalitesinin artışı önünde var olan sorunların belirlenmesi ve bu sorunların çözümüne yönelik politika önerilerinin sunulması amaçlanmıştır.

Bulgular katılımcıların mükelleflerinden beklentilerinin istenilen düzeyde karşılanmadığını göstermektedir. Özellikle pandemi sürecinde bu beklentilerin karşılanma oranının çok düşük olduğu görülmüştür. Ayrıca muhasebecilerin emeklerinin karşılanması ve ücretlerin zamanında tahsil edilmesi konusunda memnuniyet düzeyi düşük çıkmıştır. Halbuki mali müşavirler, mükelleflerinin veya müşterilerinin beklentilerini yeterince karşıladıklarını ifade etmektedirler. Özellikle zorunlu raporlamaların zamanında yapılması, ihtiyaç olduğu anda müşterilere hızlı bir şekilde geri dönüş yapılması gibi konularda mali müşavirler kendilerini yeterli görmektedirler.

Diğer yandan bazı beklentilerin karşılanma oranının mali müşavirlerin temsil ettikleri mükellef sayısına göre değiştiği gözlemlenmiştir. Elde edilen sonuçlar mükellef sayısı az olan mali müşavirlerin vergi ödemeleri gibi angarya işler ile daha az uğraştıklarını, ayrıntılı raporlama ve bilgilendirme yapma oranlarının mükellef sayısı çok olan mali müşavirlere göre daha düşük olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mali Müşavir, Mükellef, Kalite, Hizmet, Memnuniyet

JEL Kodları: H20, L15, J62

EXPECTATIONS AND SATISFACTION LEVELS OF ACCOUNTING PROFESSIONALS WITH TAXPAYERS: A RESEARCH IN SAKARYA

ABSTRACT

The accounting profession is one of the oldest professions in history. As in the past, members of the profession continue to meet the accounting needs of states, businesses, and individuals today. They play an essential role in the production, presentation, transmission, and control of financial information. Scientific, economic, and technological developments diversify and increase expectations and needs and affect the business world and stakeholders. As in many areas, professionalism and the perception of quality increase, and expectations differ in the production, service, and trade sectors. In parallel with these developments in the accounting profession, as in all occupations, there is an expectation of improvement in professional standards and in the perspective of quality of the relations between taxpayers and members of the profession.

In this study, field research was conducted in order to determine the expectations and satisfaction levels of accountants practicing their profession in Sakarya within the scope of their professional relations with their taxpayers. Within the framework of the base question of this research - Are the professional accountants operating in Sakarya province satisfied with their taxpayers? - it is aimed to determine the current expectations and problems. For this purpose, the opinions of 116 financial advisors, primarily Independent Accountant and Financial Advisor, were taken with the help of a questionnaire. The data obtained from the questionnaires completed in 2021 were analyzed with some descriptive and relational tests using the SPSS 25. As a result of these analyzes, it is aimed to determine the issues that affect the harmony between the accountants and taxpayers in Sakarya province and the problems that prevent the increase in service quality. In addition, it is aimed to present policy recommendations for the solution of these problems.

The findings show that the participants' expectations from their taxpayers were not met at the desired level. It is seen that the level of expectations met regarding the pandemic process is very low. In addition, the level of satisfaction of the accountants in meeting their efforts and collecting

their wages on time was low. However, financial advisors state that they adequately meet the expectations of their taxpayers or customers. Financial advisors consider themselves sufficient, especially in matters such as timely reporting of mandatory reports and quick response to customers when needed.

On the other hand, it is observed that the level of meeting some expectations varies according to the number of taxpayers represented by financial advisors. The results show that financial advisors with few taxpayers deal less with drudgery, such as tax payments. Also, the rate of detailed reporting and information of these advisors is lower than financial advisors with a large number of taxpayers.

Keywords: Financial Advisor, Taxpayer, Quality, Service, Satisfaction

JEL Codes: H20, L15, J62

BOY, OBEZİTE VE FİNANSAL RİSK ALMA DAVRANIŞI

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kenan ERKAN

Sakarya Üniversitesi /İşletme Fakültesi

ORCID No: 0000-0002-9975-8182, merkan@sakarya.edu.tr

Öğr. Gör. Yusuf Bahadır Kavas

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi/ Osmaneli Meslek Yüksekokulu

ORCID No: 0000-0002-4838-7318, yusuf.kavas@bilecik.edu.tr

ÖZET

Bireylerin fiziksel özellikleri özgüveni, sosyal hakimiyetleri, borsaya katılım ve riskli varlıklara yatırım ihtimalini etkilemekte hatta şirket politikalarında bile farklılıklar oluşturmaktadır. Daha önce yapılan çalışmalarda obez bireylerin riskten kaçınma davranışı gösterdikleri bulgulanmaktadır. Ancak literatürde oldukça yeni olan bu durumun araştırılması ve elde edilecek bulguların yeni çalışmalara ışık tutması gerekmektedir. Çalışma bu açıdan boy, kilo ve obezitenin finansal risk iştahu üzerindeki etkisini cinsiyet bağlamında açıklamayı amaçlamaktadır. Online anket aracılığıyla 18 yaş ve üzerindeki 507 kişiden oluşan örneklemden elde edilen veriler SPSS Statistic 26 programında analiz edilmiştir. Analiz sonucunda vücut kitle indeksinin finansal risk iştahu üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkiye sahip olduğu görölmektedir. Cinsiyete bağlamında boy, kilo ve vücut kitle indekslerinin finansal risk iştahu üzerindeki etkileri ayrı ayrı değerlendirildiğinde kadınların kilo ve vücut kitle indekslerinin finansal risk iştahu üzerinde anlamlı bir etkisi bulunmaktayken, boy uzunluğunun finansal risk iştahu üzerinde anlamlı bir etkisi çıkmamıştır. Erkeklerin ise yalnızca boy uzunluklarının finansal risk iştahu üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi bulunmuştur. Elde edilen bulgulardan hareketle erkeklerde daha uzun boyluların, kadınlarda ise kilolu ve vücut kitle indeksi yüksek olanların daha fazla finansal risk alma konusunda istekli oldukları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ağırılık, Obezite, Finansal Risk Alma, Davranışsal Finans

JEL Kodları: I10, D81, G02

HEIGHT, OBESITY AND FINANCIAL RISK-TAKING BEHAVIOR

ABSTRACT

The physical characteristics of individuals affect their self-confidence, social dominance, participation in the stock market and the possibility of investing in risky assets, and even create differences in company policies. In previous studies, it has been found that obese individuals show risk avoidance behavior. However, this situation, which is quite new in the literature, needs to be investigated and the findings to be obtained should shed light on new studies. In this respect, the study aims to explain the effect of height, weight and obesity on financial risk appetite in the

context of gender. The data obtained from a sample of 507 people aged 18 years and over through the online questionnaire were analyzed in the SPSS Statistic 26 program. As a result of the analysis, it is seen that body mass index has a significant and positive effect on financial risk appetite. When the effects of height, weight and body mass indexes on financial risk appetite in the context of gender are evaluated separately, weight and body mass indexes of women have a significant effect on financial risk appetite, while height does not have a significant effect on financial risk appetite. For men, only height was found to have a positive and significant effect on financial risk appetite. Based on the findings, it can be said that those who are taller in men and those who are overweight and have a high body mass index in women are willing to take more financial risks.

Keywords: Weight, Obesity, Financial Risk Taking, Behavioral Finance

JEL Codes: I10, D81, G02